

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

17^e JAARGANG

WOENSDAG 20 JULI 1932

No. 864

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen; Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbuis; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedirecteerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: Dr. H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50' per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijff & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 145192.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangende van de abonnees, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aanvullende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

12 JULI 1932.

De kleine verhoging in de rente voor particulier disconto ging weder snel verloren. De geldmarkt is te ruim van middelen voorzien, dan dat een inschrijving op schatkistpapier, voor een bedrag als nu gevraagd wordt, daarop eenigen belangrijken invloed zou kunnen uitoefenen. Reeds Woensdag werd weder lager afgedaan en daarna kon men gemakkelijk voor $\frac{7}{10}$ pCt. slagen en werd er ook wel voor $\frac{3}{8}$ pCt. afgedaan. De prolongatierente noteerde weder regelmatig 1 pCt.; callgeld bleef buiten de belangstelling.

De Minister van Financiën stelt een inschrijving open op schatkistpapier op Donderdag 21 Juli a.s. Aangeboden worden drie- en zesmaandspromessen en jaarbiljetten tot een totaal bedrag van f 85 miljoen. De jaarbiljetten dragen ditmaal een rente van 3 pCt.

Blijkens den weekstaat van De Nederlandsche Bank zijn de binnenlandsche uitzettingen ingekrompen met f 4,4 miljoen; de post binnenlandsche wissels verminderde met f 373.000 en de post beleeningen met bijna f 4,2 miljoen. De diverse rekeningen onder activa der Bank vertoonen een daling van f 2,2 miljoen, terwijl de post papier op het buitenland met f 3,1 miljoen toegenomen is.

De goudvoorraad blijkt met 1,2 miljoen te zijn gestegen; de zilvervoorraad geeft geen verandering van betekenis te zien.

De biljettencirculatie is met f 10,4 miljoen ingekrompen. Daarentegen vermeerderden de saldi in rekening-courant met bijna f 7,7 miljoen tot f 271 miljoen; het saldo van 's Rijks schatkist is f 303.000 hoger dan de vorige week en de saldi van anderen namen met f 7,4 miljoen toe. Het beschikbaar metaal-

saldo krom met f 2,2 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 82 pCt. en is met circa 1 pCt. gestegen.

* * *

De afgelopen week bleef het op de wisselmarkt heel kalm; er ging weinig om. Ponden noteerden 8.82—8.79½—8.81¼. Dollars werden zeer gezocht; van 2.4815 kon de koers tot 2.4855 verbeteren, slot 2.4845, echter eerder weer wat aangeboden. De $\$/\text{f}$ notering kwam van 3.55¼ op 3.54¼, slot 3.55. Ook Marken werden hier gezocht, waardoor de koers van 58.87½ tot 58.97½ opliep. Fransche Francs gingen iets terug: 9.74¼—9.73¼. Belga's onveranderd 34.44. Zwitserse Francs schommelden tusschen de 48.30 en 48.35. Lires wat beter: 12.65—12.70. Peseta's lager 20.——19.85. De Scandinavische koersen zonder verandering van betekenis. Tsjecho-Kronen vaster: 7.35. Yen hooger 69½. Rupees 66½.

Er is de laatste tijden wat handel waar te nemen in „Sonder“-Marken, en Shillingen, Pengö's en Dinars, zoogenaamd voor binnenlandsch gebruik. Een koers daarvoor is moeilijk aan te geven, waar deze steeds een kwestie van appreciatie door koper en verkoper is. „Sonder“-Marken werden gedaan tusschen de 56.50 en 58.50, Pengö's tusschen de 30 en 35, Shillingen tusschen 26.— en 29.— en Dinars tusschen 3.50 en 4.—.

Op de termijnmarkt zijn de noteringen maar weinig veranderd. Ponden op één- en drie maanden deden $\frac{1}{8}$ c. agio. Dollars op deze termijnen 15 en 55 punten disagio.

Op de goudmarkt blijft het stil. De vorige week werden enkele posten baar goud, die in Londen waren aangekocht, aan De Nederlandsche Bank doorgegeven. Eigenlijk komt dit soort zaken op een eenvoudige Ponden-speculatie neer. Marken bankpapier nu eens flink gezocht, dan weder bijna niet te plaatsen; de slotnotering was 58.82½, eerder biedend. Shillingnoten 29.75.

LONDEN, 18 JULI 1932.

De geld- en discontomarkten waren verleden week wederom buitengewoon gemakkelijk, zoodat discontokoersen in plaats van de eerder in de maand verwachte verstijving een verdere verzwakking te zien gaven.

De nieuwe schatkistpromessen werden Vrijdag ad $\frac{17}{32}$ pCt. toegewezen, een ongekend lagen prijs. De groote banken zijn dan ook reeds overgegaan tot het aankopen van beleggingen tot een grooter percentage van hare deposito's dan zij voorheen hielden. Bankaccepten noteeren $\frac{3}{4}$ — $\frac{7}{8}$ pCt.

De effectenbeurs blijft een vast aanzien behouden voor gouvernementsfondsen. Zelfs 5 pCt. War Loan kon iets in prijs monteeren tot 101¼—¾, terwijl de nieuwe $\frac{3}{4}$ pCt. War Loan 100%—½ genoteerd werd. De stroom van conversie-aanvragen houdt of liever groeit nog steeds aan en heeft nu het miljoen reeds overschreden. Het voor conversie ingeleverde bedrag moet dus reeds zeer belangrijk zijn.

DE INVLOED DER HUIDIGE WERELDSTROOMINGEN OP DE JAVA-SUIKERINDUSTRIE.

Onder bovenstaanden titel hebben de Directies van de Nederlandsch-Indische Handelsbank en de Nederlandsch-Indische Landbouwmaatschappij een brochure opgedragen aan Z.E. den Minister van Koloniën en Z.E. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, welke eindigt met het voorstel tot oprichting van de Coöperatieve Vereeniging van Java Suiker Producenten. Daar het onwaarschijnlijk is, dat een vereniging, die de geheele suikerindustrie op Java zal omvatten, door de belanghebbenden tot stand kan worden gebracht, wordt van de Regeering verwacht, dat Zij de organisatie, waaraan volgens de schrijfters behoefte bestaat, in het leven zal roepen.

Het is niet wel mogelijk het voorstel vervat in dit belangwekkende boekje ten volle te waardeeren, wanneer men zich niet verplaatst in de opvattingen van de auteurs en in de geesteshouding, die tot schrijven drong. De inleidende hoofdstukken geven daartoe gelegenheid, en de lezing daarvan laat den indruk na van een groot pessimisme wat betreft de toekomstige ontwikkeling van de wereldhuishouding. De algemeene verstarung, waarin het ruilverkeer gevangen is, wordt beschreven, de aandacht wordt gevestigd op het streven naar zelfgenoegzaamheid van vrijwel alle landen en de conclusie wordt getrokken, dat hierdoor geen plaats overblijft voor groote exportbedrijven, die voor de plaatsing van hun product zijn aangewezen op de wereldmarkt. Grote bedrijven zullen dus te gronde gaan en er nadert een periode, waarin het kleinbedrijf, dat zich alleen bezighoudt met de voorziening van de nationale markten tot bloei zal komen. Zonder twijfel zal autarkie verarming brengen, een zoo sterke verarming, als men zich nog niet voorstellen kan, maar — zelfs dit feit schijnt de wereld niet te kunnen terugbrengen van den weg, dien ze betreden heeft.

„De groote export-producenten moeten zich dit gaan realiseeren: dat de afnemering van de vraag, zooals zij die vroeger periodiek, bemerkten, toen het gevolg was van een vermindering van de wereldvraag, maar dat zij thans in de dalende vraag hebben te zien een vermindering van de consumptie-vraag, die op de open markt dekking zoekt, zonder dat de wereldconsumptie behoeft te zijn verminderd. Oude afnemers voorzien zich thans bij andere bronnen, bij nationale producenten, die vroeger niet meetelden.

„De afnemering van de vraag, die bij de groep der groote exportproducenten dekking zoekt, dreigt permanent te worden.”

Strijd tegen deze heerschende verdwazing is hopeeloos.

„Want met den vermeerderden stoffelijken rijkdom, waarover de menschheid de beschikking heeft gekregen gaat, althans voorloopig, veelal een grootere geestelijke armoede gepaard.

„Weliswaar kan thans aan elkeen een grootere dosis kennis op eenvoudige wijze worden bijgebracht, doch velen missen het geestelijk vermogen om deze tot wijsheid te doen rijpen; en de wijze waarop men in het bezit gesteld wordt van deze vermeerderde kennis werkt oppervlakkigheid in de hand, doet schade aan de denkkraft van het individu, dat meer en meer behoefte gevoelt om geleid te worden, in plaats van zelfstandig zijn houding te bepalen.”

De wereldhuishouding is op elk gebied volkomen verstoord; men denke hierbij aan het betalings- en credietverkeer, aan de steeds dreigende inflatie in verschillende landen, aan de uitschakeling van het goud, aan protectie, contingenteringen etc. etc.

Overziet men de algemeene verwording, dan meenen de schrijfters, dat „waar zoo talrijke factoren hebben bijgedragen tot het ontstaan van de tegenwoordig weinig opwekkende economische verhoudingen en zooveel inwendigen werkzaam zijn, die deze bestendigen, het een illusie is te meenen, dat een terugkeer tot de vrije maatschappij, waaraan wij voor den oorlog gewend waren, aanstaande zal zijn. Waarschijnlijk keert ze niet weder, ten minste niet voor het levende geslacht.”

INHOUD:

Blz.

DE INVLOED DER HUIDIGE WERELDSTROOMINGEN OP DE JAVA-SUIKERINDUSTRIE door <i>Th. Lighthart</i>	566
Het werk der gouddelagatie door <i>Prof. Mr. Dr. G. M. Verriny Stuart</i>	568
De Belgische steenkolenindustrie door <i>Dr. H. M. H. A. van der Valk</i>	570
De Rijksmiddelen	572
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Ottawa: tegenstrijdigheden en paradoxen door <i>Prof. P. Geyl</i>	573
AANTREKENINGEN:	
Economisch-Statistisch Kwartaalbericht	574
Bevordering van personeel	574
ONTVANGEN BOEKEN	575
MAANDLIJFERS:	
Emissies in Juni 1932	575
Overzicht der opbrengsten van het Staatsbedrijf der P.T.T.	575
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	575
Overzicht der Rijksmiddelen	576
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	576—580
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

Er is een einde gekomen aan de „Weltwirtschaft” en zij, die voortbrengen onder de trotsche leuze „Mein Feld ist die Welt”, hebben afgedaan. Voor den exportproducent zijn *kwaliteit* en *prijs* beslissende factoren, gaat *herkomst* van het artikel een rol spelen dan verliest hij zijn economische functie.

Het is duidelijk, dat zij, die van meening zijn, dat er geen redding uit de hopelooze verwarring van heden mogelijk is, die verwachten, dat de afsluiting van de verschillende landen steeds volkomener zal worden, die geen genezing van de algemeene maatschappelijke verstijving denkbaar achten, — de suikerindustrie op Java als reddeloos verloren beschouwen. Men kan de toekomst echter anders zien. Men kan vertrouwen op de veerkracht, die de mensch nog steeds in de allergrootste moeilijkheden heeft getoond en verwachten, dat bezinning komen zal, vóórdat alles verloren is, men kan hopen, dat de redding uit de klauwen van domheidsmacht komt, als de nood tot het hoogste punt gestegen is.

De beschrijving van den toestand, waarin de wereld is geraakt, is niet voor tegenspraak vatbaar, maar men behoeft daarom het neerdrukkende pessimisme nog niet te deelen. Zonder twijfel zal de suikerindustrie op Java geheel of gedeeltelijk te gronde gaan, als de handelspolitiek in de wereld niet verandert, erkend moet worden, dat Java geen baat meer vinden kan bij goedkoopere, wetenschappelijk geleide productie, vast staat, dat de positie van suiker gevaarlijker is, dan die van rubber, hoezeer die van het laatste product ook lijden mag onder de crisis.

Als men echter — zooals de schrijfters van de brochure — aanneemt, dat het gezond verstand de wereld voor goed verlaten heeft, wat heeft het dan voor nut een nieuwe vereeniging op te richten? Deze kan dan alleen dienst doen om de suikerindustrie te liquideeren, en daartoe zijn de eigenaren van de fabrieken zelf wel in staat. De toekomst ziet er niet hoopvol uit: de Chadbourne-overeenkomst heeft niet kunnen voorkomen, dat de protectionistische landen hun productie blijven uitbreiden en daardoor een deel van de inkrimping van de exporteerende landen te niet doen. Dit beteekent, dat in de wereldhuishouding goedkoopere suiker door dure wordt vervangen en de wereldsuikerproductie slechts langzaam vermindert. Voor Java zijn de volgende productie-cijfers in duizenden tonnen van 1000 KG. van groote beteekenis: ¹⁾

	1913/14	1929/30	1930/31	1931/32
Britsch-Indië	2.476	3.026	3.531	4.220
Formosa & Japan	261	923	931	1.127
Philippijnen	233	793	794	940

¹⁾ Zie dit tijdschrift van 29 Juni 1932 p. 515.

De eerste twee landen arbeiden achter een hoogen douane-muur, het laatste geniet van vrijen invoer in de Ver. Staten van Noord-Amerika.

Britsch-Indië was eens de grootste afneemster van Java. In 1931 is daar suiker in het tarief van invoerrechten overgebracht van de categorie der fiscale naar die der beschermende rechten; er wordt dus gewerkt in de richting van zelfgenoegzaamheid. Tot voor kort werd vrijwel alle riet tot een primitief product „gur” verwerkt, en witte suiker werd geheel geïmporteerd. De voortbrenging van witte suiker is thans stijgend en nam van 1920/21 tot 1930/31 toe van 28.250 ton tot 119.859 ton. De raffinage vindt plaats in kleine fabriekjes en er schijnt geen neiging te bestaan om tot groot-bedrijf over te gaan; het aantal raffinaderijen neemt echter toe en zeer waarschijnlijk kunnen ze, gesteund door een tarief van Rs. 7/4 per cwt., loonend arbeiden. De protectie is wettelijk verzekerd tot Maart 1946, zoodat met een uitbreiding van de suikerproductie en van de raffinage rekening gehouden moet worden. Een zeer belangrijk afzetgebied van Java dreigt dus gedeeltelijk verloren te gaan.

Japan is reeds zelfgenoegzaam en met gerechtvaardigde vrees ziet men de ontwikkeling van China tegemoet.

* * *

De schrijfters zijn — terecht — van meening, dat Chadbourne weinig heeft uitgewerkt. Er is beperkt, maar het is aan twijfel onderhevig of die beperking minder zou zijn geweest zonder overeenkomst. De landen, die een deel van hun productie voor de wereldmarkt bestemden, zouden waarschijnlijk den verlieslatenden export toch hebben laten varen en de landen, die vrijwel uitsluitend op uitvoer zijn aangevoelen, als Cuba en Java, zouden hun grensproducenten hebben zien verdwijnen.

Al acht men de Chadbourne-overeenkomst onvoldoende, dan behoeft men nog niet alle internationale onderhandelingen te schuwen, zooals de schrijfters in overweging geven. Men mag niet vergeten, dat een vroegere Brusselsche conventie tot een regeling van export-premies leidde; zou het dan nu ondenkbaar zijn om binnen afzienbaren tijd tot een herziening van invoerrechten te komen? Is het niet merkbaar, dat de wereld genoeg krijgt van het protectionisme? Is het daarom niet waarschijnlijk, dat een zwenking in de richting van den vrijhandel in aantocht is?

Blijken deze verwachtingen te optimistisch dan blijft er geen hoop voor de instandhouding van de geheele suikerindustrie in Nederlandsch-Indië en men zal een deel prijs moeten geven. Het is zelfs waarschijnlijk, dat de toestanden reeds zoo vervorpen zijn, dat men niet meer alle fabrieken redden kan en dat verscheidene ondernemingen, die werden gesloten, daarmede den doodstrijd ingetreden zijn. Misschien zullen ze nog eens voor korten tijd herleven, maar daarna zullen ze voorgoed inslapen. Wat de inkrimping van de suikercultuur thans reeds beteekent, geeft het volgende staatje aan:

Het voorstel tot oprichting van een nieuwe organisatie, die de geheele Java suikerindustrie moet omvatten, onder leiding van een „gezinshoofd”: de Regeering, stemt tot verwondering, omdat dit plan wordt voorgedragen na de volgende verklaring:

„Men heeft een gevaarlijke richting ingeslagen toen men „de Regeering te hulp riep om uitvoering te geven aan een „internationale overeenkomst door een bepaalde groep van „Javasuikerproducenten aangegaan, en door een groote „minderheid fel en op goede gronden bestreden.”

De indruk is vroeger bij velen gewekt, dat de groep, die zich tegen Regeeringsinmenging verzette, de meening was toegedaan, dat de sterk georganiseerde industrie haar eigen boontjes wel kon doppen. Het is mogelijk, dat op dit punt eenig misverstand heerscht. De vraag blijft dan echter, wat thans van de Regeer-

ring wordt verwacht, dat ze vroeger niet kon geven. De brochure zegt:

„Aangezien de moeilijkheden te wijten zijn aan omstandigheden buiten de Java-suikerindustrie, zelfs buiten Nederlandsch-Indië gelegen, blijft de mogelijkheid bestaan, dat ook een vereenigd optreden van Regeering en belanghebbenden een afbraakproces in de suiker niet zal voorkomen.

„Doch in ieder geval zal een regelend optreden wel er toe kunnen leiden, dat aan dit proces haar onregelmatig „en onwrichtend karakter wordt ontnomen en daarmede „zou reeds veel zijn gewonnen.”

Inkrimping suikerareaal op Java voor aanplant 1932/33.

Suikerstreken	Totaal aantal fabrieken	Normaal aanplant in ha.	Aanplant 1932/33 in ha.	Inkrimping t.o.v. den normaal-aanplant		Aantal fabrieken dat nietz.malen
				in ha.	in %	
Bondowoso-Djemb.	9	9.070	3.904	5.166	57,-	5
Loemadjang-Djember	6	13.975	3.090	10.885	77,9	5
Probolinggo.....	10	7.667	2.907	4.760	62,1	6
Pasoeroean.....	11	8.548	2.298	6.250	73,1	7
Malang.....	4	4.068	2.155	1.913	47,-	1
Soerabaja-						
Sidohardjo	13	10.129	4.584	5.545	54,7	5
Modjokerto.....	11	9.740	4.194	5.546	56,9	6
Djombang.....	11	9.530	7.196	2.334	24,5	1
Kediri-Blitar....	15	21.771	13.681	8.090	37,2	2
Ngandjoek.....	6	5.173	820	4.353	84,1	5
Madioen.....	6	9.752	5.766	3.986	40,9	2
Soerakarta.....	15	20.685	11.651	9.034	43,7	2
Djakakarta.....	17	17.585	6.516	11.069	62,9	9
Kedoe-Banjoemas.	7	12.552	—	12.552	100,-	7
Koedoes-Semarang	10	11.195	3.092	8.103	72,4	6
Pekalongau.....	7	8.566	4.079	4.487	52,4	3
Tegal.....	10	9.680	5.097	4.583	47,3	3
Cheribon.....	5	5.603	3.933	1.670	29,8	1
Indramajoe.....	6	6.598	2.450	4.148	62,8	3
Totaal.....	179	201.887	87.413	114.474	56,7	79

Het is niet duidelijk, wat de Regeering in de nieuwe organisatie zal kunnen doen om de ontwrichting, die het gevolg van een verergering van de suikercrisis zou zijn, te voorkomen. Is de bedoeling, dat ze de gedeeltelijke liquidatie zal leiden? Deze is echter al grootendeels tot stand gebracht, zooals uit bovenstaanden staat blijkt. Er schijnt voor de Regeering hier geen nuttige taak weggelegd. Wat zal zij dan moeten doen op het gebied van den afzet, de financiering en de productie? De Java suikerproducenten zullen toch stellig nimmer toegeven, dat de Regeering beter zorg kan dragen voor afzet en productie dan zijzelf, en een onbevooroordeeld buitenstaander zal zich bij deze opvatting onvoorwaardelijk neerleggen. Dan blijft alleen de financiering over. Hieromtrent zegt de brochure:

„Het principe van coöperatie is: „draagt elkanders lasten”.

„Hierin behoort ook de Regeering te worden betrokken, „al was het alleen maar omdat niet alleen suiker- doch „ook algemeene belangen door de werking der Coöperatieve Vereeniging worden gediend.

„Wij stellen ons voor, dat zulks op rationeele wijze zou „kunnen geschieden doordat de verliezen welke de particuliere suikerondernemer voor de instandhouding van „de Java-suikerindustrie riskeert, en dus de risico-premie „die hij te betalen heeft om wederom het tijdvak te bereiken, waarin loonende exploitatie voor eigen rekening „mogelijk is, worden gelimiteerd.

„Wij zouden deze limite willen stellen op bijv. f 150.— „per H.A. per jaar.”

Er zijn welbeschouwd drie mogelijkheden: a) er komt weer plaats voor de geheele Java-suikerindustrie, b) de industrie is ten doode opgeschreven of c) slechts een deel zal op den duur kunnen herrijzen. Het ziet er naar uit, dat de wereldhuishouding niet snel genoeg tot normale verhoudingen terug zal keeren om de hoop levendig te houden, dat Java binnenkort weder op volle kracht zal kunnen werken. Er zal dus een deel van het productie-apparaat moe-

ten worden opgeofferd en wat blijft zal dan in staat zijn op eigen krachten voort te werken. De zwakste producenten zullen afvallen — zijn reeds voor een groot deel afgevallen — en waar een sterke dreigt te verdwijnen als gevolg van slechte financiële verhoudingen zal een reorganisatie voortwerken wel weer mogelijk kunnen maken. De krachtige kern van de Java-suikerindustrie verkeert dan ook nog niet in gevaar en hier zal eerst een ernstige bedreiging komen, als de wereldmarkt nog verder wordt ingekrompen. Zou dit geschieden dan werd het voortbestaan van de industrie onmogelijk gemaakt en wat zou de Regeering dan voor aanleiding hebben om goed geld naar kwaad geld te gooien? Dit zou niet aanbevelenswaardig zijn, en men moet aannemen, dat de Indische Staatshuishouding haar geld wel nuttiger zou kunnen besteden.

Het is bedroevend, dat de wijsheid nog zoo weinig macht in de wereld heeft en dat dientengevolge politiek gaat boven economie. Men kan er zich bij neerleggen, dat een economisch achterlijk bedrijf te gronde gaat door de opkomst van beter gesitueerde concurrenten, het is echter moeilijk zijn kalmte te bewaren als men het beste, wat de wereld op een bepaald gebied heeft, door politieke maatregelen ziet vernietigen ten behoeve van slechte dure producenten. Het Indische suikervraagstuk is echter niet het eenige, dat tot zulke sombere beschouwingen aanleiding geeft. Er zijn verscheidene Nederlandsche productietakken, die op den duur door politieke maatregelen van onze bureu ten inkrimping gedwongen zullen worden. Daaraan zou een economisch ideale productiewijze niets kunnen veranderen en regeeringssteun kan de lasten slechts verplaatsen naar andere slachtoffers zonder werkelijke verlichting te brengen.

De Regeering heeft dan ook maar één taak. Deze is: ernstig te streven naar opheffing van de verstarring van den wereldhandel. Draagt ze bij tot verbetering van den noodtoestand, waarin het algemeene streven naar autarkie de samenleving heeft gebracht, dan doet ze ten volle haar plicht, — blijven haar pogingen zonder resultaat, dan kan ze voor de Java-suikerindustrie en voor meerdere bedrijven niets doen.

* * *

Zonder twijfel zal een ieder de stelling, in de belangwekkende brochure verdedigd, onderschrijven, dat een zeer nauwe aansluiting van de producenten op Java gewenscht is. De organisaties, die dit doel nastreven, worden in de brochure beschreven. Het is dan ook plicht, die wel begrepen eigenbelang aan alle suikerfabrikanten oplegt, om binnen het raam van die organisaties naar krachtige samenwerking te streven.

Het oprichten van een nieuwe vereeniging kan slechts verwarrend en desorganiserend werken.

* * *

Er schuilt in de taak, die opgelegd zou moeten worden aan de Coöperatieve Vereeniging, iets van „Planwirtschaft”, zooals blijkt uit de volgende artikelen van het werkprogramma:

3. Men bepale op grond van een gewenschte hoeveelheid product den omvang van het in het komende jaar te beplanten areaal.

Uiteraard moet deze decisie jaarlijks worden genomen.

4. Men houde er rekening mede, dat er groote onverkochte voorraden zijn.

Het is niet duidelijk hoe de behoefte van een volgend jaar vastgesteld kan worden zonder internationaal overleg. Men moet toch kunnen nagaan, hoeveel de wereldmarkt opnemen kan en daarvoor is het noodig de wereldproductie te taxeren.

Internationale overeenkomsten worden echter door de schrijfters uit den boze geacht.

• • •

In de brochure komt een opmerking voor, die aan duidelijkheid te wenschen laat, t.w. de volgende:

„Zoodra men zich van hoogerhand begon in te laten met de onderlinge verdeling van de meerwaarde bij de productie, met de verdeling tusschen ondernemerswinst en arbeidsloon, zoodra hooge belastingen werden geheven die ondernemerswinsten aftapten, zoodra het kapitaalgebrek, als gevolg van den wereldoorlog zich begon te doen gevoelen en men toch wilde voortgaan met in grootbedrijf te produceeren, moest de Staat meer en meer intervenieeren. Ten laatste als reddende engel om de bedrijven die dreigden te gronde te gaan, met crediethulp of kapitaaldeclame terzijde te staan.”

Men zou allereerst gaarne willen weten, wat hier onder „meerwaarde” wordt verstaan. Het woord wekt herinneringen aan de formule van Marx $O' = (c + v) + m$, die vermoedelijk door de schrijfters niet als juist wordt erkend. Het maakt den indruk, dat geen sympathie gevoeld wordt voor het drijven naar Regeeringshulp en hoe rijmt zich dit met het voorstel tot steunverlening, dat later wordt gedaan?

Het gerucht gaat, dat een tegenvoorstel van de leiders van andere suiker-cultuur-maatschappijen te wachten is. Dit zal wel algemeen met belangstelling worden tegemoet gezien. Het is te hopen, dat de waarheid te voorschijn zal treden na de botsing der verschillende opvattingen. Dan heeft het interessante hier besproken boekje zijn dienst gedaan.

TH. LIGTHART.

HET WERK DER GOUDELLEGATIE.

De Goudelegatie van den Volkenbond heeft de vorige maand haar eindrapport uitgebracht. Men herinnert zich, dat deze Delegatie in den zomer van 1929 door de Financiële Commissie van den Volkenbond werd benoemd en tot taak had „om een onderzoek in te stellen naar en verslag uit te brengen over de schommelingen in de koopkracht van het goud en hare gevolgen voor het economisch leven der volkeren”.)

Niet velen zullen bij de benoeming van de Goudelegatie hebben vermoed, dat het euvel, waarover zij had te rapporteeren, kort na hare benoeming zulke ijzingswekkende vormen zou aannemen, als laatstelijk het geval is geweest, noch ook, dat in den loop van enkele jaren het aanvankelijk te behandelen vraagstuk der afnemende goudproductie en het daaruit voor het geldwezen voortspruitende gevaar, een ander aspect zou krijgen en geheel op den achtergrond zou worden gedrongen door de geweldige deflatie, die het huidige tijdsgewricht kenmerkt.

Het is dan ook begrijpelijk, dat de Goudelegatie in haar slotrapport de questies, die zij te behandelen had, van een eenigszins ruimer gezichtspunt heeft gezien, dan aanvankelijk in de bedoeling van haar opdrachtgevers en van haar zelve zal hebben gelegen.

Alvorens op het eindrapport nader in te gaan willen wij nog even in herinnering brengen, welke publicaties reeds eerder van de Goudelegatie zijn uitgegaan. Naast een aantal te haren behoefte samenge-

*) Leden der Goudelegatie waren laatstelijk: Albert Janssen, Professor te Leuven, Vice-President van de Soc. Belge de Banque; Prof. M. J. Bonn, Berlijn; Prof. Gustav Cassel, Stockholm; Graaf de Chalendar, Directeur van de Comp. d'Assurances générales sur la Vie te Parijs; Guido Jung, President van het „Istituto Nazionale per L'Esportazione”, te Rome; Sir Reginald Mant, Member of the Council of India; Dr. F. Mlynarski, Professor te Warschau; Dr. V. Pospisil, Gouverneur van de Nationale Bank van Tsjecho-Slowakije; George E. Roberts, Vice-President van de National City Bank of New-York; Sir Henry Strakosch, Member of the Council of India en Chairman of the Union Corporation te Londen; Dr. L. J. A. Trip, President van de Ned. Bank; vroeger werd aan het werk der Goudelegatie ook deelgenomen door Prof. Alberto Beneduce, President van het Instituut voor Crediet aan Openbare Werken te Rome, en Prof. O. M. W. Sprague, Adviseur van de Bank of England.

stelde „Selected Documents”¹⁾ heeft de Delegatie zelve twee Interim-rapporten gepubliceerd.

Het eerste, verschenen in September 1930, en door ons besproken in het nummer van 8 October 1930 van dit weekblad, was gewijd aan de goudproductie en aan de beantwoording van de vraag, welke maatregelen getroffen dienden te worden, indien door vermindering van de goudproductie de monetaire goudvoorziening te gering zou worden. Op grond van taxaties van deskundigen meende de Gouddelegatie des tijds te mogen aannemen, dat inderdaad het gevaar van een te geringe goudproductie zou kunnen rijzen.

Daarom stelde zij een reeks van maatregelen voor, die tot bezuiniging op het gebruik van goud zouden leiden. Deze maatregelen, die over het geheel rationeel kunnen worden geacht, waren de volgende: ont-trekking van gouden munten aan de binnenlandsche circulatie in de enkele landen, waar nog gouden munt circuleert, en centralisatie van den goudvoorraad bij de centrale banken, dus algemeene toepassing van het goudkernstelsel in de landen, die een eigen goudvoorraad hebben; afschaffing van door de Overheid uitgegeven goudcertificaten en vervanging daarvan door bankpapier; overdracht van de goudvoorraden van particuliere banken aan de centrale bank van het betrokken land; intrekking van bankpapier van zeer kleine coupure en vervanging daarvan door pasmunt; bevordering van cheque- en giroverkeer ter bezuiniging op het gebruik van bankpapier (het eenige voorstel der Delegatie, waartegen o.i. overwegend bezwaar dient te worden gemaakt, daar door dit middel de op het bankbiljettenmonopolie berustende macht der centrale banken wordt verkleind); en tenslotte als belangrijkste voorstellen: vermindering van de thans vigeerende minimum dekkingspercentages, die te groot zijn en uit overwegingen, die als „largely conventional” kunnen worden gequalificeerd, op een irrationeel hoog peil worden gehouden; en een juiste toepassing van het goudwisselstelsel, hetwelk inzonderheid wordt aanbevolen aan de landen, die hun ruilmiddel nog moeten stabiliseeren.

Het tweede Interim-rapport verscheen in Januari 1931 en was gewijd aan de ongelijkmatige verdeling van het goud. Dit vraagstuk, dat inzonderheid voortspuit uit de ontvrichting van het internationale credietverkeer, is heel wat neteliger, dan dat, hetwelk in het eerste Interim-rapport werd behandeld.²⁾ Van inhoud was het tweede rapport teleurstellend. Naast een herhaling van datgene, wat reeds in het eerste rapport was gezegd, behelsde het een aantal nuttige wenken aan hen, die crediet geven of nemen, maar eenig nieuws bracht het, naar het ons voorkomt, niet. Het was een beroep op het gezonde verstand, maar over de manier, waarop een verwaasde wereld nader tot dit gezonde verstand kon worden gebracht, werd niets nieuws in het midden gebracht.

En thans het eindrapport van de Delegatie. Van één eindrapport kan men niet spreken, want, naarmate de te behandelen vraagstukken ingewikkelder werden, hebben zich blijkbaar ook de meningsverschillen in den boezem der Delegatie toegespitst. Het resultaat is, dat een meerderheidsrapport werd uitgebracht, waarmede in hoofdzaak accoord zijn gegaan Prof. Bonn, Graaf de Chalendar, G. Jung, Dr. Mlynarski, Dr. Pospisil, George Roberts en Dr. Trip. Daarnaast is gepubliceerd een uitvoerige minderheidsnota van de Heeren Janssen, Voorzitter der De-

legatie, Sir R. Mant en Sir H. Strakosch, terwijl zijn gebrek aan instemming met het werk der meerderheid heeft blijk gegeven.

In het kort komt de opvatting van de meerderheid Prof. Cassel in een kort Memorandum of Dissent van hierop neer, dat gestreefd moet worden naar herstel van den gouden standaard, doch dat dit stelsel in den laatsten tijd niet behoorlijk heeft kunnen functioneeren als gevolg van een reeks van gebeurtenissen, op het gebied van de politiek (herstelquestie, politieke spanning, zich uitende in tegenstellingen inzake de bewapening), op dat van de goederenproductie, die door stijgenden omvang der massaproductie, toenemende vertrusting en cartelleering en verstarring van de arbeidsmarkt niet meer de noodige soepelheid bezit, op het gebied van het credietverkeer, welks storingen genoegzaam bekend zijn, op het gebied van het internationale handelsverkeer, dat in steeds toenemende mate is beperkt, en tenslotte op het gebied der Overheidsfinanciën, die in vele landen niet in evenwicht zijn. Op al deze verschillende gebieden zal de toestand gezond moeten worden, wil van een behoorlijk functioneeren van den gouden standaard sprake kunnen zijn.

Komt het echter tot saneering van de bestaande misstanden, dan acht de meerderheid der Delegatie den gouden standaard het beste geldstelsel, dat tot dusverre bekend is. Zij gevoelt er dus niets voor om den weg van het a-metallisme te betreden.

Daarentegen erkent zij wel de wenschelijkheid om groote fluctuaties van het prijsniveau tegen te gaan, voor zoover zulks met inachtneming van den gouden standaard mogelijk is. Eene volstrekte stabilisatie van het prijsniveau acht de meerderheid der Delegatie niet mogelijk en ook meent zij, dat het ondoenlijk zou zijn om alleen met behulp van monetaire maatregelen het prijsniveau der goederen te beheerschen, aangezien daarop ook tal van andere factoren van invloed zijn. Maar niettemin is zij van opinie, dat het stabiliseeren van de prijzen van een groote groep van internationaal verhandelde goederen over een reeks van jaren wenschelijk zou zijn en dat dus binnen de grenzen van het mogelijke naar dit doel moet worden gestreefd.

Aan het slot van haar rapport wijst de meerderheid der Delegatie er op, dat verwezenlijking van deze denkbeelden een ver gaande internationale samenwerking vereischt.

Tegen deze denkbeelden is de minderheid opgekomen. In de eerste plaats is meningsverschil gerezen ten aanzien van de vraag, waarom de gouden standaard laatstelijk heeft gefaald. De minderheid wijst daarvoor in tegenstelling tot de meerderheid, die, gelijk wij zagen, een heele reeks van oorzaken noemt, één enkele oorzaak aan, t.w. de internationale politieke schulden en de onwilligheid der crediteuren om de betaling daarvan in goederen en diensten te ontvagen, zoodat de betaling in goud moest geschieden.

Ook ten aanzien van het doel der geldpolitiek wijkt de minderheid af van de meerderheid. Gevoelt deze slechts onder tal van restricties voor een zekere mate van stabilisatie en stelt zij zich daarbij op het standpunt, dat een streven naar prijsstabilisatie kan worden verstoord door niet-monetaire oorzaken, zoo huldigt de minderheid de opvatting, dat het doel van de geldpolitiek kort en goed moet zijn het stabiliseeren van „the general level of wholesale commodity prices” en dat dit doel bereikbaar is door credietuitbreiding en inkrimping. Daarbij zullen, als de gouden standaard wordt hersteld, vier voorwaarden vervuld moeten zijn, t.w. oplossing van het vraagstuk der politieke schulden, opheffing van handelsbelemmeringen, het inachtnemen door hen, die den gouden standaard toepassen, van „the rules of the game”, dus geen eenzijdige opopping van goud in bepaalde landen en goud drainage van andere landen, en tenslotte het toepassen van zekere bezuinigingsmaatregelen op

¹⁾ Om redenen van bezuiniging werden niet alle stukken, die voor de Gouddelegatie waren vervaardigd, door den Volkenbond gepubliceerd; verschillende stukken zagen elders het licht, b.v. dat van Prof. C. A. Verrijn Stuart, hetwelk in De Economist van 1931 en in de Oostenrijksche Zeitschrift für Nationaleconomie van 1932 verscheen.

²⁾ Wij hebben er met enkele woorden over geschreven in ons artikel in het nummer van 25 Maart 1931 van dit weekblad.

het gebruik van goud om onnoodige stijging der goudwaarde te voorkomen.

Na vervulling van deze voorwaarden moet er dan door die landen, die nog den gouden standaard hebben gehandhaafd, naar worden gestreefd om door uitbreiding van de credietverleening en van de daarop gebaseerde geldcirculatie de groothandelsgoederenprijzen weer op te werken tot het niveau van 1928, terwijl de landen, die momenteel een niet op goud gebaseerde valuta hebben, onder leiding van Engeland moeten streven naar stabilisatie van hun binnenlandsch prijsniveau.

Tenslotte het Memorandum van Prof. Cassel. Deze ziet in de gebeurtenissen van de laatste jaren een gevolg van monetaire factoren. In tegenstelling tot de zoo even genoemde minderheid, die tegen herstel van den gouden standaard, „if properly managed” geen bezwaar heeft, meent Cassel, dat het zeer de vraag is, of de gouden standaard wel ooit weer algemeen hersteld zal kunnen worden. Het streven van de landen, die den gouden standaard hebben verlaten, moet niet gericht zijn op het beramen van maatregelen tot herstel daarvan, doch tot het verkrijgen van een eigen, voorshands niet op goud gebaseerd ruilmiddel van zoo groot mogelijke waardevastheid, waaronder, gelijk men weet, ook Cassel verstaat stabiliteit van groothandelsprijzen. Een dergelijk streven zou „at once open possibilities for a new development of trade and production and should therefore be the most immediate concern of the economic policy of these countries”. Het geldvraagstuk moet dan ook, aldus Cassel, thans van een veel breder standpunt worden gezien, dan alleen van dat van het goud.

Wij laten het bij deze enkele grepen uit de publicatie van de Gouddelegatie. Voor hen, die met de vragen, die de Delegatie behandelde, nader op de hoogte zijn, is — dat behoeft wel geen betoog — de leetuur van dit slotrapport uiterst belangwekkend. Maar de buitenstaander, die van het gezelschap van uitgezochte deskundigen een bruikbaar monetair programma zal hebben verwacht, kan zich bij zoo veel en zoo diepgaand meningsverschil niet anders dan teleurgesteld gevoelen.

Inderdaad, meer dan een belangwekkende verzameling van praeadviezen heeft de Gouddelegatie niet kunnen leveren. Wie ze bestudeert, zal dus, als hij het niet aanstonds met een der partijen geheel eens is, zelf zijn weg moeten zoeken in het geldlabyrinth. Tot dezulken behoort ongelukkigerwijze schrijver dezes. Het ware ons inderdaad liever geweest, wanneer een der partijen het „erlösende Wort” had gesproken, maar wij kunnen dit noch bij de meerderheid noch bij de minderheid noch ook bij Prof. Cassel aantreffen.

Daarom willen wij trachten om in enkele later volgende artikelen *sine ira et studio* en los van elke vooropgezette meening, waartoe in dezen veelbewogen tijd minder dan ooit aanleiding mag zijn, den weg te vinden, dien wij in de publicatie van de Gouddelegatie nog niet voldoende aangegeven zagen.

De eerste vraag, die zich in dit verband stelt, is die van functie en doel van het geldwezen in onze maatschappij. Eerst wanneer men zich daarvan een beeld heeft gevormd, is het mogelijk om de vraag te beantwoorden, of er iets gestabiliseerd moet worden op het gebied van het geldwezen, en zoo ja, wat. Daarop kan dan volgen een behandeling van de vraag, welk geldstelsel aan de ideale eischen het beste voldoet en in welke richting de keuze tusschen metallisme, ametalisme en andere geldstelsels moet uitvallen. Verder zal de vraag onder oogen gezien moeten worden, hoe gehandeld moet worden bij de toepassing van den gouden standaard, wanneer men — onafhankelijk van de vraag, welk geldstelsel in theorie het beste zou zijn — aan het goud om zekere praktische overwegingen de voorkeur zou geven bij het

kiezen van den grondslag van het ruilmiddel. In dit verband komt dus de questie aan de orde, wat te denken valt van het streven naar „reflatic” of „antideflatie”, zooals zulks b.v. in de Amerikaansche geldpolitiek tot uiting komt. En tenslotte zullen enkele zuiver praktische questies (minimum dekkingspercentages, vormen van internationale samenwerking tot het verkrijgen van een beter gebruik van het edel metaal) behandeling eischen.

Er valt dus een lange weg te bewandelen. Maar de tijdsomstandigheden eenerzijds, het bedenkelijk gebrek aan eenstemmigheid in een zoo uitgelezen gezelschap als de Gouddelegatie van den Volkenbond anderzijds, nopen hen, wien het ernst is met de studie van het geldvraagstuk van dezen tijd, om den moeizamen tocht te ondernemen.

G. M. V. S.

DE BELGISCHE STEENKOLENINDUSTRIE.

De staking in de Borinage, welke nog niet geheel is geëindigd, werpt een schril licht op den noodtoestand, waarin de steenkolenmijnen in België verkeeren. In een land, waar de arbeiders zich over het algemeen zonder veel verzet bij de verschillende loonsverlagingen van den laatsten tijd hebben neergelegd, vormt deze betooging een bijzonder verschijnsel, dat, afgezien van den politieken kant, een diepen economischen achtergrond heeft.

De steenkolenindustrie in België lijdt reeds langen tijd onder een ernstige depressie. Niettemin is de productie in de laatste jaren vrijwel op hetzelfde niveau gehandhaafd. Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van de kolenindustrie in België, zoowel wat de productie, als de handelsbeveging, het verbruik en de voorraden betreft.¹⁾

Jaar	Pro- ductie	Invoer	Uitvoer	Ver- bruik	Voor- raden	Aantal arbeiders in 1000
	in duizend tonnen					
1913	22,841	10,753	7,009	26,046	955	146
1921	21,787	6,497	7,704	19,564	943	163
1922 ^{*)}	21,208	8,297	4,533	25,639	273	152
1923	22,917	9,318	3,717	28,276	507	159
1924	23,360	12,672	3,864	31,545	1,151	171
1925	23,097	12,012	4,208	30,492	1,560	160
1926	25,260	11,194	5,508	32,315	160	159
1927	27,551	13,379	4,755	34,484	1,846	174
1928	27,578	12,557	5,827	34,989	1,165	163
1929	26,928	16,207	5,476	38,425	321	153
1930	27,406	14,496	5,644	34,094	2,485	155
1931	27,035	12,544	7,436	31,085	3,543	152

^{*)} Vanaf 1922 Luxemburg inbegrepen.

Ondanks het feit, dat de steenkolenproductie in andere Europeesche landen, met uitzondering van Nederland, in de laatste jaren in min of meer sterke mate is verminderd, is de productie in België vrijwel niet beperkt, hetgeen een zeer sterke stijging van de voorraden tengevolge heeft gehad.

Europeesche steenkolenproductie in miljoenen tons.²⁾

Landen	1924	1929	1930	1931
Groot-Brittannië	271,4	262,0	247,8	223,7
Duitsland	118,8	163,4	142,7	118,6
Frankrijk	44,0	53,8	53,9	50,0
Polen	32,3	46,2	37,5	38,3
België	23,4	26,9	27,4	27,0
Tsjecho Slowakije	15,2	16,5	14,4	13,2
Nederland	6,2	11,6	12,2	12,9
Overig Europa ..	22,7	23,9	23,3	21,5
Europa z. Rusland	534,0	604,3	559,2	505,2

¹⁾ La Situation Economique de la Belgique en 1931. Aflevering 8 van 25 April jl. van het Bulletin d'Information et de Documentation.

²⁾ Ontleend aan „Le problème du Charbon”. Uitgave van het Economisch Comité van den Volkenbond (Genève 1932. Prijs Zw. frs. 2.—).

De kostprijs van steenkolen wordt voor een groot deel bepaald door het rendement per arbeider en de loonen. Hierbij doen zich de grootste moeilijkheden voor. Het rendement per arbeider is in België zeer laag, hetgeen uit het volgende moge blijken:

Dagproductie per arbeider in KG.	
België ¹⁾	579
Frankrijk	720
Engeland	1.080
Nederland	1.246
Duitschland	1.560
Polen	1.600

Dit uiterst geringe rendement kon slechts gecompenseerd worden door lage loonen. Bedenkt men, dat in België 66,6 pCt. van den kostprijs van een ton steenkolen uit arbeidsloon bestaat²⁾, dan is het duidelijk, welke beteekenis een loonsverlaging voor de steenkolenindustrie heeft. Uit een onderzoek van Prof. Demeure blijkt, dat vóór den oorlog bij het intreden van een crisis de loonen in de steenkolenindustrie direct werden verlaagd. Na den oorlog is deze aanpassing in de eerste periode van de crisis achterwege gelaten. Hierin ziet Prof. Demeure de voornaamste oorzaak van de huidige depressie in de Belgische steenkolenindustrie. De prijzen werden daarom niet verlaagd en hetgeen niet met winst was te verkoopen, werd opgeslagen.³⁾

Al moge de aanpassing in de eerste periode van de crisis niet voldoende geweest zijn, sedert Juli 1930 hebben in de steenkolenindustrie onophoudelijk loonsverlagingen plaatsgevonden, waardoor de loonen meer zijn gedaald dan in enig anderen bedrijfstak van België. In welke mate de loonen in enkele belangrijke industrieën zijn gedaald, moge blijken uit het volgende overzicht, waarin de cijfers tusschen haakjes het aantal werkzame arbeiders aangeeft, volgens de bedrijfstelling van 1926.

Loondalingen in de voornaamste Belgische industrieën.

1. Metaalindustrie (203.143): IJzer en staal 18,775 pCt.; zink, koper en lood 16,4 pCt. te Luik, 15—20 pCt. buiten Luik; constructiebedrijven 16,32 pCt.; scheepsbouw 12,7 à 17 pCt., gieterijen 15 tot 20 pCt., wapenfabrieken 10 pCt.

2. Steenkolenmijnen (182.002): 25,7 pCt.

3. Textielindustrie (164.495): 17,77 pCt.; te Verviers 18 à 20 pCt. en te Mouseron 7,5 pCt.

4. Transportwezen (123.850): haven van Antwerpen 12,22 à 20,8 in het algemeen 16 tot 18 pCt.; bij de spoorwegen zeer geringe verlagingen.

5. Chemische industrie (62.163): kunstzijde 10 pCt., chem. fabrieken 10 tot 20 pCt., bij uitzondering 30 pCt.

Ondanks deze zeer ingrijpende loonsverlagingen blijft de steenkolenindustrie in een noodtoestand verkeeren. De loondaling van 27,5 pCt. is niet voldoende om den afzet winstgevend te maken. Vandaar het voorstel van de mijn-eigenaars tot een verdere loonsverlaging van 5 pCt., welke maatregel tot de kortstondige staking aanleiding heeft gegeven. Nu de nieuw voorgestelde verlaging tot November is uitgesteld dienen de gevolgen hiervan te worden afgewacht. Wij vreezen, dat zij niet gunstig voor onze steenkolenindustrie zullen zijn.

Drie mogelijkheden bestaan er om de moeilijkheden in de Belgische steenkolenmijnen te verminderen:

- 1) loonsverlaging;
- 2) productiebeperking;
- 3) contingentteering.

¹⁾ Prof. H. Capiou „La rationalisation dans l'industrie houillère belge” in Revue Econ. Int. van Aug. 1930. De overige gegevens zijn aan een particuliere opgave ontleend.

²⁾ Ch. Demeure „L'industrie charbonnière belge et la crise”, in het Bulletin de l'Institut des Sciences Economiques van Febr. 1932.

Het eerstgenoemde middel is reeds op ruime schaal toegepast, zonder tot een verbetering te hebben geleid. De productiekosten per ton steenkolen zijn nog steeds te hoog vergeleken met die in het buitenland. Een verdere verlaging, die ongetwijfeld noodzakelijk was, is nu tot November uitgesteld. De moeilijkheden moeten dus voorshands op een andere wijze worden opgelost.

Opmerkelijk is, dat de tweede mogelijkheid — productiebeperking — tot voor kort niet is toegepast, ondanks het feit, dat de Belgische kolon niet tegen de buitenlandsche konden concurreeren. Hiervan was het gevolg, dat de voorraden (zie de eerste tabel) zeer sterk zijn gestegen en thans 4 tot 5 miljoen ton bedragen. Zonder de hulp van de banken zou deze voorraadvorming niet mogelijk zijn geweest. De beide grootste banken van België, de Société Générale de Belgique en de Banque de Bruxelles controleeren tezamen direct of indirect ongeveer de helft van de steenkolenproductie van België. Deze banken hebben dan ook de enorme steenkolenvoorraden gefinancierd. Volgens Demeure hebben deze banken ongeveer Frs. 600 miljoen (ruim 40 miljoen gulden) op deze voorraden voorgeschoten.

Het lijdt geen twijfel, dat zonder deze hulp de productie reeds eerder zou zijn beperkt, waardoor de moeilijkheden thans niet zoo groot zouden zijn. Het schijnt, dat de banken nu in deze richting werkzaam zijn. Naar wij vernamen heeft de Société Générale enkele maanden geleden een krachtige pressie op de mijnen uitgeoefend om haar voorraden te verminderen. Reeds worden verschillende mijnen gesloten en het is te verwachten, dat bij een aanhouden van de depressie meerdere zullen volgen. Of de productiebeperking echter voldoende zal zijn met het oog op het afnemende verbruik en de buitenlandsche concurrentie, is niet zonder meer te zeggen. Vermindering van de productie zal waarschijnlijk in vele gevallen tot verhooging van de productiekosten leiden en daardoor de concurrentiemogelijkheden verzwaken. Wat hiervan de gevolgen zullen zijn, valt thans niet met zekerheid te zeggen.

De moeilijkheden in de Belgische steenkolenindustrie hebben reeds tot allerlei protectionistische misstanden geleid. Sedert October 1931 contingentteert België den invoer van steenkolen, hetgeen onze mijnen groot nadeel heeft berokkend. Verder gebruiken de Belgische spoorwegen, met uitzondering van enkele speciale kwaliteiten, inheemsch fabrikaat. Desondanks is de toestand niet verbeterd. De mijn-eigenaars en -arbeiders dringen echter op verdere protectie aan. Of de regeering hiervoor zal zwichten, dient te worden afgewacht. Wij wijzen hier echter op twee belangrijke factoren. In de eerste plaats is de Belgische steenkolenbalans passief, in dien zin, dat de productie kleiner is dan het verbruik, terwijl verder in deze industrie ongeveer 15 pCt. van het totale aantal arbeiders werkzaam is.

Het eerste punt vereischt nog eenige toelichting, omdat hiermede andere vraagstukken nauw verwant zijn. Over de handelsbeweging van steenkolen gedurende de laatste jaren geven onderstaande tabellen een duidelijk beeld.¹⁾

Invoer van steenkolen in België (in 1000 tonnen).

Landen	1929	1930	1931
Duitschland . . .	4.233	4.361	4.405
Engeland	3.004	2.776	1.859
Nederland	1.713	1.831	1.989
Frankrijk	1.753	1.146	889
Overige landen . .	272	201	386
Totaal . .	11.375	10.314	9.528

¹⁾ Ontleend aan het reeds enkele malen geciteerde artikel van Prof. Demeure. De cijfers in deze tabellen zijn iets lager dan die in de eerste tabel, waarin tevens de uitvoer van bruinkolen is opgenomen.

Belgische uitvoer van steenkolen naar

Landen	1929	1930	1931
Frankrijk	3,054	3,120	3,959
Nederland	271	289	451
Zwitserland	138	89	102
Overige landen	186	43	85
Bunkerkolen	141	421	871
Totaal	3,790	3,962	5,468

Terwijl de invoer van steenkolen in 1931 vergeleken met 1929 is gedaald, is de uitvoer daarentegen met ongeveer 45 pCt. toegenomen. Beschouwt men deze cijfers nauwkeurig, dan blijkt, dat de invoer van Nederland niet onrustbarend is gestegen, al zou deze natuurlijk groter geweest zijn, wanneer er geen invoerbelemmeringen waren geweest. Opmerkelijk is echter, dat België, dat aan ons land dumping verwijt, zijn uitvoer van steenkolen naar Nederland heeft vermeerderd van 271.000 ton in 1929 tot 451.000 ton in 1931, dus met ongeveer 66 pCt. Intusschen zal de invoer door de contingentieeringsmaatregelen dit jaar nog verder verminderen, terwijl de uitvoer misschien zal kunnen stijgen. Het is niet ondenkbaar, dat de in- en uitvoer meer met elkaar in evenwicht zullen komen, maar hiermede zullen de moeilijkheden voor de mijnen in België zeker niet worden weggenomen.

Samenvattend komen wij dan ook tot de conclusie, dat naast externe vooral interne factoren tot den noodtoestand in de Belgische mijnen hebben geleid. Indien door de huidige crisis de productie niet meer rendabel is of door het georganiseerde optreden der arbeiders niet rendabel is te maken, dan vormt productiebeperking het eenige middel, dat economisch juist is. Het andere alternatief — verdere invoerbeperking — is natuurlijk mogelijk, maar zal in een land als België, dat zich door zijn vrijhandelspolitiek tot een van de meest geïndustrialiseerde landen ter wereld heeft kunnen ontwikkelen, ongetwijfeld op andere deelen van zijn bedrijfsleven een ongunstigen invloed uitoefenen.

v. d. V.

DE RIJKSMIDDELEN.

Het wordt wel eenigszins eentonig telkens weer te moeten wijzen op de dalende inkomsten der schatkist. Ook het overzicht van de afgelopen maand geeft een verre van gunstig beeld van den toestand van 's Lands geldmiddelen. De gewone middelen brachten f 30.888.600 op tegen f 34.842.700 in Juni 1931 en vertoonen mitsdien een achteruitgang van f 3.954.100. De totale opbrengst bleef voorts een bedrag van f 3.962.100 bij de raming ten achter. Met uitzondering van de grondbelasting, de invoerrechten, den wijnaccijns en den tabaksaccijns vertoonen alle middelen een lager opbrengstcijfer. En wat het lichtpunt in den middenstaat, de invoerrechten, betreft, de stijging van dit middel is aan bijzondere wettelijke maatregelen toe te schrijven en geeft dus op zichzelf genomen geen reden tot tevredenheid. Alleen geeft het nog aanleiding tot het maken van de opmerking, dat de daling in de opbrengst van de overige middelen feitelijk nog f 2.123.000 hooger moet worden gesteld.

De totaal-opbrengst over het eerste halfjaar beliep f 208.186.400, d.i. f 24.728.300 minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar en f 917.900 beneden het evenredig deel der raming. Indien als naar gewoonte de grondbelasting en de personeele belasting buiten beschouwing blijven, wordt de verhouding voor het loopende jaar iets gunstiger; immers, het blijkt, dat de overige middelen f 15.959.000 minder hebben opgeleverd dan in de eerste zes maanden van 1931. Het nadeelig verschil met de raming stijgt daarentegen en wel tot f 1.783.900. Dit laatste cijfer schijnt niet zoo heel ongunstig, doch vooreerst moet worden bedacht, dat de directe belastingen in de eerste helft van het jaar ruimer vloeien dan in het

tweede halfjaar; voorts, dat deze belastingen tot dusver nog werden geheven volgens de oude (hoogere) aanslagen van het vorige dienstjaar, en tenslotte, dat nieuwe belastingen (benzinebelasting en verhooging invoerrechten) zijn ingevoerd, die niet in het geraamde opbrengstcijfer tot uitdrukking zijn gebracht. Een en ander heeft tengevolge, dat de vergelijking tusschen opbrengst en raming een te gunstig beeld geeft.

De grondbelasting gaf in de afgelopen maand f 28.200 meer dan in Juni 1931. Gerekend over zes maanden valt een teruggang te constataeren van f 3.357.300, hetgeen is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat in het vorige jaar de opbrengsten der oude dienstjaren nog geheel aan 's Rijks middelen ten goede kwamen.

De personeele belasting verschafte in de afgelopen maand nog f 169.700. Uit dit middel is voor de schatkist niet veel meer te verwachten, nu de belasting, met ingang van het belastingjaar 1931, geheel aan de gemeenten wordt afgedragen.

Een sterke daling vertoonde de inkomstenbelasting (van f 1.433.400). Deze teruggang zit nog vrijwel geheel in de oude dienstjaren, aangezien het belastingjaar 1932/1933 nog slechts f 140.100 opleverde. Zoodra dit belastingjaar werkelijk invloed op de ontvangsten zal gaan uitoefenen, moet uiteraard een nog veel scherpere daling worden verwacht. De gemiddelde maandraming werd in Juni jl. niet gehaald (nadeelig verschil f 2.371.500), doch dit is voor de zesde maand van het jaar niets bijzonders, al is de vermindering wel wat groot. Gerekend over zes maanden heeft de inkomstenbelasting nu al f 4.456.800 minder opgebracht dan in 1931. De raming werd in dit tijdvak met f 9.503.500 overschreden, doch de eerste maanden van het jaar zijn voor dit middel voordelig, terwijl nu juist vier „mager“ maanden op komst zijn. Met vrij groote zekerheid moet derhalve worden aangenomen, dat de verkregen voorsprong spoedig zal verdwijnen.

Ook de vermogensbelasting onderging een gevoelige terugslag. De daling beliep in de afgelopen maand f 273.700, terwijl het eerste halfjaar een decres nalaat van f 833.300. Ook hier heeft het nieuwe belastingjaar nog niet kunnen doorwerken. De invloed van de lagere waarde van verschillende vermogensbestanddeelen moet dus nog grotendeels tot uitdrukking komen.

De dividend- en tantiëmobelasting weerspiegelt ook meer en meer den druk der tijden. Ditmaal kwam f 220.400 minder binnen dan in de gelijknamige maand van 1931, waardoor de teruggang over de tot dusver verstreken maanden krom tot f 1.686.600. Nu moeten de beide gunstigste maanden in den regel (Juli en Augustus) nog komen en daar de ontvangsten niet steeds in dezelfde evenredigheid over de verschillende maanden zijn verdeeld, is een voorspelling altijd gevaarlijk, doch de loop van dit middel in het eerste halfjaar geeft toch wel eenige aanwijzing voor wat de toekomst in deze zal brengen en de verwachting kan dus niet hoog gespannen zijn.

Zooals reeds werd opgemerkt, blijven de invoerrechten zich in stijgende lijn bewegen. Het accres bedroeg ditmaal niet minder dan f 2.123.000. De maandopbrengst steeg f 1.000.000 boven het peil der voorafgaande maanden en werd alleen overtroffen door de abnormaal hooge ontvangst van Februari jl. Het is niet gemakkelijk aan te geven, hoe het met dit middel staat, daar deze post langzamerhand een allegaartje van invoerrechten en accijnzen is geworden, waarop geen peil valt te trekken. De opbrengst der benzinebelasting en van de verhooging van het normale tarief is geraamd op f 26 miljoen. Feitelijk moet het geraamde opbrengstcijfer voor een half jaar dus op f 43,3 miljoen worden gesteld. De ontvangsten over de maanden Januari t/m Juni bedroegen echter niet meer dan f 38.766.600. In den grond der zaak is dus ook bij de invoerrechten een teruggang waar te ne-

men. Een nog duidelijker beeld van onzen buitenland-schen handel geeft het statistiekrecht, dat met f 101.400 terugliep en thans een laagte-record heeft bereikt. Dit middel brengt op het oogenblik nog niet de helft op van wat ongeveer 2 jaar geleden inkwam.

Van de accijnzen vertoonden alleen de wijnaccijns en de tabaksaccijns een hooger opbrengstcijfer. Bij het eerste middel zijn vergrootte afleveringen van wijn in Maart 1932 in het spel, waarover thans 1/3 gedeelte van den crediettermijn wordt betaald. Het zout gaf f 3.600 minder en de geslachtaccijns door de ongekend lage rundveeprijzen f 234.400 minder. De gedistilleerd-accijns daalde met f 50.300; neemt men in aanmerking, dat de maand Juni ditmaal een crediettermijn meer telde, dan wordt de vergelijking echter voor 1932 veel ongunstiger. Het bier leverde f 215.300 minder op. In de laatste middelen komt de malaise en de daarmede gepaard gaande verarming duidelijk tot uitdrukking. De teruggang van den suikeraccijns is slechts schijnbaar wegens een verschil in crediettermijnen. Door de groote uitslagen in verband met de invoering van 10 ocenten, gaf het eerste halfjaar een belangrijk surplus (van f 1.611.100).

Met de z.g. conjunctuurbelastingen gaat het nog steeds bergafwaarts. De zegelrechten liepen terug met f 914.100 en gaven niet meer dan f 1.081.300, of ongeveer de helft van de gemiddelde maandraming. Duidelijk teekent de scherpte van de huidige crisis zich ook af in de registratierechten, die ditmaal tot een minimumpeil afdaalden en niet meer dan f 749.200 in de schatkist brachten.

Ook de successierechten deelen thans in de algemeene inzinking. De daling beliep in de afgelopen maand f 463.700, terwijl het eerste halfjaar een verlies opleverde van f 4.556.100. Toch moet men zich voor deze heffing, die een crediettermijn van negen maanden kent en waarin de crisis dus slechts langzaam doorwerkt, op nog veel lagere maandopbrengsten voorbereiden.

Tenslotte moge nog worden gewezen op de loods-gelden, die in Juni jl. met f 86.000 terugliepen. Gerekend over zes maanden gaf dit kleine middel een mindere bate van f 489.500, terwijl ten opzichte van de raming een deficit ontstond van f 577.600. Deze cijfers spreken voor zichzelf.

Voor de inkomsten der bijzondere fondsen mogen wij wel naar den middenstaat verwijzen.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

OTTAWA: TEGENSTRIJDIGHEDEN EN PARADOXEN.

Prof. P. Geyl te Londen schrijft ons:

Naarmate de Conferentie van Ottawa naderbij komt, begint men zich meer en meer af te vragen, of al die omslag en ophof met mogelijkheid door het resultaat gerechtvaardigd kunnen worden. Ottawa zou een van de grootste daden der „nationale” regeering zijn om de welvaart van Engeland en van het Britsche Rijk te herstellen. Eerst bleef het daarbij en de wildste imperialistische beschouwingen over een zelfgenoegzaam Rijk werden aangemoedigd. Nog onlangs trouwens vond ik in een blad als de *Daily Telegraph* een artikel van een imperialistisch statisticus (St. Clare Giordona is zijn naam), waarin de volgende vragen worden gesteld: wat voert Engeland in uit het buitenland aan grondstoffen en levensmiddelen, dat, afgaande op bestaande productie, uit andere Rijksdeelen zou kunnen worden ingevoerd? Wat voeren die andere Rijksdeelen uit het buitenland in aan nijverheidsartikelen, welke Engelsche of dominion-fabrikanten zouden kunnen leveren? Maar daarmee is het niet afgelopen. Het feit moet erkend, dat de dominions aan sommige behoeften van Engeland niet kunnen voldoen, terwijl zij omgekeerd zekere goederen in zoo groote hoeveelheden voortbrengen, dat Engeland ze niet alle afnemen kan: zij moeten ze dus naar het buitenland verkopen en begrijpelijkerwijs ver-

langt het buitenland in ruil daarvoor afzet van zijn eigen producten in die dominions. Derde vraag derhalve: hoever is het mogelijk de ondernemers in de dominions van goederen, waaraan (voor Engeland) een teveel bestaat op goederen, waarin zij tekort schieten te laten overgaan. Met andere woorden, hier wordt een heel plan aangeduid om voortbrenging zoowel als handel in het Rijk zoo te regelen, dat men met andere landen zoo weinig mogelijk te maken zou hebben.

Wat een vreemde begripsverwarring toch, als men zoo'n politiek aandient als een geneesmiddel tegen 's Rijks economische kwalen! Zoo'n politiek mag uit strategisch of sentimenteel oogpunt voordeelen hebben, het is duidelijk, dat men er, als ze uitvoerbaar ware, economisch voor zou hebben te betalen. En toch heeft men het almaar over *welvaart*, en in den laatsten tijd is het niet enkel meer de welvaart van het land of van het Rijk: er is een reactie gekomen en men herinnert zich, hoeveel Engeland met de rest van de wereld te maken heeft, hoezeer zijn welvaart met de algemeene welvaart samenhangt. En daar moet nu zoowaar Ottawa ook al toe dienen! Ik haalde onlangs de *Times* al aan, die aan het groote woord van Pitt herinnerde, dat Engeland zichzelf door zijn krachtsinspanning en Europa door zijn voorbeeld gered had. Dat is als een parool geweest. Tenslotte heeft nu de Prins van Wales uitdrukkelijk gewaarschuwd, dat men te Ottawa de buitenwereld niet vergeten mocht, dat men er streven moest naar een overeenkomst, waaraan andere landen later mee konden doen. Zooals de Nederlandsch-Belgische overeenkomst, zou men kunnen zeggen; die overigens na een kort van vriendelijke hoofdartikelen alweer vergeten schijnt te zijn: waarom *die* uitnoodiging niet aange-nomen?

Maar inderdaad — is dit alles ernstig? De twee programma's, die in de pers door geestdriftige bewonderaars van de Ottawa-politiek ontwikkeld zijn, schijnen al heel moeilijk overeen te brengen. En behalve dat zij elkaar vermoedelijk in den weg zullen zitten, men ziet niet goed, hoe ze in de feitelijke omstandigheden van Ottawa een van beide te verwezenlijken zullen zijn.

Een van de Zuid-Afrikaners, die op weg naar de conferentie in Londen vertoefden, besprak de kwestie met mij en gaf schouderophalend toe, dat er noch voor het Rijk (dat hem als Nationalist overigens koud liet) noch voor de wereld groote dingen van Ottawa te verwachten zijn. Al de dominions zijn door en door protectionistisch-gezind. Verlaging van de tarieven onderwille van de verlaging en in het belang van het wereldverkeer is een mooie phrase, die hun niets zegt. Ja maar, zeggen zij, als gij hun van de Nederlandsch-Belgische overeenkomst vertelt: hoe kunnen de regeeringen in dezen slechten tijd de inkomsten van haar tariefstelsels missen, zelfs bij kleine beetjes tegelijk! — en hoe kunnen wij de industrieën, die achter de tariefmuren opgebouwd zijn, „in duië laat val”. — Zulk een algemeene politiek zal bij de overzeesche gedelegeerden niet licht ingang vinden, maar „zaken doen”, o ja, daarvoor zijn ze wel te vinden. Wat Zuid-Afrika betreft, dat bevindt zich in zekeren zin nog in een betere positie (zoo redeneerde mijn zegsman) om met Engeland een koop te sluiten dan Australië of Canada, want het heeft zich nog veel minder ge-industrialiseerd. Toch, als men het heele gebied overziet, vindt men niet meer dan enkele artikelen waarin men elkaar wederzijds ter wille zou kunnen zijn. Wol? maar dan zou men zijn voornaamsten concurrent (Australië) nog niet kwijt zijn! Vleesch? Maar zal Engeland dat ooit durven belasten? Daar zijn suiker en gedroogde vruchten, die nu reeds profiteeren; maar daar is maar een deel van de Unie mee gebaat, Natal en het aangrenzend deel van de Kaapkolonie, allebei Engelsch-spreekende gewesten, wat den ijver van de nationalistische regeering om de Britsche uit-

voer-industrie in ruil te bevoordeelen niet verhoogen zal. Resultaat: geen politiek in grooten stijl lijkt mogelijk; na veel gesjacher zullen er misschien kleinigheden te doen vallen, waarvan de wereld niet beter of slechter zal worden. . . .

Ondertusschen komen er meer en meer gegevens beschikbaar over de houding van Canada, en ook die zijn allesbehalve bemoedigend voor de rechte Conferentie-enthousiasten. De Canadeesche industriëlen verzetten zich al tevoren met hand en tand tegen alle wezenlijke verlaging van de tarieven ten gunste van de Engelschen. Een heel slechten indruk heeft het verslag gemaakt van een commissie, die vanwege de Engelsche textiel-fabrikanten Canada bezocht heeft om met de Canadeesche collega's te overleggen. De commissie verklaart, dat de Canadeezen allen hoog opgeven van hun begeerte om den inter-imperialen handel te bevorderen, maar dat hun vereeniging niettemin tot geen enkele concessie bereid is en van alle tariefsverlaging, die den Engelschen nog eenigszins waardevol toescheen, slechts ruïne voor hun eigen industrie voorzagen. De *Manchester Guardian*, het blad van het naar verlichting snakkende Lancashire, noemde die onthulling „een slecht voorteeken voor Ottawa”, en zelfs de *Times* heeft nu twee artikelen over de houding van Canada gepubliceerd, waaruit een goed verstaander een tamelijk pessimistische prognose over de conferentie zal aflezen.

De groote vraag is: in hoever zal de Canadeesche regering zich haar politiek door de industriëlen laten voorschrijven? en in hoever hebben die industriëlen de openbare meening achter zich? De industrialisatie van Canada is vooral sedert den oorlog wel voortgeschreden en zij beheerscht de Oostelijke provincies. De Westelijke provincies bestaan nog grootendeels van graanuitvoer — een droevig bestaan op dit oogenblik — en er bestaat tusschen de twee een scherpe belangentegenstelling, zooals die bijvoorbeeld ook in Australië de staten tegenover elkaar zet. Bennett en de conservatieven steunen op het Oosten, Mackenzie King en de liberalen vertegenwoordigen de landbouwbelangen. Het is een paradoxale toestand, dat juist Bennett, de man, die sedert 1929 de depressie met een economische „Canada First”-politiek, d.w.z. met al maar hooge protectie, heeft zoeken te bezweren, de man, die op de Rijksconferentie van 1930 het tariefvoorstel deed, dat Thomas (dezelfde Thomas!) toen als „humbug” bestempelde, — dat juist Bennett de gastheer van deze conferentie zijn moet. Maar zal hij zich misschien van zijn associaties met de industriëlen los weten te maken? Er zijn er, die beweren, dat de partijkas hun te groote verplichtingen heeft. Andere beschrijven Bennett als een man, die het historisch oogenblik zal weten te gebruiken en die heer en meester over zijn partij is. Is de wensch hier ook vader van de gedachte?

AANTEKENINGEN.

Economisch-Statistisch Kwartaalbericht.

Bij dit nummer wordt wederom een supplement gevoegd, waarin o.m. onze kwartaalstatistieken zijn verwerkt. Het doet ons genoegen aan onze lezers te kunnen mededeelen, dat wij met het te Rotterdam gevestigde Nederlandsch-Economisch Instituut zijn overeengekomen om met ons samen te werken bij het redigeeren van dit kwartaalbericht, zoodat daarvan met ingang van het thans verschijnend bericht een gemeenschappelijke uitgave van de beide Instituten zal worden gemaakt. Deze samenwerking geeft ons de gelegenheid om den omvang van het kwartaalbericht eenigszins uit te breiden.

Bevordering van personeel.

Als vijfde punt op de agenda voor het Internationaal Congres voor wetenschappelijke bedrijfsorganisa-

tie, dat van 18—23 Juli a.s. te Amsterdam zal worden gehouden, luidt: „Welke zijn de materiele en psychologische factoren, waarmede men rekening moet houden bij het ontwerpen van een rationeel systeem voor de bevordering van het personeel en tot op welke hoogte heeft men daarmede reeds rekening gehouden in particulier bedrijf en openbare diensten.”

De zitting van dit onderwerp zal worden gepreseed door Prof. Dr. Ir. J. Goudriaan Jr., terwijl het secretariaat zal worden gevoerd door den Heer D. W. Stork Jr. De inleiding van de bespreking zal worden gegeven door den Heer W. M. Palm (Centraal Bureau van Voorbereiding voor Ambtenarenzaken, Den Haag). Vijf inzenders hebben de gestelde vraag beantwoord. De meeste inzenders hebben onder „bevordering” ook verstaan salarisverhooging bij behoud van dezelfde functie.

Prof. Elliot Dunlap Smith (Yale University, New-Haven, Conn.) behandelt uitsluitend promotie naar hooger rang. Dit vraagstuk heeft twee aspecten:

1. de keuze van den meest geschikten man,
2. het beloonen van persoonlijke verdiensten en het geven van een nieuwe aansporing.

Elke selectie voor bevordering moet subjectief blijven. Feitelijke gegevens omtrent kwaliteit van verrichten arbeid, beoordeelingen van chefs, psycho-technische proefresultaten moeten echter wel worden verzameld. Zij mogen echter niet de eenige maatstaf zijn, daar ook beoordeeld moet worden, hoe de candidaat in de toekomst het werk zal verrichten. Zeer verderfelijck voor den geest van het overige personeel werkt de vaak voorkomende praktijk van bevordering der „vriendjes”. Hiertegen trachten groote ondernemingen te waken door middel van promotiecommissies. Voor elke functie dient te worden geanalyseerd, welke persoonlijke kwaliteiten voor de goede vervulling noodig zijn. Over hen, die voor promotie in aanmerking komen, dienen periodieke oordeelvellingen te worden gegeven en vastgelegd. Dit is minder moeilijk, indien een oordeel moet worden geveld over eenige bepaalde kwaliteiten.

Het „Civil service system” gebruikt examens als voornaamste basis voor bevordering, waarmee de kwaliteit van geleverde prestaties niet in rekening wordt gebracht.

Arbeiders verlangen senioriteitsclausules ter betuiging van misbruiken. Hierdoor blokkeert men echter de keuze op grond van persoonlijke verdiensten. Eerlijke en goede bevorderingen hebben een goeden invloed op den geest van het overige personeel.

C. S. Meyers en G. H. Miles (Principal and director of the National Institute of Ind. Psychology, Engeland) voegen bij overeenkomstige overwegingen als hierboven toe, dat bijzondere zorg moet worden besteed aan training van personeel en dat een schaalverdeling van salarissen zeer wenschelijk is. Ook moet speciaal gelet worden op de posities met doodlopende promoties. Een enquête, waarop 101 firma's antwoordden, wees uit, dat de helft daarvan aantekeningen hield over personen, die voor promotie in aanmerking kwamen. Er wordt weinig gebruik gemaakt van krachten buiten de firma voor het vervullen van opengekomen posten.

De Heer L. Puisse (Frankrijk) wijst op de wenschelijkheid van het hebben van een trapsgewijze salarisopklimming voor elk positie met langer wordende tussenpozen. Het komt in Frankrijk helaas veel voor, dat het aanvangsalaris van een hoogere positie lager is dan het salaris van een oudere, maar ondergeschikte geëmployeerde.

De Heer Ch. E. Visser (Nederland) pleit voor bevordering van personeel uit de eigen rangen. Voor de salarisbepaling wordt voorgesteld een „grondloon” (d.i. maximaal loon) vast te stellen voor elke functie afzonderlijk en ook gevarieerd naar de persoonlijke kwaliteiten der functionarissen, die eenzelfde functie vervullen. Dit „grondloon” worde bereikt op bijv. 45-

jarigen leeftijd, terwijl op lagere leeftijden het salaris als volgt varieert:

20—27 jaar	45—70%	v/h	grondloon
27—35 „	70—80%	„	„
35—45 „	80—100%	„	„

Dr. Hellmuth Boller (Weenen) geeft een uitvoerig rapport. Hij wenscht publiciteit van de salarissen en dus ook systematiek in salarisregeling ter bevrediging van het rechtsgevoel der geëmployeerden, waarbij de diensttijd een belangrijk criterium behoort te zijn. Psychotechnische proeven kunnen goeden dienst doen bij kwalificatie der personen. Een goed salarisstelsel bevordert de arbeidsvreugde van het personeel.

ONTVANGEN BOEKEN.

Effectenbeheer door Mr. O. B. W. de Kat, advocaat en procureur te 's-Gravenhage. (Haarlem 1932, derde druk. De Erven F. Bohn. Prijs f 21.— ing., f 24.— geb.).

De nieuwe druk van dit bekende standaardwerk heeft aan betekenis gewonnen door de medewerking van de Heeren S. Brouwer, Mr. F. J. de Jong, Prof. H. A. Kaag, Mr. H. Mulderij en Prof. Mr. B. M. Telders. Daardoor is een degelijke behandeling mogelijk geworden van alle onderwerpen, die met effectenbeheer verband houden.

Na een hoofdstuk over rechtsbeschouwingen en de naamloze vennootschap, wordt de aandacht gevraagd voor het geld- en credietwezen, voor toonderpapier, voor effecten in het algemeen, enz. De laatste twee hoofdstukken zijn gewijd aan belastingen in verband met effecten en aan de administratie van den effectenbeheerder.

Geld en crediet door Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart, Hoogleraar aan de Nederlandsche Handels-Hoogeschool te Rotterdam. Tweede, geheel omgewerkte druk van: *De leer van het crediet.* ('s-Gravenhage 1932; N.V. Uitgevers-Maatschappij v.h. G. Delwel).

Dit boek is een omwerking van het in 1921 verschenen werk „De Leer van het crediet” en bedoelt een inleiding te zijn tot het belangrijke vraagstuk van het geld- en credietwezen. Daarom is op de verschillende strijdpunten, die er op dit gebied heerschen, niet uitvoerig ingegaan. De schrijver huldigt echter nog steeds het door hem in vroegere geschriften ingenomen standpunt, dat het juist in onzen tijd gewenscht is, om door actieve bankpolitiek te streven naar correctie van de groote waardefluctuaties van het geld en naar stabilisatie van de geldwaarde, gemeten aan een op algemeen grondslog opgemaakt indexcijfer.

The world's economic crisis and the way of escape door Sir Arthur Salter, Sir Josiah Stamp, J. Maynard Keynes, Sir Basil Blackett, Henry Clay, Sir W. H. Beveridge. (Londen 1932; George Allen & Unwin Ltd. Prijs 4/6).

Een serie lezingen over de economische crisis, die enkele vooraanstaande Engelsche economisten in 1931 onder de auspiciën van het Halley Stewart Instituut hebben gehouden.

Geschiedenis van de ontwikkeling van de Nederlandsche zuivelbereiding in het laatst van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw door Dr. Ir. V. R. IJ. Croesen. ('s-Gravenhage 1932; N.V. Boek- en Kunst drukkerij v/h Mouton & Co.).

De schrijver beperkt zich voornamelijk tot de periode van 1880 tot 1914, waarin de Nederlandsche zuivelbereiding zich krachtig heeft ontwikkeld.

Zur Wirtschafts-Linguistik, door E. E. J. Messing. Eine Auswahl von kleineren und grösseren Beiträgen über Wert u. Bedeutung, Erforschung u. Unterweisung der Sprache des wirtschaftlichen Verkehrs. (Rotterdam, 1932. Nijgh & van Ditmar. Prijs f 4.25).

De taal van het economisch verkeer is als object van wetenschappelijk speciaal onderzoek nog jong, maar dat het als zeer belangrijk object ook reeds gewaardeerd wordt, blijkt door deze uitgave. Zeer bekende geleerden schenken

hierin hun aandacht aan het nieuwe arbeidsveld; van verschillende standpunten onderzoeken zij het en komen daarbij tot resultaten, die zoowel voor de wetenschap als voor het economisch-taalkundig onderwijs van even groote beteekenis zijn.

Het 5 jaarplan door M. Iljin. Uit het Russisch vertaald door Maria Tsjornaja. (Amsterdam z.j. H. Meulenhoff).

Een populaire verhandeling over het Vijfjarenplan.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JUNI 1932.

Staatsleeningen f 120.240.000,— zijnde:

Nederland

Nederland f 120.240.000¹⁾

5 % obl. à 100 % f 120.240.000,—

Prov. en Gemeentel. Leeningen „ 1.970.000,— zijnde:

Nederland

Gem. Enschede

f 2.000.000 5½ %

5 j. obl. à 98½ % f 1.970.000,—

Kerkelijke Leeningen „ 464.856,25 zijnde:

Nederland f 464.856,25

Totaal f 122.674.856,25

¹⁾ Bovendien conversie f 129.760.000.*

Voorts werd in de afgelopen maand de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

aand. Soc. Hydro-Electric de la Cèrea 100 % (voor aand.)

De Kerkelijke Leeningen zijn als volgt onderverdeeld:

		Rente- Guldens	Emissie- voet pCt.	coers pCt.
Congr. der Fraters van O. L.				
Vrouw v. h. H. Hart Moeder- huis (St. Gregorius), Utrecht	300.000	5½	100	
R.K. Kerkbest. d. Par. v. d. H.				
Agnes, Amsterdam	115.000	5½	99 ⁷ / ₈	
Ver. v. Lager Onderwijs op Geref. Grondslog, Rotterdam	50.000	5	100	

Emissies in 1932.

	Obligatiën	Aandeelen	Totaal
Januari	8.642.218,75	275.000,—	8.917.218,75
Februari	15.508.375,—	—	15.508.375,—
Maart	77.785.127,50	—	77.785.127,50
April	4.383.000,—	—	4.383.000,—
Mei	1.107.243,75	—	1.107.243,75
Juni	122.674.856,25	—	122.674.856,25
	230.100.821,25	275.000,—	230.375.821,25

OVERZICHT DER OPBRENGSTEN VAN HET STAATSBEDRIJF DER P.T.T. MEI 1932.

Omschrijving	Werkelijke opbrengst Mei 1932	Meer of minder dan	
		Mei 1931	Begrooting
Posterijen	f 3.048.556	— f 190.578	— f 254.644
Telegrafie	„ 382.389	— „ 82.587	— „ 63.161
Telefonie	„ 1.944.065	— „ 19.367	— „ 92.945
Postcheque- en Girodienst	„ 234.806	— „ 62.545	— „ 13.694
Totaal	f 5.609.816	— f 355.077	— f 424.444

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Mei 1932.		Mei 1931.	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Rek.houders	46.579	f 1.388.380.000	50.231	f 3.021.361.000
Door H.-bank plaatselijk	33.057	„ 1.137.015.000	37.308	„ 2.660.336.000
Voldoening Rijksbelast.	1.097	„ 10.255.000	1.109	„ 12.765.000

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Gulden)

	Juni 1932	Sedert 1 Januari 1932	Overeenkomstige periode 1931
Directe belastingen.			
Grondbelasting	1.092.072	3.556.933	6.941.235
Personeele belasting 1)	169.745	216.516	5.628.525
Inkomstenbelasting ..	3.878.522	47.003.507	51.460.328
Vermogensbelasting ..	673.617	7.802.779	8.636.096
Dividend- en tantièmebelasting	1.596.543	4.787.939	6.476.568
Invoerrechten	7.083.819	38.766.552	31.324.276
Statistiekrecht	167.414	1.057.445	1.629.940
Accijnzen			
Zout	142.604	1.153.726	1.082.676
Geslacht	516.206	3.304.928	4.442.509
Wijn	578.549	1.252.705	1.210.690
Gedistilleerd	2.583.069	16.398.238	18.459.601
Bier	960.387	5.082.153	6.420.311
Suiker	3.666.349	26.260.723	24.649.647
Tabak	2.338.329	14.429.168	15.036.051
Belasting op gouden en zilveren werken	51.975	359.516	425.524
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	2.1.081.296 3	8.118.643 4	12.910.419
Registratierechten ..	749.168	5.672.099	7.982.685
Successierechten	2.915.122	18.663.606	23.219.677
Domeinen, wegen en vaarten	227.943	2.224.350	2.456.927
Staatsloterij	167.362	402.393	404.105
Loodsgelden	248.558	1.672.435	2.161.913
Totaal-Generaal	30.888.649	208.186.354	232.914.703

1) Met ingang van het belastingjaar 1931 wordt de personele belasting geheven ten bate van de gemeenten, zoodat de in dezen staat vermelde bedragen uitsluitend vroegere belastingjaren betreffen.

2) Hieronder begrepen f 142.398 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissionairs in effecten, enz. (Beursbel.).

3) Id. f 1.270.316. 4) Id. f 2.307.710.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	720.843	8.123.359	10.393.743
Verdedigingsbelasting ..	720.843	8.123.359	10.393.743
Opcenten:			
Grondbelasting	863.506	2.833.236	2.952.467
Personeele belasting ..	24.289	32.349	1.049.445
Inkomstenbelasting ..	787.958	9.256.852	10.151.237
Vermogensbelasting ..	369.712	4.298.946	4.840.096
Dividend- en tantièmebelasting	526.859	1.580.020	2.137.267
Invoerr. Zuidvruchten ..	122.098	364.451	—
Accijnzen op Wijn	260.714	678.578	242.138
„ „ Gedistilleerd	258.307	1.639.824	1.845.960
„ „ Suiker	391.234	542.608	—
Tabaksacc. op sigaretten ..	433.718	2.448.126	75.551
Zegelrecht van buitl. eff. ..	37.730	277.105	603.611
Totaal	4.796.968	32.075.454	34.291.515

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	695.615	8.320.471	7.975.552
Wegenbelasting	695.615	8.320.471	7.975.552
Rijwielbelasting	4.798	106.045	128.707
Totaal	700.413	8.426.516	8.104.259

INKOMSTEN TEN BATE VAN HET „GEMEENTEFONDS“

	3.740.755	46.186.571	61.180
Gemeentefondsbelasting ..	3.740.755	46.186.571	61.180
Opcenten Vermogensbel. ..	299.955	3.620.738	5.503
Totaal	4.040.710	49.807.309	66.683

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1931.

Dienstjaren	Grondbelasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1929/30	—	128.846	21.199
1930/31	17.551	1.122.995	183.434
1931/32	646.829	45.611.545	7.572.229
1932/33	2.892.553	140.121	25.917
Totaal	3.556.933	47.003.507	7.802.779

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN. GELDKOERSEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.
BANKDISCONTOS.

	19 Apr. '32	4 Apr. '32	30 Juni '32	8 Juli '31	23 Juni '32	20 Mei '32	9 Oct. '31	11 Apr. '32	13 Nov. '31	2 Mei '32	3 Juni '32	7 Juli '32	5 11 Apr. '32	7 17 Mrt. '32	7 3 Oct. '30	2 22 Jan. '31																				
Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2)	19 Apr. '32	Lissabon 6 1/2	4 Apr. '32	London	2 30 Juni '32	Madrid	6 1/2	8 Juli '31	N.-York F.R.B. 2 1/2	23 Juni '32	Oslo	4 1/2	20 Mei '32	Parijs	2 1/2	9 Oct. '31	Praag	5 11 Apr. '32	Pretoria	6 13 Nov. '31	Rome	5 2 Mei '32	Stockholm ..	4 3 Juni '32	Tokio	5.11	7 Juli '32	Weenen	7 17 Mrt. '32	Warschau	7 3 Oct. '30	Zwits. Nat. Bk. 2	22 Jan. '31			
Bk. (Vrsch. in R.C. 3 1/2)	19 Apr. '32																																			
Athene	11 20 Febr. '32																																			
Batavia	4 10 Mrt. '30																																			
Belgrado	7 20 Juli '31																																			
Berlijn	5 27 Apr. '32																																			
Boekarest	7 3 Mrt. '32																																			
Brussel	3 13 Jan. '32																																			
Budapest	5 1 Juli '32																																			
Calcutta	4 7 Juli '32																																			
Dantzig	4 12 Juli '32																																			
Helsingfors	6 19 Apr. '32																																			
Kopenhagen	4 30 Mei '32																																			

OPEN MARKT.

	1932				1931	1930	1914
	16 Juli	11/16 Juli	4,9 Juli	27 Juni/2 Juli	13/18 Juli	14/19 Juli	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	7/16-11/16 1	7/16-11/16 1	3/8-6/8 1	3/8-1/2 1	13/16-15/8 1-3/4	13/16-23/16 2-1/4	31/8-3/16 2 1/4-3/4
London Daggeld... Partic. disc.	1/4-1 7/8-15/16	1/4-1 7/8-1	1/2-1 1-1/8	1/2-1/2 7/8-1/8	1 1/2-2 2 1/4-3/8	1-2 1/4 2 1/2-7/16	1 3/4-2 4 1/4-3/4
Berlijn Daggeld... Maandgeld Part. disc.	5-6 1/4 5-6 1/2	5-6 3/8 5-6 1/2	5 3/8-7 5-6 1/2	5-7 5-6 1/2	— —	3 1/4-5 1/2	— —
Waren-wchsel.	5-1/2	5-1/2	5-1/2	5-1/2	—	3 3/8	—
New York Daggeld 1) Partic. disc.	2-1/4 —	2-1/4 7/8	2-3/4 7/8	2 1/4-3/4 7/8-1	1 1/2-3/4 1	2-1/4 2-1/8	1 3/4-2 1/2 —

1) Koers van 15 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
12 Juli 1932	2.48 3/4	8.82 3/4	58.92 1/2	9.74 1/2	34.47 1/2	99 3/8
13 „ 1932	2.48 3/4	8.81 3/4	58.87 1/2	9.74 1/2	34.50	99 3/8
14 „ 1932	2.48 3/10	8.81	58.90	9.73 3/4	34.45	99 3/8
15 „ 1932	2.48 7/10	8.80	58.92 1/2	9.73 3/4	34.45	99 3/8
16 „ 1932	2.48 9/10	8.82	59. —	9.73 1/2	34.45	99 3/8
18 „ 1932	2.48 3/4	8.82	58.97 1/2	9.73 1/2	34.45	99 3/8
Laagste d.w. 1)	2.48 1/8	8.79 1/2	58.80	9.73	34.42	99
Hoogste d.w. 1)	2.48 9/10	8.83 1/2	59.02	9.74 1/2	34.52	99 3/8
11 Juli 1932	2.48	8.85 1/2	58.85	9.74	34.45	99 3/8
4 Juli 1932	2.47 1/4	8.82	58.75	9.73 1/2	34.46	99 3/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
12 Juli 1932	48.35	—	7.35	1.50	12.66	19.77 1/2
13 „ 1932	48.35	—	7.34	1.50	12.65	19.95
14 „ 1932	48.35	—	7.34	1.50	12.70	19.96
15 „ 1932	48.35	—	7.34	1.50	12.70	19.90
16 „ 1932	48.35	—	7.34	1.50	—	—
18 „ 1932	48.35	—	7.33	1.50	12.69 1/2	19.90
Laagste d.w. 1)	48.30	34.80	7.31	—	12.60	19.65
Hoogste d.w. 1)	48.36	35. —	7.37	1.50	12.75	20. —
11 Juli 1932	48.32	—	7.34	—	12.65	20.02 1/2
4 Juli 1932	48.31	35.25	7.33	—	12.63 1/2	20.42 1/2
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.09 4	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
12 Juli 1932	45.50	48. —	43.75	3.70	—	2.16 1/4
13 „ 1932	45.35	47.85	43.75	3.70	—	2.16 1/4
14 „ 1932	45.40	47.80	43.80	3.70	—	2.16
15 „ 1932	45.30	47.80	43.70	3.75	—	2.15 1/4
16 „ 1932	45.50	47.80	43.90	3.75	—	2.15
18 „ 1932	45.35	47.75	44. —	3.75	—	2.14 1/4
Laagste d.w. 1)	45.10	47.55	43.50	3.65	—	2.13 1/2
Hoogste d.w. 1)	45.50	48. —	44. —	3.80	—	2.18
11 Juli 1932	45.45	48.10	43.75	3.72 1/2	—	2.16 1/4
4 Juli 1932	45.20	48. —	43.50	3.65	—	2.16 1/4
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
12 Juli 1932	3,55 1/8	3,92 7/16	23,73	40,28 1/2
13 " 1932	3,54 1/16	3,92 7/16	23,71 1/2	40,29
14 " 1932	3,54 5/8	3,92 7/16	23,73	40,28 1/2
15 " 1932	3,54 3/8	3,91 1/4	23,72	40,25 1/2
16 " 1932	3,54 1/4	3,91 11/16	23,72	40,24
18 " 1932	3,54 7/8	3,91 1/4	23,72	40,24
21 Juli 1931	4,84 15/16	3,92 7/8	25,—	40,28 1/2
Muntpariteit ..	4,86	3,90 7/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	2 Juli 1932	9 Juli 1932	9/16 Juli 1932 Laagste	16 Juli 1932 Hoogste
Alexandrië ..	Piaat. p. £	97 1/2	97 1/2	97 3/8	97 3/8
Athene	Dr. p. £	560	555	530	570
Bangkok	Sh. p. tical	1/10 1/2	1/10 3/8	1/10 1/4	1/10 1/2
Budapest	Pen. p. £	20 1/2	20 1/2	20	21
Buenos Aires	d. p. \$	—	—	—	—
Calcutte	Sh. p. rup.	1,61 1/32	1,61 1/32	1/6	1,63 1/32
Constantin ..	Piaat. p. £	740	740	740	740
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/3 3/8	1/3 3/8	1/3 1/8	1/4
Kobe	Sh. p. yen	1/6 13/16	1/6 1/2	1/6 1/8	1/7 1/4
Lissabon	Escu. p. £	110	110	109 1/2	110 1/2
Mexico	\$ per £	13.35	13.35	12.50	13.60
Montevideo ..	d. per £	30	30	29	31
Montreal ...	\$ per £	4.09 3/4	4.10 1/2	4.05	4.10 1/2
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	5 1/32	5 1/32	4 7/8	5 5/16
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/7 1/2	1/7 1/8	1/7 1/2	1/8 3/16
Singapore ..	id. p. \$	2/32 5/32	2/32 5/32	2/3 1/4	2/3 1/16
Valparaiso 1)	\$ per £	—	59	59	59
Warschau ..	Zl. p. £	31 1/8	31 1/8	31	32

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 3)

Londen 1)	N.York 2)	Londen
12 Juli 1932.. 17	26 1/2	115/11
13 " 1932.. 16 15/16	26 7/8	116/1
14 " 1932.. 17	26 7/8	116/2
15 " 1932.. 17 1/2	27	116/3
16 " 1932.. 17 1/16	26 7/8	116/1
18 " 1932.. 17	26 7/8	116/—
20 Juli 1931.. 13 1/8	28 1/8	84/11 1/2
27 Juli 1914.. 24 15/16	59	84/10 3/4

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 Juli 1932	15 Juli 1932
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 26.171.670,65	f 20.982.325,77
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	917.466,67	125.790,58
Voorsch. op ult. Juni resp. Mei 1932 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en op. op de Rijksink. bel.	4.330.955,03	4.140.138,28
Voorsch. op ult. Juni resp. Mei 1932 aan de gem. verstr. op aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., and in d. hoofds. der grondbel. en der gem. fondsb. bel., alsmede op. op de belastingen en op de vermogensbelasting	—	—
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	221.214.003,81	225.835.248,30
Id. aan Suriname.....	12.250.928,65	12.412.996,96
Id. aan Curaçao.....	7.904.173,52	7.914.034,52
Kasvord. weg. credietverst. a.h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	108.778.940,71	109.332.200,37
Saldo der postcrk. v. Rijkscomptabelen Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfond(s) 1)	20.446.478,84	20.772.014,70
Id. op andere Staatsbedrijven 1).....	7.019.656,98	6.914.643,63
Vertr. t. laste der Rijksbegr. kasgeldleeningen aan gemeenten (saldo).....	14.274.123,18	16.449.508,93
Verplichtingen.	67.192.279,79	67.544.579,79
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 230.593.000,—	f 230.593.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	173.210.000,—	169.210.000,—
Zilverbons in omloop.....	1.786.331,—	1.779.342,—
Schuld op ult. Juni resp. Mei 1932 aan de gem. weg. v. h. d. de Rijksadm. geh. gem. ink. bel. en op. op de Rijksink. bel.	—	—
Schuld op ult. Juni resp. Mei 1932 aan de gemeenten enz.	1.235.571,41	2.049.674,92
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	—	—
Id. aan het Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	74.380.154,23	76.401.419,78
Id. aan andere Staatsbedrijven 1).....	556.449,39	257.124,17
Id. aan diverse instellingen 1).....	10.940.956,75	10.633.592,61

1) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Verplichtingen:	2 Juli 1932	9 Juli 1932
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 218.867.000,—	f 221.625.000,—
Schatkistpromessen	16.895.000,—	16.995.000,—
Schatkistbiljetten	30.975.000,—	30.975.000,—
Muntbiljetten in omloop	2.496.000,—	2.495.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	7.994.000,—	8.521.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	1.077.000,—	1.066.000,—
Voorschot van de Javase Bank.....	14.130.000,—	15.749.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 18 Juli 1932.

Activa.		
Binnel. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 35.617.976,76 Bijbnk. " 1.755.568,49 Ag. sch. " 8.120.200,14	f 45.493.746,59
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 71.844.585,—	"
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		71.844.585,—
Beleeningen	Hfdbk. f 30.715.137,37 incl. vrsch. Bijbnk. " 7.175.500,72 in rek.-crt. Ag. sch. " 56.513.016,65	f 94.403.654,74
Op Effecten	f 93.611.216,98	
Op Goederen en Spec.	f 792.437,76	94.403.654,74
Voorschotten a. h. Rijk		"
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud	f 100.692.505,—
	Muntmat., Goud	909.784.841,55
		f 1.010.477.346,55
	Munt, Zilver, enz.	18.454.852,35
	Muntmat., Zilver ..	—
		f 1.028.932.198,90 1)
Belegging 1/6 kapitaal, reserves en pensioenfond(s)		20.151.717,56
Gebouwen en Meub. der Bank		5.000.000,—
Diverse rekeningen		13.403.924,39
Staat d. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221)		19.331.195,17
		f 1.298.561.022,35
Passiva.		
Kapitaal		f 20.000.000,—
Reservefond(s)		3.000.000,—
Bijzondere reserve		5.000.000,—
Pensioenfond(s)		8.163.762,91
Bankbiljetten in omloop		988.753.520,—
Bankassigatiën in omloop		219.600,14
Rek.-Cour. f Het Rijk	f 22.021.835,91	
saldo's: f Anderen	249.831.385,97	271.853.221,88
Diverse rekeningen		1.570.917,42
		f 1.298.561.022,35
Beschikbaar metaalsaldo		f 524.081.423,19
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		1.310.203.555,—

1) Waarvan in het buitenland f 5.520.302,58.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikk. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
18 Juli '32	100693	909.785	988.754	272.073	524.081	82
11 " '32	100793	908.471	999.198	264.309	521.864	81
4 " '32	100792	896.562	1017.006	241.516	513.081	81
27 Juni '32	100992	879.366	981.154	257.207	505.911	81
20 " '32	100992	876.603	977.616	261.283	503.653	81
13 " '32	101192	871.196	989.560	241.839	501.689	81
20 Juli '31	88.685	440.231	920.670	83.487	162.143	56
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

1) Sedert den bankstaat van 4 Jan. 1929 op den basis van 2/5 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCH-BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen 1)
25 Juni 1932..	899	1.011	700	871	825
18 " 1932..	898	1.035	740	869	829
11 " 1932..	897	1.073	738	874	839
4 " 1932..	898	1.272	676	890	816
27 Juni 1931..	901	1.332	464	852	560
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

1) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andero opeischb. schulden	Beschikb. metaal- saldo
16 Juli 1932	149.700		222.300	32.700	47.700
9 " 1932	150.400		226.400	32.400	46.880
2 " 1932	150.200		221.100	35.700	47.480
11 Juni 1932	104.829	45.294	228.460	32.809	45.616
4 " 1932	104.829	45.744	225.219	33.877	46.935
28 Mei 1932	103.332	45.605	221.247	32.886	47.284
21 " 1932	103.331	45.035	222.578	29.985	47.341
18 Juli 1931	115.117	43.555	243.770	24.544	51.346
19 Juli 1930	138.783	22.465	273.105	53.016	30.800
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis- conto's	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Dek- kings- percen- tage
16 Juli 1932		95.500		***	59
9 " 1932		97.500		***	58
2 " 1932		100.500		***	58
11 Juni 1932	10.341	23.149	41.049	26.188	57
4 " 1932	10.096	23.598	40.446	26.239	58
28 Mei 1932	9.955	24.947	39.388	23.639	59
21 " 1932	9.831	24.557	38.235	23.967	59
18 Juli 1931	9.555	16.410	37.593	32.784	59
19 Juli 1930	10.683	34.578	44.224	51.128	49
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
13 Juli 1932	137.205	366.271	45.124	14.771	24.948
6 " 1932	136.965	366.679	44.465	14.991	26.247
29 Juni 1932	136.954	363.083	48.060	14.889	26.352
22 " 1932	136.476	358.548	52.173	14.142	26.565
15 " 1932	135.220	357.426	52.054	12.690	25.711
8 " 1932	132.462	357.238	49.483	12.612	25.622
15 Juli 1931	165.200	358.913	65.078	7.407	30.164
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek- kings- perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
13 Juli '32	65.786	17.048	82.759	33.567	45.934	3419/32
6 " '32	67.627	20.947	80.923	34.241	45.286	333/16
29 Juni '32	67.170	17.982	86.565	34.736	48.870	35
22 " '32	66.645	35.577	73.649	33.145	52.928	378/32
15 " '32	68.775	20.568	87.546	33.988	52.794	378/32
8 " '32	74.260	25.577	85.846	33.472	50.223	3419/32
15 Juli '31	30.021	15.676	66.429	33.705	66.287	577/32
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in millioenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitent.	Wis- sels	Waarv. op het buitent.	Belee- ningen	Renteloos voorschot v.d. Staat
8 Juli '32	84.472	1.212	4.525	4.923	1.780	2.791	3.200
1 " '32	82.317	1.203	4.529	4.651	1.782	2.815	3.200
24 Juni '32	82.100	1.192	4.290	5.972	2.043	2.715	3.200
17 " '32	81.643	1.178	4.547	5.534	2.284	2.757	3.200
10 Juli '31	56.227	855	8.030	21.909	17.603	2.822	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver- sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Parti- culieren
8 Juli '32	6.626	2.188	81.932	577	2.744	22.839
1 " '32	6.626	2.640	82.710	106	2.779	22.556
24 Juni '32	6.626	1.984	80.667	81	2.799	24.021
17 " '32	6.881	2.084	81.018	483	2.816	23.553
10 Juli '31	5.082	2.208	78.186	1.528	8.028	11.977
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in millioenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij bue- tent. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud- dekkende	Andero wissels en cheques	Belee- ningen
16 Juli 1932	754,1	47,1	137,5	2.982,3	145,7
7 " 1932	806,1	82,7	138,9	3.152,0	103,8
30 Juni 1932	832,2	87,2	129,7	3.100,4	261,3
23 " 1932	823,4	90,4	138,0	2.868,6	102,5
15 " 1932	822,5	90,5	135,7	2.981,0	108,9
15 Juli 1931	1.386,1	81,7	124,4	2.676,8	386,0
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec- ten	Diverse Activa ²⁾	Circu- latie	Rekg.- Crt.	Diverse Passiva
16 Juli 1932	365,2	764,6	3.796,3	338,6	713,0
7 " 1932	365,2	767,9	3.876,6	401,7	703,6
30 Juni 1932	364,4	844,5	3.984,2	472,7	711,9
23 " 1932	364,4	765,5	3.716,9	400,3	712,7
15 " 1932	364,4	821,1	3.815,4	380,4	73,0
15 Juli 1931	102,3	856,4	4.161,8	307,1	720,2
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,—	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 16, 7 Juli, 30, 23, 15 Juni '32 en 15 Juli '31 resp. 23; 24; 15; 30; 26; 13, mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in millioenen Belgas.

Data	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. ald. Staat voor inge- trokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitent.						Schatkist	Partic.
14 Juli 1932	2599	—	—	858	59	—	3.700	11	168
7 " 1932	2566	—	—	856	61	—	3.696	2	141
30 Juni 1932	2566	—	—	894	66	288	3.660	4	219
23 " 1932	2566	—	—	889	56	288	3.582	16	275
16 " 1932	2552	—	—	896	59	288	3.599	28	241
16 Juli 1931	1472	888	—	750	53	290	3.318	69	105

1) 1931.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaal- middel Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her- disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
29 Juni '32	2.579,4	1.978,4	202,6	469,8	63,5
22 " '32	2.562,5	1.951,5	203,5	488,2	53,7
15 " '32	2.561,2	1.946,2	205,3	496,2	65,7
8 " '32	2.627,0	1.990,6	203,3	501,9	35,7
1 " '32	2.751,1	2.080,0	201,6	494,6	35,5
25 Mei '32	2.857,1	2.153,8	207,1	471,3	38,4
1 Juli '31	3.412,0	1.963,7	167,3	150,2	103,3

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circu- latie	Totaal Depo- sito's	Gestort Kapitaal	Goud- Dek- kings- perc. 1)	Algem. Dek- kings- perc. 2)
29 Juni '32	1.801,0	2.755,9	2.107,4	154,8	53,0	57,2
22 " '32	1.729,7	2.615,9	2.172,9	154,8	53,5	57,8
15 " '32	1.692,2	2.575,8	2.198,4	154,8	54,0	57,9
8 " '32	1.644,6	2.557,1	2.210,2	154,8	55,1	59,4
1 " '32	1.575,2	2.564,4	2.243,1	154,8	57,2	61,4
25 Mei '32	1.525,2	2.532,7	2.320,8	154,7	58,7	63,1
1 Juli '31	663,4	1.738,4	2.500,8	168,2	80,4	84,4

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeeschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis- conto's en beleen.	Beleg- gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo- sito's	Waarvan time deposits
22 Juni '32	189	11.297	7.522	1.611	16.888	5.568
15 " '32	198	11.515	7.572	1.637	17.177	5.601
8 " '32	207	11.397	7.315	1.639	16.729	5.824
1 " '32	197	11.631	7.385	1.658	17.009	5.664
25 Mei '32	178	11.588	7.406	1.753	17.102	5.673
24 Juni '31	63	14.540	7.803	1.879	20.764	7.169

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

19 Juli 1932.

Op 11 Juli werd na het slot der termijnmarkten het Amerikaanse regeeringsrapport over tarwe bekend gemaakt, dat den stand van winter- en zomertarwe op 1 Juli aangaf. De in dat rapport geraamde opbrengsten van beide waren hooger dan in het rapport van een maand geleden en ook hooger dan het gemiddelde der ramingen van particuliere oogstexperts. De invloed van deze hogere ramingen dan door den handel verwacht werden was den volgenden dag merkbaar aan de termijnmarkt te Chicago, waar de prijzen 1 dollarcent per 60 lbs. daalden. Deze verlaging is den volgenden dag gedeeltelijk weer ingehaald, doch daarna trad een nieuwe daling in als gevolg van voortdurend goede berichten uit de tarwegebieden en het ontbreken van belangstelling bij de koopers. In Winnipeg daarentegen zijn de prijsfluctuaties zeer klein geweest en zijn de prijzen vrijwel stabiel gebleven. Het Canadeesche regeeringsrapport geeft alleen den stand van de tarwe op 1 Juli aan als 99 pCt. van normaal; particuliere schattingen van de opbrengst zijn 470 millioen bushels. Sedert het Canadeesche rapport is verschenen, zijn de weersomstandigheden in Canada vrijwel gelijk gebleven. Amerikaanse hardwinter wordt op het oogenblik zeer weinig aangeboden en het is hoofdzakelijk Canadeesche tarwe, welke naar Europa wordt verkocht. Vandaar dat de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago weinig invloed hebben op de wereldprijzen. Het slot te Chicago was 3 dollarcenten per 60 lbs. lager dan een week geleden, dat te Winnipeg was onveranderd.

Het aanbod van Argentijnsche tarwe is sterk vermindert en afladers verkoopen tot de maakbare lage prijzen slechts die partijen, welke onderweg zijn en verkocht moeten worden. Het slot te Buenos Aires was 7 centavos, te Rosario 10 centavos per 100 KG. lager dan een week geleden. De prijzen voor Australische tarwe zijn in den loop der week weder eenigszins teruggelopen, later weder gestegen op verkoopen van tarwe en meel naar Wladiwostok. De omzetten in tarwe waren in de afgelopen week gering. Terwijl verkoopers niet dringend aan de markt zijn voor de geldende lage prijzen, maken koopers ook geen haast met het sluiten van contracten in afwachting van verdere berichten over de te velde staande oogsten in Noord-Amerika en in Europa. De laatste staan er vooral op het vasteland van West-Europa ook zeer goed voor. In Duitschland wordt een belangrijk grootere oogst verwacht dan in het vorige jaar. Het bij de meelfabricage toegestane gedeelte buitenlandsche tarwe is op 30 pCt. bepaald en de uitvoer zal worden toegestaan tegen afgifte van „Einfuhrscheinen“. Reeds zijn verschillende verkoopen gedaan van Duitse tarwe naar Engeland, België en Nederland. In Frankrijk verwacht men ook een goeden tarwe-oogst, met het binnenhalen waarvan men in het Zuiden begonnen is. Het toegestane percentage buitenlandsche tarwe is tot 25 verlaagd en zal, wanneer de uitkomsten van den oogst goed blijken, zeker verder verlaagd worden. Spanje verwacht een overvloedigen oogst en ook in Italië zal men weinig buitenlandsche tarwe toelaten. In Engeland zijn de vooruitzichten gunstig, doch wordt een kleinere dan een gemiddelde opbrengst verwacht. In midden-Europa en gedeeltelijk op den Balkan zijn de vooruitzichten minder gunstig. In Hongarije schat men de opbrengst van tarwe kleiner, die van rogge grooter dan in het vorige jaar. In Zuid-Slavië zijn de vooruitzichten minder goed, in Roemenië is de bebouwde oppervlakte kleiner dan in het vorige jaar. In beide landen wordt geklaagd over het optreden van roest, in Zuid-Slavië zelfs in sterke mate. Uit Rusland komen weinig berichten, het schijnt, dat

een grootere opbrengst van wintertarwe verwacht mag worden dan in het vorige jaar.

De rogge-markt bleef ook in de afgelopen week flauw. De binnenkomende partijen Canadeesche rogge vonden moeilijk koopers en moesten in den regel tot lage prijzen worden opgeruimd. In hoofdzaak wordt in de eerste hand Canadeesche rogge aangeboden, waarvan geregeld aanbod bestaat tot weinig veranderde prijzen, de tweede hand was echter vaak geneigd af te geven tot lagere dan de eerste hands prijzen. Het slot aan de termijnmarkt te Winnipeg was $\frac{1}{2}$ dollarcent per 56 lbs. lager, te Chicago $1\frac{1}{4}$ dollarcenten lager dan een week geleden. De groote verwachte oogst in Duitschland heeft geregeld aanbod doen ontstaan van rogge ter verscheping in het najaar, doch tot dusver is daarvan nog slechts zeer weinig gebruik gemaakt.

Het vermeerdeerde aanbod van Plata-maïs uit aangekomen booten heeft de gedurende geruimen tijd voor dadelijk leverbare partijen betaalde premie geheel verloren doen gaan. Het heeft er zelfs op geleden, dat aangekomen maïs minder waard zou worden dan latere, doch goede vraag zoowel voor het binnen- als het buitenland heeft dit gevaar afgewend. De consumptie van maïs is groot en geregeld wordt het aangebodene opgenomen, zoodat geen voorraden worden gevormd. De prijzen, waartoe afladers Plata-maïs in ladende booten en op aflading aanbieden, blijven vrijwel gelijk, ook de prijzen aan de Argentijnsche termijnmarkten vertoonen al zeer kleine fluctuaties. Die te Buenos Aires sloten 3 centavos per 100 KG. hooger, te Rosario 5 centavos hooger dan een week geleden. De verschepingen uit Argentinië worden op ruime schaal voortgezet, terwijl de voorraden in de uitvoerhavens gedurende de laatste weken zijn toegenomen. In Roemenië is het aanbod van maïs niet groot, geregeld worden in die maïssoort zaken gedaan naar de Middellandsche Zee en ook in mindere mate naar West-Europa. Zuid-Afrikaansche maïs wordt geregeld aangeboden, doch kan nog niet tegen Plata-maïs concurreeren. Alleen witte Zuid-Afrikaansche wordt in kleinere partijen door de industrie gekocht. In de Ver. Staten wordt de opbrengst van maïs geschat op 2.996 millioen bushels tegen een opbrengst van 2.557 millioen in het vorige jaar.

De markt voor gerst was in de afgelopen week lusteloos met weinig kooplust. Stoomende en aangekomen partijen Canadeesche gerst moesten tot afbrokkende prijzen worden verkocht en ook de door Amerikaansche afladers gevraagde prijzen werden met enkele guldens per last verlaagd. Donaugerst in stoomende booten moest ook in prijs verlaagd worden om koopers te vinden. De vooruitzichten van den nieuwen gerstoogst in Roemenië zijn zeer goed, zoowel wat de kwaliteit als de hoeveelheid betreft. Geregeld wordt Roemeensche gerst aangeboden ter verscheping in de najaarsmaanden tot in de afgelopen week verder verlaagde prijzen, waartoe ook zaken tot stand kwamen. De Russen zijn met najaarsgerst tot iets booger prijs aan de markt. De opbrengst van gerst in de Ver. Staten wordt geschat op 312 millioen bushels tegen 198.965.000 bushels in het vorige jaar. De termijnmarkt voor gerst te Winnipeg sloot voor Juli $1\frac{1}{4}$ dollarcenten per 48 lbs. lager dan een week geleden, voor October $\frac{1}{4}$ dollarcent lager.

In haver zijn de zaken beperkt tot disponibile Canadeesche en stoomende Plata-haver. De termijnmarkt te Buenos Aires sloot 5 centavos lager.

SUIKER.

De stemming op de verschillende suikermarkten was gedurende de afgelopen week prijshoudend.

De Suikerconferentie te Ostende is uit elkaar gegaan

AANVOEREN in tons van 100 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	10/16 Juli 1932	Sedert Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	10/16 Juli 1932	Sedert Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	1932	1931
Tarwe	16.322	804.857	713.161	137	7.545	9.515	812.462	722.676
Rogge	3.053	274.043	178.353	—	1.333	308	275.376	178.661
Boekweit	—	15.069	14.408	—	—	145	15.069	14.553
Mais	47.907	729.216	584.073	3.125	171.790	137.074	901.006	721.147
Gerst	13.445	219.342	354.349	—	7.359	21.915	226.701	376.264
Haver	622	114.932	169.636	—	3.022	1.410	117.954	171.046
Lijnzaad	1.527	141.071	118.057	2.065	198.593	279.088	339.664	397.145
Lijnkoek	1.050	57.892	53.840	—	50	204	57.942	54.044
Tarwemeel	541	13.176	63.554	299	9.032	18.536	22.208	82.090
Andere meelsoorten ..	428	23.331	24.666	317	8.025	8.006	31.356	32.672

zonder evenwel tot een defintief resultaat te zijn gekomen.

In Amerika bestond zeer goede belangstelling voor ruwe suikers en werden belangrijke verkoopen tot stand gebracht tot 1.05 d.c. en 1.08 d.c. c. & fr. voor Cubasuiker.

Ook op de New-Yorksche termijnmarkt was de handel levendig te noemen. De noteringen luidden aan het slot, na geringe fluctuaties, als volgt: Juli 0.97, Sept 1.03, Oct. 1.05, Dec. 1.08 en Jan. 1.06, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.13 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 56.000 tons, de versmeltingen 49.000 tons tegen 61.500 tons en de voorraden 312.000 tons tegen 243.150 tons verleden jaar.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1932	1931	1930
	tons	tons	tons
Productie (Ranng)	2.700.000	3.122.186	4.671.260
Ontvangsten	13.633	11.972	19.594
Totaal sedert 1/1	1.232.657	1.491.846	2.923.831
Verscheppingen	28.880	18.793	45.780
Voorraad afscheephavens . .	1.130.060	1.592.105	1.555.238

In Engeland werd Ruwsuiker tot ca. Sh. 6/1½ verhandeld. De Londensche termijnmarkt was nogal vast met ruime omzetten.

Op Java verkocht de V.I.S.P. nog 65.000 tons Superieur. Hier te lande nam de markt een uiterste kalm en afwachtdende houding aan. Koopers toonden zich zeer terughoudend, terwijl houders van suiker geheel niet tot verkoopen geneigd waren. De omzet op de Amsterdamsche termijnmarkt was dan ook zeer beperkt en bedroeg slechts 1450 tons. De noteringen luidden aan het slot als volgt: Aug. f 67/8, Dec. f 7.—, Mrt. f 7¼ en Mei f 7½.

KOFFIE.

De koffiemarkt bleef nog steeds kalm gestemd. In het begin van de vorige week werd bekend, dat in de Braziliaansche Staten Sao Paulo, Rio Grande do Sul en Minas Geraes weder een opstandige beweging was uitgebroken. De termijnmarkt te New-York reageerde hierop met hoogere noteringen — voornamelijk voor de dichtbijzijnde maanden — met het oog op de waarschijnlijkheid, dat de opstand vertraging in de koffie-verscheppingen zal veroorzaken. Ook enkele afladers te Santos zouden onmiddellijk verhoogde kost- en vrachtaanbiedingen, waartegenover andere echter onveranderd bleven. Na enkele dagen waren de offertes meestal weder gelijk aan die van verleden week, doch er kwamen er slechts weinige door en op het oogenblik blijven zij zelfs geheel uit, aangezien het telegrafische verkeer met de havens van de opstandige Staten verbroken is en de scheepvaart op deze havens gestremd is. Merkwaardig is het, dat, behalve de markt te New-York, geen enkele termijnmarkt — ook niet de Rotterdamse — voorsnog eenigen invloed van betekenis van den verwarden toestand in Brazilië ondervond.

Onder deze omstandigheden zijn de opgaven van de in de afgelopen week vernietigde hoeveelheid te Santos en in Sao Paulo niet afgekomen. Alleen heeft de Koffie-Raad bekend gemaakt, dat te Rio vernietigd zijn 19.000 balen en te Victoria 16.000 balen, tezamen 35.000 balen. Sedert 1 Juli zijn thans, voor zoover bekend, vernietigd 59.000 balen te Santos, 58.000 balen te Rio, 34.000 balen te Victoria, 270.000 balen in Sao Paulo, 13.000 balen op andere plaatsen, tezamen 434.000 balen.

Uit een dezer dagen ontvangen telegrafische mededeeling blijkt, dat de in de binnenlandsche pakhuizen van Rio teruggehouden voorraad op 30 Juni heeft bedragen 1.068.000 balen tegen 1.450.000 balen op 31 Mei, hetgeen een vermindering beteekent van 382.000 balen in de maand Juni. Daar in diezelfde maand te Rio uit het binnenland zijn aangekomen 411.000 balen, moeten dus in Juni uit de plantages van den Staat Rio naar het binnenland verzonden zijn 29.000 balen. De ontvangsten in de binnenlandsche pakhuizen van Rio uit de plantages hebben in de maanden Juli 1931/Mei 1932 bedragen 3.845.000 balen, zodat dus in de volle 12 maanden van Juli 1931/Juni 1932 (zijnde het geheele oogstjaar) uit de plantages van den Staat Rio verzonden zijn 3.874.000 balen, op welk cijfer alzoo de opbrengst van het oogstjaar moet worden aangenomen.

Volgens een per luchtpost alhier ontvangen particulier schrijven van een der grootste koffie-verscheppers te Santos, heeft de Federale Regeering van Brazilië verklaard, dat: „geen enkele wijziging in de tot nu toe met zooveel succes „gevolgde koffie-politiek zal worden gebracht“. Tegelijkertijd heeft zij medegedeeld, dat „de Nationale Koffie-Raad

„reeds bezig is den vermoedelijken toestand gedurende het „oogstjaar 1933/34 onder het oog te zien, teneinde te kunnen beoordeelen, welke eischen door dat jaar zullen worden gesteld en tevens om volkomen voorbereid te zijn voor „het mobiliseeren van de middelen, welke noodig zullen „zijn voor voortzetting van de verdediging van het artikel „volgens de tot nu toe gevolgde plannen“. Hier wordt nog bijgevoegd, dat de samenwerking tusschen het Koffie-Instituut van Sao Paulo en den Nationalen Koffie-Raad zóó intensief is, dat het Instituut nu reeds in staat is met zekerheid vast te stellen, dat het geheele surplus van de productie van den Staat Sao Paulo, dat niet zal zijn uitgevoerd, op 30 Juni 1933 voor goed uit de markt zal zijn verdwenen. Als resultaat van de genomen maatregelen wordt een maandelijksche opruiming van 1.275.000 balen voor den Staat Sao Paulo gegarandeerd. Mocht door een of andere onvoorziene omstandigheid de aanvoer in de haven van Santos eventueel beperkt of bemoeilijkt worden, dan zal de vermindering van dien aanvoer worden gecompenseerd door grootere aankopen van den Nationalen Koffie-Raad in de stad Sao Paulo, teneinde op die wijze de maandelijksche vernietiging van 1.275.000 balen te kunnen handhaven.

De kost- en vrachtaanbiedingen, welke het laatst zijn doorgekomen (dat was tegen het einde van de vorige week) waren onveranderd tegen een week tevoren en kwamen omgerekend uit: voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verschepping op ongeveer 28 à 28½ ct. per ½ K.G., voor dito Prime Santos op ongeveer 28½ à 29½ ct. Van Rio kwamen nog regelmatig offertes af en deze komen omgerekend in cents per ½ K.G. op het oogenblik uit: voor type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, op ongeveer 22½ à 23 ct.

Nederlandsch-Indië was met Robusta wederom gemakkelijker, namelijk ¼ à ½ ct. per ½ K.G. voor de ongewassen Sumatra-soorten en ½ ct. voor W.I.B. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juli-verschepping, 16¼ ct.; Benkoelen Robusta, Juli-verschepping, 17 ct.; Maudheling Robusta, Juli-verschepping, 18½ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Juli-verschepping, 22½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt liepen de noteringen aanvankelijk ¼ ct. op, doch daarna daalden zij wederom ¼ à ½ ct. September staat thans 217/8, December 21½, Maart 21½ en Mei 21½ per ½ K.G. genoteerd.

In de officiele loco-noteringen kwam geen verandering. Robusta staat nog steeds 24 ct. en Superior Santos 29 ct. per ½ K.G.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
18 Juli	\$ 6.09	\$ 5.97	\$ 5.95	\$ 5.95
11 Juli	„ 6.—	„ 5.90	„ 5.90	„ 5.90
1 Juli	„ 6.08	„ 6.03	„ 6.03	„ 6.03
27 Juni	„ 6.23	„ 6.18	„ 6.19	„ 6.19

Rotterdam, 19 Juli 1932.

THEE.

Gedurende de afgelopen week is de stemming op de theemarkt lichtelijk verbeterd. De markt te Londen was vast en ¼—¾ d. hooger voor goedkope soorten.

Ned.-Indische theeën werden vrij vlug verkocht. Vooral kleine gruzen waren gevraagd en ½ d. duurder. Bladsorteringen daarentegen waren minder gewild wegens verminderde vraag voor export.

Op Britsch-Indische en Ceylon soorten is het bovenstaande evenzeer van toepassing. Goede volle G.O.P., van Ceylon, liepen soms ½—1 d. in prijs op.

In de week van 1—6 Augustus zullen te Londen geen veilingen plaats hebben.

Volgens de cijfers van den „Board of Trade“ bedroeg de aanvoer in Engeland en Noordel. Ierland gedurende Juni 33½ miljoen lbs. (v.j. 31 miljoen lbs.) en de uitvoer 4 miljoen lbs. (v.j. 6½ miljoen lbs.).

De uitvoer uit Nederlandsch entrepôt beliep volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek 457.000 K.G. tegen 658.000 K.G. in Juni 1931. Het verschil valt te verklaren, doordat de uitvoer naar Groot-Britannië met 204.000 K.G. afnam, tengevolge der preferentiële Engelsche rechten ten gunste van Britsche thee.

De uitvoer van Java bedroeg volgens publicatie van de Vereniging voor de Thee-cultuur in Nederlandsch-Indië in Juni 5½ miljoen K.G., hetgeen bijna evenveel is als in Juni 1931. In totaal werd dit jaar bijna 1 miljoen K.G. minder uitgevoerd.

Amsterdam 18 Juli 1932.

N.B. De prijsstatistiek is in het bijvoegsel opgenomen.

Economisch-Statistisch Kwartaalbericht

Uitgave van het Instituut voor Economische Geschriften en het Nederlandsch Economisch Instituut
(Bijvoegsel van het Weekblad „Economisch-Statistische Berichten”)

No. VI

WOENSDAG, 20 JULI 1932

DE LOOP DER PRIJZEN.

Ook in de afgelopen maanden is de daling van het prijsniveau in de landen, die aan het goud als basis van het ruilmiddel bleven vasthouden, nog niet tot staan gekomen. Vrijwel over de geheele linie zijn de prijzen blijven dalen. Het deflatieproces is verder voortgeschreden tengevolge van de aanhoudende internationale vertrouwenscrisis. Dit verschijnsel blijkt bijv. reeds duidelijk uit het verschil in rentestand op korten termijn tusschen crediteur- en debiteurlanden, maar nog meer uit de marge tusschen den rentestand op de kapitaalmarkt en dien op de geldmarkt in verschillende landen. Dit algemeene wantrouwen, dat tot groote geldverplaatsingen heeft geleid, heeft vele landen genoopt tot maatregelen voor de beveiliging van hun valuta, hetgeen weder tot allerlei protectionistische misstanden aanleiding heeft gegeven. Bovendien hebben deze geldverplaatsingen de crediteurlanden voor een abnormalen invoer van goederen en goud geplaatst. De invoer van goederen was bovendien in verschillende landen niet alleen een gevolg van de geldverschuivingen, maar was tevens toe te schrijven aan de relatief sterke consumptiekracht in die landen, waar het geldloon nog onvoldoende werd aangepast bij het gedaalde prijsniveau; ons land geeft hiervan naast andere landen een voorbeeld. De relatief groote invoer der crediteurlanden heeft weer geleid tot allerlei beperkingen van den handel, zoodat de wereld in een vicieuzen cirkel van deviezenregelingen en handelsbelemmeringen is geraakt.

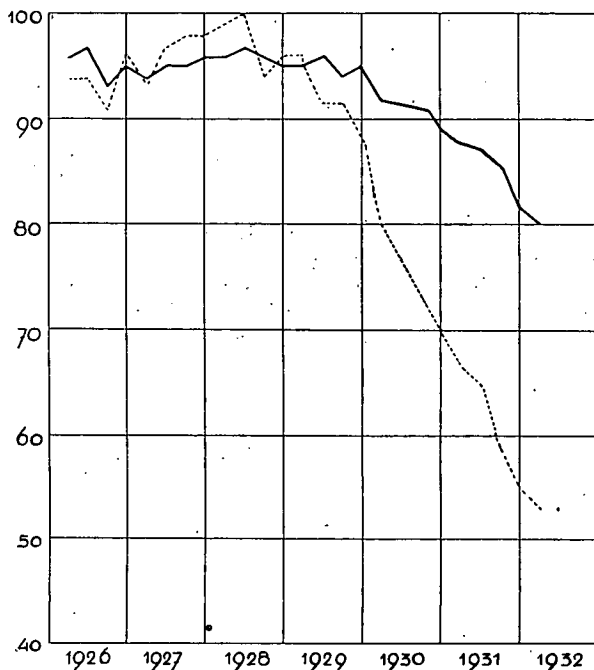
Het streven om de nationale grenzen zooveel mogelijk voor het ontvangen van goederen te sluiten eenerzijds, het streven om aan den anderen kant op de steeds kleiner wordende wereldmarkt zooveel mogelijk goederen af te zetten — twee stroomingen, die niet wel met elkaar vereenigbaar zijn — heeft o.i. naast de algemeene deflatie voor een belangrijk deel de verdere prijsdaling der nog vrij verhandelde goederen verscherpt.

Wat de indices der groothandelsprijzen betreft, zoo is in de Ver. Staten alleen het indexcijfer van het Bureau of Labour de laatste maanden op hetzelfde niveau gebleven. Andere indices o.a. die van Irving Fisher geven een verdere daling te zien; evenals trouwens de groothandelsprijzen in andere landen met gouden standaard.

Dat deze prijsdaling, ook wat ons land betreft, nog geenszins tot staan is gekomen en ook in het laatste

halfjaar nog geen vertraagde tendens toont, moge blijken uit het overzicht onderaan de vorige kolom, waarin wij de procentueele daling in verschillende perioden (kwartalen en maanden) van groothandelsprijzen hebben weergegeven, terwijl wij tevens voor dezelfde perioden de daling van de kosten van levensonderhoud hebben berekend.

Opmerkelijk is hierbij, dat in het halve jaar van Sept. 1931 tot Maart 1932 de daling van de kosten van levensonderhoud grooter is geweest dan in een zelfde periode sedert het uitbreken van de crisis. Uit de onderstaande grafiek blijkt duidelijk het verschil in tempo van daling van de groothandelsprijzen en de kosten van levensonderhoud. Beide indices hebben wij herleid tot dezelfde basis n.l. de periode van Oct. 1923 tot Sept. 1924.

— Kosten v. levensonderh. arbeidersgezinnen A'dam Oct. '23—Sept. '24 = 100.
..... Groothandelspr. 1913 = 100, herleid tot Oct. '23—Sept. '24 = 100

Het indexcijfer van de levensonderhoudskosten over Juni zal vermoedelijk wel weer lager zijn, maar daarna zal, seizoensinvloeden buiten beschouwing latende, waarschijnlijk een stilstand of misschien zelfs verho-

	Groothandelsprijzen		Kosten v. levensonderh.	
	Indexcijfers	Proc. daling	Indexcijfers	Proc. daling
Dec. 1929....	135	—	94.8	—
Maart 1930....	122	9.6	92.2	2.7
Juni "....	118	3.3	91.8	0.4
Sept. "....	112	5.1	91.8	0.0
Dec. "....	107	4.5	88.7	3.4
Maart 1931....	103	3.7	87.4	1.5
Juni "....	100	2.9	86.9	0.6
Sept. "....	91	9.0	85.6	1.5
Dec. "....	85	6.6	82.2	4.0
Maart 1932....	82	3.5	79.9	2.8
April "....	80	2.4	—	—
Mei "....	79	1.3	—	—

INHOUD:

	Blz.
De loop der prijzen.....	XLI
Productie en voorraden.....	XLII
De geld- en kapitaalmarkt.....	XLIII
Indexcijfers van den buitenlandschen handel van enkele landen in de jaren 1928—1932.....	XLV
Het prijsverloop van groothandelsartikelen gedurende het tweede kwartaal van 1932.....	XLVI
Indexcijfers van groothandelsprijzen in Engeland.....	LVII
Indexcijfers van scheepsvrachten.....	LIX
De economische toestand in Nederland, Duitschland, Engeland en de Ver. Staten.....	LX
Conjunctuurgegevens betreffende Nederland, Duitschland, Groot-Brittannië en de Ver. Staten.....	LXI-LXIV

ging intreden, indien, afgezien van de levensmiddelen, niet andere deelen van het budget (vooral de huren) een flinke daling ondergaan. Immers, de daling van de kosten van levensonderhoud is tot dusverre voor een groot deel aan de prijsverlaging van levensmiddelen toe te schrijven, en verschillende artikelen zullen als gevolg van de steunpolitiek der Overheid wellicht een niet onbelangrijke prijsstijging vertoonen.

Hoe de daling van de kosten van levensonderhoud in Nederland zich verhoudt tot die in enkele andere landen, moge blijken uit de volgende tabel, waarbij de cijfers betreffende de landen met gedeprecieerde valuta herleid zijn op goudbasis:

Kosten van levensonderhoud.

Landen	Gem. van 1929	Maart 1932	Proc. daling
België	82.0	69.0 *)	15.9
Denemarken	173.0	108.7	37.2
Duitschland	153.8	122.4	20.4
Frankrijk	112.8	108.0	4.3
Groot-Brittannië	164.0	104.5	36.3
Italië.....	136.2	119.8	12.0
Nederland	95.1	79.9	16.0
Noorwegen.....	166.0	110.0	33.7
Ver. Staten.....	161.4	127.4 *)	21.1
Zweden	169.0	111.7	33.9
Zwitserland.....	161.0	142.0	11.8

* Februari 1932.

Bij de beschouwing van deze cijfers moet men er rekening mede houden, dat zij niet op dezelfde basis zijn opgesteld, zoodat een volkomen betrouwbare vergelijking niet mogelijk is. Toch is een algemeene tendens wel op te merken, n.l. dat de daling in de landen met gedeprecieerde valuta het sterkst is. Van de goudlanden geeft, afgezien van de Ver. Staten, Duitschland de grootste daling te zien, hetgeen waarschijnlijk is toe te schrijven aan de noodverordeningen tot verlaging van alle levensonderhoudskosten. Dat de daling in België en Nederland grooter is dan in Frankrijk en Zwitserland, kan o.i. voor een deel uit de meer liberale handelspolitiek worden verklaard; op deze handelspolitiek zijn thans echter verscheiden belangrijke uitzonderingen gemaakt, die, zooals gezegd, verdere prijsdaling der betrokken artikelen zullen tegengaan en soms tot prijsstijging zullen leiden.

Al mag dan de daling van de kosten van levensonderhoud in Nederland, vergeleken met enkele andere landen met gouden standaard, onder het voorbehoud, dat een volkomen juiste vergelijking niet mogelijk is, niet onbevredigend worden geacht, zoo is het aanpassingsproces van levenskosten en loonen hier te lande nog lang niet voldoende, wanneer men ons land vergelijkt met de landen met een gedeprecieerde valuta. En toch zal deze aanpassing in Nederland volstrekt noodzakelijk zijn.

Hoewel het zeker niet uitgesloten is, dat de kosten van levensonderhoud in de landen met gedeprecieerde valuta bij het intreden van meer gestabiliseerde verhoudingen een stijging zullen ondergaan, zoo zal deze wellicht toch binnen nauwe grenzen beperkt blijven. Daarom is het van het hoogste belang, dat de hergroepering van prijzen en inkomsten zich in ons land zoo spoedig mogelijk voltrekt. Hierbij dient men terdege in het oog te houden, dat elke voorsprong, dien wij thans op onze concurrenten kunnen verkrijgen, van onnoemelijke beteekenis is, in de eerste plaats omdat in dezen tijd elke vooruitgang in exportmogelijkheden van dubbele waarde is en tevens doordat bij een herstel van het normale handelsverkeer ons land hiervan terstond zal kunnen profiteren. Wij vreezen echter, dat er nog heel wat schade zal moeten worden geleden, alvorens men hier te lande algemeen de beteekenis van dezen op den langen duur toch noodzakelijken gang van zaken wil begrijpen en daarnaar wil handelen.

Productie en voorraden.

Raadpleegt men de verschillende industriële productie-indices van de belangrijkste industrielanden, dan blijkt, dat met uitzondering van Engeland, de bedrijvigheid over de geheele linie is afgenomen. Zelfs in de Ver. Staten is geen seizoensopleving van beteekenis ingetreden. De hevigheid van de depressie blijkt o.a. zeer duidelijk uit den buitengewonen teruggang in de ijzer- en staalindustrie. De volkomen stilstand op de kapitaalmarkten, die nu reeds maanden aanhoudt, heeft een hevigen terugslag op de bouwnijverheid gehad.

De onderstaande productie-indices van de afzonderlijke landen spreken in dit opzicht voor zichzelf.

Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid 1928 — 100.

	Duitschland	Engeland	Frankrijk	Zweden	Ver. Staten	Canada
1929	101.4	107.9	109.4	122.7	106.3	111.6
1930	83.6	96.1	110.2	119.1	86.9	94.9
1931	69.1	82.2	97.6	105.4	72.9	80.1
Jan. '31	67.8	83.0	104.7	102.7	74.8	82.0
Februari	69.2		104.7	111.8	77.5	84.3
Maart	73.5		103.9	110.9	78.4	88.6
October	64.2	88.3	92.1	100.0	65.8	75.5
November	64.0		89.8	105.5	65.8	72.3
December	59.4		87.4	113.6	66.7	68.9
Jan. '32..	52.9	89.2	82.7	106.4	64.9	72.7
Februari.	55.3		78.7		63.1	74.5
Maart ...	55.3				61.3	

Ook de productie van grondstoffen neemt thans allerwegen af. Het is in elk geval een gezond verschijnsel, dat thans geen valorisatiepogingen meer worden gedaan, waarbij de productie op het oude peil gehandhaafd wordt of slechts weinig wordt beperkt. De volslagen mislukking van deze maatregelen in de Ver. Staten (tarwe en katoen) en in Canada (tarwe) hebben bewezen, dat het herstel ongetwijfeld eerder bereikt had kunnen worden, indien de marktprijs niet kunstmatig was opgehouden. Daarentegen hebben de maatregelen van de internationale tinpool deze goede zijde, dat op dit gebied de productie voortdurend aan de gewijzigde omstandigheden wordt aangepast. De tinvoorraden zijn thans ongeveer even hoog als een jaar geleden, een verschijnsel, dat gunstig afsteekt bij de koper- en loodvoorraden; een scherpe prijsdaling kon echter ook hier, ondanks de restrictie, niet worden voorkomen. Hoewel de kopervoorraden sedert September van het vorige jaar niet meer worden bekend gemaakt, kan men veilig aannemen, dat zij sindsdien nog zeer aanzienlijk zijn gestegen. Het Amerikaansche invoerrecht op koper zal een catastrophale ontwikkeling van de markt tengevolge hebben, indien er geen spoedige opleving mocht intreden.¹⁾

Op de suikermarkt is in het afgelopen kwartaal een herstel ingetreden, hetgeen overigens geen verwondering behoeft te wekken. De statistische positie is lang niet zoo ongunstig als bij de overige grondstoffen en de wereldvoorraad is zelfs geringer dan een jaar geleden. Op de rubbermarkt, waar tot dusverre van een aanpassing van de productie aan het sterk gedaald verbruik geen sprake was, valt in de laatste maanden, na de officiële verwerping van restrictie-maatregelen, een vermindering van de productie op te merken. Indien deze daling van de productie aanzienlijk grooter mocht blijken te zijn dan die van het verbruik, dan kan in een niet te verre toekomst met een verlaging van de voorraden rekening worden gehouden. De daling van de wereldvoorraden van de recordhoogte van 644 eind Jan. 1932 tot 615 miljoen

¹⁾ Zie eveneens het artikel van Dr. Marcus „De toestand op de kopermarkt” in Econ.-Stat. Ber. van 6 Juli jl.

ton op einde April is niet onaanzienlijk, al moet men er rekening mede houden, dat de voorraden in 1929 en 1930 in April en Mei ook een daling te zien gaven.

Indien de maatregelen, die thans in de Ver. Staten genomen worden (zie hieronder), mochten leiden tot een opleving in het bedrijfsleven, dan zullen hiervan de markten van grondstoffen in de eerste plaats profiteren, daar dit land tot een van de belangrijkste verbruikers behoort. Daarom kunnen de gevolgen van de credietpolitiek van de Ver. Staten als het daarmee beoogde doel mocht worden bereikt, ook op den duur van directe betekenis worden voor Ned-Indië (tin en rubber).

Geld- en kapitaalmarkt.

Op de internationale geldmarkten hebben in het afgelopen kwartaal zeer belangrijke gebeurtenissen plaats gevonden. In de eerste plaats denken wij hierbij aan de Ver. Staten, waar de politiek van credietverruiming werd voortgezet. De credietverleening door de Reconstruction Finance Corp., de liberale wijziging van de dekkingsvoorschriften en de open marktpolitiek van de Federal Reserve Banken kunnen zeker tot een meer stabiel toestand in het bankwezen bijdragen. Daarentegen heeft deze anti-deflatiepolitiek nog niet tot een stabiliteit van de prijzen geleid en evenmin tot een grotere bedrijvigheid in

VOORRAADSTATISTIEK VAN GROOTHANDELSARTIKELEN. 1)

	KOPER ²⁾		TIN ³⁾		LOOD ⁴⁾ In 1000 tons	RUBBER ⁵⁾			SUIKER ⁶⁾		KOFFIE ⁷⁾			THEE		TARWE ¹⁰⁾	KATOEN ¹¹⁾		
	Wereld	Voorraad	Wereld	Voorraad		Wereld	Londen	Voorraad	Wereld	Voorraad	Wereld ⁸⁾	Sant. & Rio	Voorraad	Londen	Amsterdam	Wereld	Wereld	Voorraad	
	in 1000 tons	Voorraad	in 1000 long-tons	Voorraad		in 1000 tons	in 1000 tons	Voorraad	in mill. tons	Voorraad	in miljoen balen	Voorraad	Voorraad	in mill. lbs.	in 1000 kst.v. pl. 45 Kg.	in mill. qtrs.	in mill. balen	Voorraad	
		Verbruik		Verbruik															Verbruik
1925			17.1	11			5.5	3.3	13	5.2	4.4 ⁹⁾	50	187.3	31.5			5.635	26	
1926			15.8	11			48.4	3.2	12	4.9	6.0 ⁹⁾	53	191.3	57.4	40.5		8.225	35	
1927			15.6	11			63.4	3.8	15	5.3	13.1 ⁹⁾	89	213.0	64.7	47.3		7.037	28	
1928	292	16	24.9	15			19.7	4.4	16	5.2	13.6	83	220.5	88.2	50.0		7.024	28	
1929	401	22	32.4	18		334.5	54.3	42	6.7	25	5.1	20.0	118	260.4	69.6	72.9		7.234	28
1930	535	42	46.6	30	90.5	479.9	77.3	69	8.5	31	5.2	24.1	131	261.6	68.5	72.9		9.731	32
1931			59.2	44	148.3	623.6	69.5	94	8.8	32	6.9	27.4	154	244.7	89.4	76.1		10.709	48
Jan. '29			25.3	14			25.4	5.3	20	5.0	12.8	84	233.4	97.5	69.1		6.640	25	
Febr.			27.5	15			25.4	6.1	22	5.0	12.0	80	237.5	98.1	65.8		6.126	23	
Maart			26.7	15		275.0	28.1	35	6.4	23	5.0	10.7	74	237.7	91.6	62.1		5.603	21
April			26.9	15		275.3	31.2	35	6.6	24	5.2	10.0	71	221.3	93.4	53.4		4.749	18
Mei			26.9	15		270.1	31.5	34	5.5	20	5.3	9.2	68	197.5	93.2	49.7		4.100	16
Juni	315	18	24.9	14		260.1	31.0	33	5.2	19	5.3	8.9	67	184.6	95.9	43.9		3.328	13
Juli			25.9	14		261.6	30.2	33	4.0	15	5.4	10.8	76	182.9	93.1	46.3		2.680	10
Aug.			27.6	15		266.9	34.7	34	3.3	12	5.3	13.2	87	191.6	100.3	54.4		2.600	10
Sept.	326	18	27.0	15		278.1	42.1	35	4.0	15	5.2	15.9	99	201.9	91.7	63.4		3.628	14
Oct.	319	18	30.1	17		291.4	48.1	37	4.9	18	5.1	18.6	111	221.4	78.5	70.4		6.119	23
Nov.	354	20	29.3	16		302.1	51.0	38	6.4	24	5.0	18.8	112	235.7	73.7	69.2		6.895	26
Dec.	401	22	32.4	18		334.5	54.3	42	6.7	25	5.1	20.0	118	260.4	69.6	72.9		7.234	28
Jan. '30	435	34	33.3	21		362.2	60.5	52	6.6	24	5.1	21.1	117	266.6	91.1	72.1		7.421	29
Febr.	457	36	37.0	24		392.1	64.4	57	7.1	26	5.3	21.4	120	267.0	102.4	68.9		6.969	28
Maart	479	33	35.3	22		409.3	69.2	59	7.7	29	5.3	22.2	123	248.9	108.4	64.8		6.436	25
April	525	42	41.7	26	45.1	408.4	74.1	59	7.8	29	5.3	24.0	131	234.8	119.6	58.8		5.698	23
Mei	528	42	44.4	28	51.7	400.4	77.2	58	7.4	28	5.5	24.3	134	215.0	126.5	51.5		5.102	20
Juni	522	41	46.4	29	57.0	407.2	79.7	59	6.3	23	5.6	22.8	127	209.1	117.6	47.4		4.756	19
Juli	517	41	46.6	30	63.1	414.8	80.9	60	5.1	19	5.4	22.1	123	201.2	123.3	51.5		4.317	17
Aug.	532	42	47.4	30	70.7	431.8	80.6	62	4.4	16	5.5	23.7	131	214.9	119.6	58.7		4.525	20
Sept.	545	43	44.1	28	72.0	449.2	83.1	65	5.3	19	5.5	22.0	123	223.0	96.8	68.0		5.661	25
Oct.	554	44	44.8	28	81.5	448.5	77.5	65	6.2	22	5.0	24.3	131	234.6	89.0	66.1		8.050	36
Nov.	543	43	45.4	29	87.9	457.1	76.4	66	7.9	29	5.1	24.4	132	243.5	75.5	67.6		9.068	40
Dec.	535	42	46.6	30	90.5	479.9	77.3	69	8.5	31	5.2	24.1	131	261.6	68.5	72.9		9.731	32
Jan. '31	525	42	48.7	36	111.5	498.7	81.0	72	8.6	31	5.4	23.4	129	273.5	84.0	75.2		9.421	42
Febr.	519	41	51.8	38	123.2	513.4	82.2	74	9.1	33	6.0	22.6	128	270.4	91.4	78.8		9.327	41
Maart	510	40	51.6	38	130.0	519.0	83.9	75	9.6	35	6.2	22.3	128	242.2	86.5	75.0		9.039	40
April	523	41	54.6	40	133.2	524.0	86.5	76	9.3	34	6.2	21.3	123	212.0	94.2	67.1		8.356	37
Mei	551	44	58.0	43	140.7	536.9	85.3	78	8.7	32	6.4	20.0	118	205.3	96.9	60.0		7.784	35
Juni	564	45	58.8	43	138.1	539.4	82.4	78	7.0	25	6.4	19.1	114	203.0	99.1	55.4		7.222	32
Juli	582	46	58.1	43	132.2	551.0	81.3	80	6.1	22	7.0	20.8	125	198.1	102.0	57.8		6.592	29
Aug.	596	47	56.7	42	133.5	550.3	81.6	80	5.4	20	7.0	23.0	135	205.9	101.6	62.5		6.177	27
Sept.	623	49	56.8	42	131.8	556.9	80.1	80	6.8	25	6.6	25.0	142	195.1	88.3	62.5		7.040	31
Oct.			57.8	43	137.4	583.2	76.7	84	7.5	27	6.4	25.8	144	207.0	85.3	66.1		9.157	41
Nov.			58.7	43	141.1	605.7	73.2	88	8.1	29	6.8	26.5	149	219.5	81.0	67.7		10.545	47
Dec.			59.2	44	148.3	616.9	69.5	90	8.8	32	6.9	27.4	154	244.7	89.4	76.1		10.709	48
Jan. '32			60.4	44	156.4	644.8	67.2	97	8.4	30	7.0	27.4	154	248.3	83.4	79.0		10.742	48
Febr.			59.6	44	161.9	633.5	65.9	96	8.8	32	6.6	27.6	153	240.4	80.2	76.5		10.613	47
Maart			60.2	44	165.7	613.9	63.8	93	9.1	33	6.5	27.8	154	213.3	75.9	74.5		10.141	46
April			60.5	44	165.6	615.3	61.9	93	8.8	32	6.7	26.7	149	171.2	71.7	66.2		9.412	42
Mei			59.4	44		618.9	56.5	93	8.3	30	6.9	23.8	138	182.1	73.6	61.0		8.875	38
Juni			58.2	43							6.7			182.2	72.0				

1) De cijfers hebben betrekking op het einde van de maand (jaar) of het begin van de daarop volgende maand.

2) Met uitzondering van de voorraden in Japan.

3) De visible supply volgens W. H. Gartsen (vroeger Ricard en Freiwald).

4) Voorraden in de Ver. Staten en Engeland.

5) Wijnand & Keppler's Rubberbericht.

6) Zichtbare voorraden volgens Czarnikow.

7) Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

8) Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië.

Sedert Juni niet inbegrepen de gouvernementsvoorraden van Sao Paulo.

9) Alleen de binnenlandsche voorraad te Santos.

10) Statistiek van George Broomhall. Zichtbare voorraden in de tweede hand in de Ver. Staten en Canada, en in de voornaamste havens van Groot-Brittannië, in Europa, Argentinië en Australië en stoomende partijen.

11) Liverpool Cotton Association. De cijfers hebben betrekking op de voorraden in Engeland, op het Continent, in de Ver. Staten, te Alexandrië, te Bombay en in den Orient.

de industrie. De gevolgen van al deze maatregelen kunnen eerst op langen termijn worden beoordeeld. Ongetwijfeld schuilen er goede elementen in. Afge- wacht moet echter worden, of op deze wijze het ver- trouwen van zakenman en belegger voldoende zal worden hersteld, en of een dergelijke nationale actie tot credietverruiming afdoende resultaat zal ople- veren. In elk geval hebben wij hier met een hoogst belangrijk experiment op practisch economisch gebied te doen, waarvan het resultaat voor de toekomstige conjunctuurpolitiek van eminente beteekenis kan zijn.

De hierboven genoemde maatregelen, wier betee- kenis nog geaccentueerd werd door de aanneming van de Goldsborough Bill door het Huis van Afgevaardig- den, hebben een tijdlang een groot wantrouwen in den Dollar veroorzaakt. De angst voor inflatie heeft in het afgelopen kwartaal tot zeer belangrijke goudont- trekkingen geleid, vooral van de zijde van Frank- rijk. De Banque de France heeft thans vrijwel haar geheele deviezenbezit aan Dollars in goud omgezet. Ook andere centrale banken zijn haar daarin gevolgd. Men kan daarom zeggen, dat thans practisch het goudwisselstelsel is afgeschaffd. Dat ook hierdoor een nieuwe en zeer ongewenschte druk op het prijs- niveau werd uitgeoefend, behoeft geen nader betoog. In welke mate enkele centrale banken in het afge- loopen jaar haar goudvoorraad hebben versterkt en haar deviezenportefeuille hebben verminderd, moge uit het volgende staatje blijken:

	De Nederl. Bank		Banque de France		Banque Nat. de Belgique		Schweizerische Nationalbank	
	Goud in mill. Guldens	Buit. W. in mill. Guldens	Goud in mill. Francs	Deviez. in mill. Francs	Goud in mill. Francs	Deviez. in mill. Francs	Goud in mill. Frs.	Deviez. in mill. Frs.
1929	437	176	36.625	25.750	5.016	2.301	496	265
1930	432	238	44.052	25.633	6.009	3.671	579	300
1931	497	228	56.426	26.209	7.171	4.369	840	411
1932	980	69	82.100	6.332	12.831	—	2.607	56

De geldmarkt toont dus dit eigenaardige beeld, dat in de Ver. Staten met kracht een nationale anti- deflatiepolitiek wordt gevoerd, welke gepaard gaat met een verdere internationale deflatiepolitiek in de andere landen met gouden standaard en een streven naar stabiliteit in de landen, wier valuta ten opzichte van de goudlanden is gedeprecieerd.

Het is interessant in dit verband de volgende cijfers te vermelden betreffende de internationale geldver-

plaatsingen, welke in 1931 t.o.v. de Ver. Staten hebben plaats gevonden (in millioenen dollars).

	31 Dec. 1930	31 Dec. 1931	Veran- deringen
Verplichtingen op korten termijn aan het buitenland	2.737	1.462	— 1.275
Vorderingen op korten termijn op het buitenland	1.802	1.292	— 510
Saldo.....	935	170	— 765

Uit deze cijfers, die ontleend zijn aan het Depart- ment of Commerce, blijkt dus, dat in 1931 zowel het buitenland als de Ver. Staten zelf op groote schaal gelden hebben teruggetrokken.

De ontwikkeling van de geldrente op de groote internationale geldmarkten blijkt uit de volgende tabel:

	Particulier Disconto.				
	Amster- dam	Berlijn	Londen	New- York	Parijs
1928	4.18	6.54	4.16	4.17	3.02
1929	4.82	6.87	5.31	5.10	3.44
1930	2.06	4.43	2.62	2.53	2.31
1931	1.42	6.76	3.65	1.65	1.56
Jan. '31..	1.37	4.75	2.17	1.65	1.89
Februari.	1.11	4.88	2.52	1.46	1.89
Maart ..	1.10	4.76	2.62	1.56	1.53
Sept.	1.01	7.94	4.28	1.04	1.54
October ..	2.74	8.00	5.71	2.59	1.85
Nov.	1.67	8.00	5.76	3.07	1.75
Dec.	1.47	7.32	5.84	3.06	1.76
Jan. '32..	2.09	6.94	5.65	2.92	1.83
Febr.	1.89	6.67	5.11	2.80	1.80
Maart ..	1.21	6.09	2.64	2.57	1.75
April....	1.00	5.13	2.36	1.45	1.75
Mei ..	0.65 ¹⁾	4.85 ¹⁾	1.57	1.00 ¹⁾	1.57
Juni	0.45 ¹⁾	4.75 ¹⁾	1.06	0.96	—

¹⁾ Einde van de maand

De geldrente heeft dus op de belangrijkste inter- nationale geldmarkten een nieuw laagterecord bereikt, een verschijnsel, dat op een volkomen stagnatie van het credietverkeer wijst.

Op de kapitaalmarkt zijn er nog geen teekenen te bespeuren, die op een verbetering van den toestand wijzen. Hier zouden de eerste symptomen van een eventuele conjunctuurverbetering zich bemerkbaar moeten maken. Op de kapitaalmarkt openbaart zich echter nog steeds duidelijk het algemeene wantrouwen

Emissies. (maandgemiddelden)

Jaar	Ver. Staten			Duitsland		Engeland			Frankrijk		Nederland		
	Aan- deelen	Obli- gaties	Buiten- land	Aan- deelen	Obli- gaties	Binnen- land	Kolo- niën	Buiten- land	Totaal	Aan- deelen	Aan- deelen	Obli- gaties	Buiten- leenin- gen
	in mill. \$			in mill. R.M.		in mill. £			in mill. Frs.		in mill. Guldens		
1925 ..	101	417	127	55	195	11.0	4.8	2.5	—	—	5	19	10
1926 ..	98	430	95	82	428	11.7	4.4	5.0	—	—	6	33	23
1927 ..	126	523	130	120	359	14.7	7.3	4.2	619	338	8	33	28
1928 ..	256	420	110	112	365	18.3	7.1	4.8	844	543	28	27	25
1929 ..	508	341	63	82	160	13.3	4.5	3.3	1.249	708	24	14	11
1930 ..	129	456	84	46	321	10.6	5.8	3.2	1.827	314	2	47	21
1931 ..	26	233	21	65	140	3.5	3.1	0.8	—	—	0.9	27	3
Jan. '31	45	422	132	75	226	7.8	1.1	3.4	484	110	0.3	10.4	0.2
Febr. ...	27	179	4	48	146	6.0	13.6	—	4.228	215	0.2	13.5	2.5
Maart ..	10	556	16	14	184	7.4	3.6	2.4	1.304	174	1.0	31.3	5.9
April..	102	284	18	14	251	1.4	—	0.3	1.163	179	0.7	21.5	17.4
Mei ..	29	314	10	260	449	0.9	10.1	—	1.457	231	6.3	101.0	5.9
Juni ..	6	245	26	57	115	4.4	5.3	3.1	1.619	426	2.0	6.3	1.3
Juli ..	2	224	—	20	90	2.3	2.9	—	1.002	149	—	26.0	7.0
Aug. ...	12	108	—	214	65	1.6	—	—	351	48	1.0	18.3	0.1
Sept. ...	12	256	50	23	52	1.3	—	—	341	173	—	3.5	0.4
Oct. ...	4	40	—	8	36	2.5	—	—	3.545	88	—	0.3	—
Nov. ...	24	85	—	29	27	4.3	0.1	—	631	125	0.5	6.9	—
Dec. ...	39	80	—	22	34	2.7	—	—	313	174	0.4	20.3	—
Jan. '32	4	176	—	19	77	0.3	2.6	—	370	61	0.3	8.6	—
Febr. ...	4	69	—	5	68	9.1	2.9	—	815	205	—	15.5	—
Maart ..	1	160	—	9	23	11.1	1.0	—	341	92	—	77.8	—
April..	—	70	—	62	45	9.6	8.4	—	1.705	97	—	4.4	0.7
Mei ...	—	91	—	6	74	8.9	3.4	—	—	—	—	1.1	—
Juni..	—	—	—	—	—	15.4	2.1	—	—	—	—	122.7	—

in de koersen van obligaties en aandelen. Wij wezen er reeds op, dat de marge tusschen de geld- en kapitaalrente op verschillende markten aanzienlijk is verhoogd, hetgeen o.a. zeer sterk in de Ver. Staten tot uiting is gekomen. Als onderdeel van de in Amerika geïnaugureerde liberale credietpolitiek kan in dit verband worden gewezen op de oprichting van de groote obligatiepool te New-York, die ten doel heeft om de koersen van de Amerikaansche obligaties in de hoogte te drijven. Ook op dit punt zullen de resultaten van de anti-deflatiepolitiek moeten worden afgewacht. Indien deze obligatiepool ten doel heeft om het effect van de liberale credietpolitiek te verhoogen, doordat door een opleving op de kapitaalmarkt, het bedrijfsleven moet worden gestimuleerd, dan is het welslagen van een dergelijke politiek tevens afhankelijk van den invloed van de credietverruiming bij de banken op het bedrijfsleven. Zou het achteraf blijken, dat deze credietpolitiek op het juiste tijdstip is ingevoerd, dan zou door een stijging van de obligatiemarkt het herstel sneller kunnen plaats vinden dan anders het geval zou zijn geweest.

In welke mate de internationale emissiebedrijvigheid op de verschillende kapitaalmarkten vermindert is, moge uit het volgende overzicht blijken:

Buitenlandsche emissies van de Ver. Staten, Engeland en Nederland (in millioenen Guldens.)

	1929	1930	1931	1932
1ste kwartaal	1.078	970	454	—
2de „	746	1.469	200	—
3de „	248	372	132	—
4de „	425	412	—	—
	2.497	3.223	786	—

Indexcijfers van den buitenlandschen handel van enkele landen in de jaren 1928—1932.

Het is genoegzaam bekend, welk een catastrophaal beloop de internationale handel in den laatsten tijd heeft vertoond. Veelal wordt daarbij de vraag gesteld, hoe de verandering van de Nederlandsche handelsbeweging zich verhoudt tot die van andere landen. Om daarin een globaal inzicht te geven, publiceeren wij hieronder enkele indexcijfers betreffende den internationalen handel van verschillende Europeesche landen en van de Ver. Staten. Het spreekt vanzelf, dat deze cijfers, die op den totalen handel gebaseerd zijn en die, voorzover zij de hoeveelheid betreffen, helaas verschillende hiaten vertoonen, niet meer kunnen verschaffen dan een *voorloopig* inzicht in deze materie. Intusschen toonen de cijfers wel, dat *Nederland* ten opzichte van de landen, waarmee het vaak wordt vergeleken, *noch in een zeer gunstige, noch in een bijzonder ongunstige positie verkeert*.

Bij het samenstellen van de hieronder volgende in-

dexcijfers hebben wij de waarde-cijfers van landen met gedeprecieerde valuta gecorrigeerd op basis van het percentage van daling van den wisselkoers ten opzichte van de goudlanden, teneinde de cijfers vergelijkbaar te maken.

Wij laten dan in de eerste plaats volgen de jaarindices van enkele landen over de jaren 1929—1931, berekend op basis van het jaar 1928 = 100.

Van belang zijn inzonderheid de cijfers betreffende den uitvoer, die thans met zoo talrijke moeilijkheden heeft te kampen. Het blijkt, dat de daling der uitvoerwaarde in 1931 in Nederland grooter was dan in België, Denemarken, Duitschland, Italië en Zweden, doch dat ons land het er beter heeft afgebracht dan Engeland, Frankrijk, Noorwegen, de Ver. Staten en Zwitserland. De uitgevoerde hoeveelheid heeft in ons land in tegenstelling tot de meeste andere landen nog een kleine stijging vertoond. Daaruit kan wellicht worden afgeleid, dat, over het geheel genomen, tot en met 1931 de bedrijvigheid in de uitvoerbedrijven minder heeft geleden dan de rentabiliteit.

In versneld tempo is het proces van daling van de uitvoerwaarde en daarmee van de geldelijke inkomsten der uitvoerbedrijven voortgegaan in 1932. Eene vergelijking van de eerste 4 maanden van 1932 met de dienovereenkomstige periode in 1930 en 1931 toont het volgende beeld:

	1930		1931		1932	
	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer
België ¹⁾	100	100	74	87	54	61
Denemarken ¹⁾ ..	100	100	83	84	52	53
Duitschland	100	100	64	77	41	52
Engeland	100	100	76	64	49	44
Frankrijk	100	100	85	72	55	45
Italië	100	100	68	77	49	54
Nederland	100	100	78	78	55	49
Noorwegen	100	100	87	75	49	54
Ver. Staten ...	100	100	62	63	43	41
Zweden	100	100	82	66	51	43
Zwitserland	100	100	84	77	71	48

¹⁾ Kwartaal der genoemde jaren.

Uit bovenstaanden staat blijkt, dat de daling van 1932, vergeleken met 1930, minder hevig dan ten onzent was in de volgende landen: België, Denemarken, Duitschland, Italië en Noorwegen, terwijl zij heviger was in Engeland, Frankrijk, de Ver. Staten, Zweden en Zwitserland.

Relatief is derhalve, zooals gezegd, de positie van Nederland noch goed noch slecht, maar in absoluten zin is de val van onze exportwaarde enorm geweest in de beide laatste jaren. Het behoeft geen betoog, dat met zulk een geweldige waardedaling een proces van drastische aanpassing van productie en inkomensverdeling in het binnenland gepaard moet gaan, een aanpassingsproces, op de noodzakelijkheid waarvan reeds elders in dit kwartaalsbericht is gewezen.

	1929				1930				1931			
	Invoer		Uitvoer		Invoer		Uitvoer		Invoer		Uitvoer	
	Hoe-veelh.	Waarde	Hoe-veelh.	Waarde	Hoe-veelh.	Waarde	Hoe-veelh.	Waarde	Hoe-veelh.	Waarde	Hoe-veelh.	Waarde
België	113	111	96	103	105	97	89	85	97	74	92	75
Denemarken	110	104	97	105	113	101	89	99	—	80	—	77
Duitschland	101	96	114	110	86	74	104	98	62	48	—	73
Engeland	106	103	104	101	103	89	85	79	—	70	—	51
Frankrijk	121	109	97	96	123	98	89	82	118	79	74	58
Italië	107	99	109	105	99	79	98	83	83	53	96	69
Nederland	104	103	104	100	105	90	106	87	100	71	107	66
Noorwegen	111	105	113	111	111	104	110	101	—	79	—	65
Ver. Staten ¹⁾	108	106	98	103	100	77	85	75	—	51	—	47
Zweden	113	104	149	115	110	97	127	98	—	80	—	63
Zwitserland ²⁾	109	101	107	99	107	97	94	83	113	82	72	63

¹⁾ De hoeveelheidscijfers hebben uitsluitend betrekking op het verkeer te water. Import = import bestemd voor de consumptie. ²⁾ De in- en uitvoer van muntmateriaal is hieronder begrepen.

HET PRIJSVERLOOP VAN GROOT-HANDELSARTIKELLEN GEDURENDE HET TWEDE KWARTAAL VAN 1932.

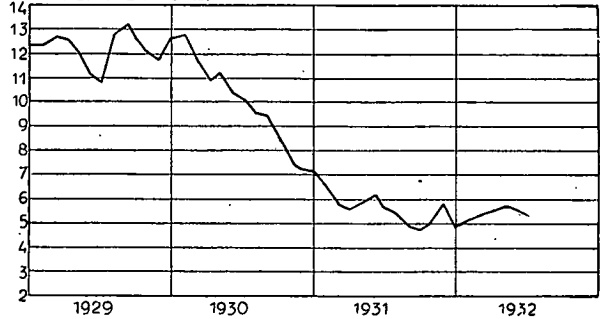
TARWE.

De vaste stemming, die bij het begin van het kwartaal heerschte, heeft nog eenigen tijd voortgeduurd. Het ten einde loopen der voorraden uit de eigen oogsten der Europeesche invoerlanden had op het vaste land algemeen verzachting der invoerbelemmeringen tengevolge. Zoo stond Duitschland den vrijen invoer toe van 200.000 ton tarwe voor kippenvoer, terwijl in Italië en Frankrijk het aan de molenaars toegestane percentage buitenlandsche tarwe aanmerkelijk werd verhoogd. Op het vasteland zoowel als in Engeland bestond goede vraag en ook China ging voort met zijn inkoop van speciaal Australische tarwe. Verder kwamen er ongunstige berichten over de wintertarwe der Ver. Staten, waarvan volgens het officiële maandrapport van 10 April de opbrengst werd geraamd op slechts 458 miljoen bushels, terwijl de record-oogst van 1931 787 miljoen bushels had bedragen. Verder had uit Rusland het aanbod vrijwel geheel opgehouden, terwijl het daar met den uitzaai van het zomergraan niet naar wensch ging. Ook klaagden verschillende Europeesche landen over ongunstige weersomstandigheden en een onbevredigenden stand van het gewas. De tarweprijzen zijn in April vrij wat gestegen. Aan de termijnmarkt te Rotterdam liep die voor den Mei-termijn op van f 4.85 tot f 5.30 per 100 KG. Juli-tarwe steeg te Chicago in de eerste helft van April van 56 op 64 dollarcenten per 60 lbs.

De markt werd weder meer dan voorheen beheerscht door de verhouding tusschen vraag en aanbod en zij werd niet voortdurend verontrust door verrassende regeeringsmaatregelen of nieuw optredende crisisverschijnselen. Geleidelijk is echter in Mei de stemming hier en daar weder onzekerder geworden. Reeds

tegen het einde van April was tarwe in Noord-Amerika flauw als gevolg van de flauwe Amerikaanse effectenmarkt en de gunstige omstandigheden, waaronder de uitzaai van zomertarwe plaats vond. De lagere Amerikaanse prijzen leidden tot uitbreiding der zaken in Amerikaanse tarwe naar Europa, waardoor in de Ver. Staten en Canada de voorraden in vrij bevredigend tempo afnamen. Ook overigens bleef de vraag in Europa goed. Duitschland stond den invoer toe van 100.000 ton broodtarwe tot verlaagd invoerrecht, Italië en Frankrijk handhaafden de sterk verhoogde percentages voor het aan de molenaars ver-

TARWE. F. PER 100KG.

oorloofde gebruik van buitenlandsche tarwe en naar Spanje en Portugal, waar toestemming verleend was tot den invoer van aanmerkelijke hoeveelheden tarwe, kwamen geregeld flinke zaken tot stand. Ook werd de markt nog gesteund door Russische aankopen van Australische en Canadeesche tarwe ter verscheping naar Wladiwostok. Dat in Mei de markt in Europa vast bleef, blijkt uit de prijsverhoging van ongeveer 30 cents per 100 KG., welke in die maand nog tot stand kwam aan de termijnmarkt te Rotterdam. Een van 20 tot 25 Mei in Noord-Amerika ingetreden prijs-herstel steunde de markt, doch dadelijk daarna is onder aanvoering van Noord-Amerika een nieuwe

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN					ZUIVEL EN EIERN					MINERALEN									
	TARWE 79 K.G. La Plata loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G. 2)	ROGGE No. 2 Canada loco Rotterdam per 100 K.G. 3)	MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.	GERST No.3 Canada loco Rotter- dam per 2000 K.G. 4)	LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.	BOTER per K.G. Leeuwar- der Comm. Notering	KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks- kaas kl. m/merk	EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.	STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.	PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.9° Bé s.g. per barrel										
1925	fl. 17,20	100,0	13,075	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,-	100,0	fl. 9,18	100,0	fl. 10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,475	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,475	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,875	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,675	56,3	6,225	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	1,34	58,0	31,30	56,9	5,35	58,3	10,05	93,1	0,58	34,5
Jan. 1930	12,675	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,725	68,2	8,175	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,175	65,0	7,625	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,165	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,185	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,175	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,-	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,185	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,825	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,185	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,185	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,185	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,625	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,185	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,075	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,525	37,9	4,-	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,775	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,625	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,425	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,975	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,075	44,4	10,00	92,6	0,53	31,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,345	20,5
Juli "	5,425	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	50,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,3
Aug. "	4,975	28,9	4,025	30,8	74,50	32,2	119,50	49,6	185,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,435	25,9
Sept. "	4,775	27,8	4,275	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,775	62,9	10,00	92,6	0,56	33,2
Oct. "	5,-	29,1	4,475	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,275	68,4	9,90	91,7	0,56	33,2
Nov. "	5,825	33,9	5,475	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	40,4
Dec. "	4,925	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,18	51,1	21,40	38,2	5,325	58,0	9,90	91,7	0,71	42,3
Jan. 1932	5,05	29,4	5,075	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	31,0	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Febr. "	5,30	30,8	5,075	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Maart "	5,525	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	0,98	42,4	23,65	42,2	3,425	37,3	8,35	77,3	0,71	42,3
April "	5,65	32,7	6,225	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	0,99	42,9	19,60	35,0	2,775	30,2	8,65	80,1	0,86	51,2
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	0,82	35,5	19,65	35,1	2,88	31,4	8,30	78,9	0,86	51,2
Juni "	5,225	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	1,11	48,1	24,25	43,3	3,08	33,5	8,25	76,3	0,86	51,2
4 Juli "	4,85	28,2	4,-	30,6	80,00	34,6	106,00	44,9	127,00	27,5	1,157	49,8	20,507	36,6	3,175	34,6	8,05	74,5	-	-
11 "	5,-	29,1	4,-	30,6	80,00	34,6	100,00	42,4	132,50	28,6	1,158	49,8	21,008	37,5	3,015	32,8	8,15	75,5	0,86	51,2
18 "	4,80	27,9	3,90	29,8	77,50	33,5	97,00	41,1	130,00	28,1	1,089	46,8	3,125	35,1	3,125	32,1	8,15	75,5	0,86	51,2

1) Men zie voor de toel. op dezen staat de nos. van 8 en 15 Aug. 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2. 3) Tot Jan. 1928 Zuid-Russische. 4) Tot Jan. 1928 Maltig; van Jan. 1928 tot 9 Febr. 1931 American No. 2, van 9 Febr. 1931 tot 23 Mei 1932 64/5 K.G. Zuid-Russische.

sterke prijsdaling ingetroden, die de verhooging der voorafgegane maanden geheel heeft doen verloren gaan. Herhaaldelijk heeft de flauwe stemming aan de fondsenmarkt en de zenuwachtige stemming, welke zij in Amerika teveegbracht, daartoe meegewerkt, doch de voornaamste oorzaak vormden de uitstekende vooruitzichten voor het zomergraan. Reeds verschenen ramingen van de opbrengst der zomertarwe van de Ver. Staten van meer dan 250 miljoen bushels, terwijl verleden jaar, dat trouwens een uitermate ongunstig jaar is geweest, slechts 103 miljoen bushels zijn binnengehaald. Ook in Canada werd een veel grootere oogst verwacht dan in 1931. Dat intusschen in de Ver. Staten de vooruitzichten voor de winter-tarwe nog steeds slechter waren geworden en de officiële opbrengstraming van 10 Juni nog slechts 411 miljoen bushels bedroeg, steunde de markt niet. Men had slechts gedachten voor de verwachting van groote oogsten van zomertarwe en zoowel in de Ver. Staten als in Canada daalden de prijzen snel. Terwijl Juli-tarwe te Chicago op 23 Mei nog op 61¼ dollar-centen per 60 lbs. stond, kwam die prijs op 9 Juni reeds beneden de 50 cents. Te Rotterdam daalde in denzelfden tijd de Juli-termijn van f 5.40 tot f 4.70 per 100 KG. Naarmate de oogsttijd in Europa naderde, verminderde daar de vraag, ondanks de zeer sterk gedaalde prijzen. Vermelding verdient trouwens, dat het lage prijspeil wel in Nederland geleid heeft tot uitbreiding der zaken in Australische tarwe, die in ruime mate, voor voederdoeleinden, werd gekocht.

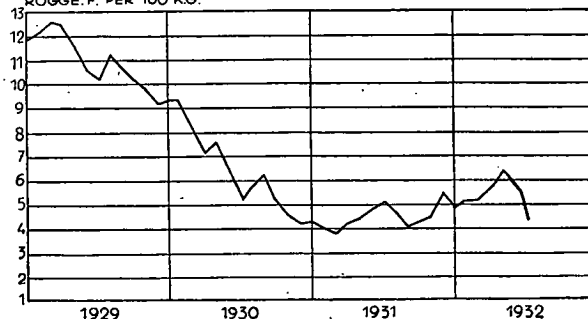
In Italië werd het aan de molenaars toegestane percentage buitenlandse tarwe aanmerkelijk verlaagd en ook in Frankrijk werd daarmee reeds een begin gemaakt. Intusschen waren ook in de meeste West- en Centraal-Europese landen de oogstvooruitzichten verbeterd en in het laatst van Juni werd zelfs reeds weder Duitse tarwe aangeboden ter levering spoedig na het binnenhalen van den oogst. Bij slechte vraag en dringend aanbod in het bijzonder uit Cana-

da, zijn dan ook de tarweprijzen in de tweede helft van Juni verder gedaald, waarbij de Juli-termijn te Rotterdam omstreeks f 4.50 noteerde met een deport van ongeveer 20 cents voor September en November. Te Chicago stond Juli-tarwe in de laatste helft van Juni op ongeveer 48 cents, of ongeveer 7½ cents lager dan aan het begin der maand. Te Winnipeg bedroeg die verlaging 8¼ cents.

ROGGE.

Voor rogge is de markt veel eerder dan voor tarwe in flauwe stemming komen te verkeeren. In April kocht de Duitse regering nog herhaaldelijk buitenlandse rogge, teneinde door middel van geregeld aanbod uit haar voorraden de verhooging van den broodprijs tegen te gaan, die anders van de vermindering der inlandsche voorraden het gevolg zou zijn

ROGGE, F. PER 100 KG.

geweest. Ook in Nederland en Duitschland bestond goede vraag voor Russische en Argentijnsche rogge. Tegen het einde van April werd rogge echter in Noord-Amerika flauw met sterk dalende prijzen. Deze leidden aanvankelijk wel tot geregelde zaken naar Nederland, vooral in Canadese rogge, doch naarmate de prijsdaling in Mei voortging, verminderde de ondernemingslust. Eerst toen in Juni de roggeprijs slechts weinig meer boven f 4 per 100 KG. stond,

VAN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

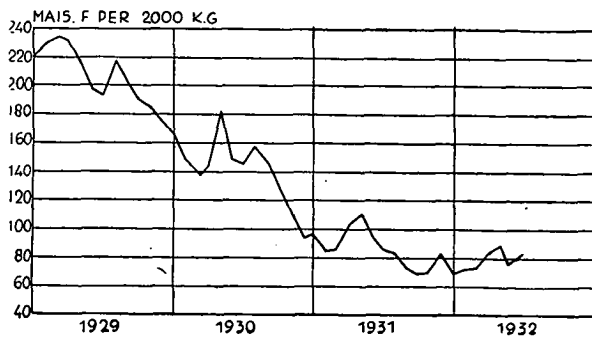
METALEN										TEXTIELGOEDEREN					DIVERSEN				
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.		KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
32 1/8	100.0	73/-	100.0	62.1/6	100.0	261.17/-	100.0	36.8/6	100.0	23.25	100.0	55.00	100.0	29.50	100.0	34.70	100.0	12.-	100.0
28 1/16	89.3	86/6	118.5	58.1/-	93.5	290.17/6	111.1	31.1/6	85.3	17.55	75.5	47.25	85.9	24.75	83.9	28.46	82.0	11.61	96.8
26 3/4	83.3	73/-	100.0	55.14/-	89.7	290.4/-	110.8	24.4/-	66.4	17.50	75.3	48.50	88.2	26.50	89.8	40.43	116.5	11.48	95.7
26 1/16	81.1	66/-	90.6	63.16/-	102.8	227.5/-	86.8	21.1/-	57.8	20.00	86.0	51.50	93.6	30.50	103.4	47.58	137.1	11.48	95.7
24 7/16	76.2	70/6	96.6	75.14/-	121.9	203.15/6	77.8	23.5/-	63.8	19.15	82.4	39.-	70.9	25.25	85.6	32.25	92.9	10.60	88.3
17 1/16	55.4	67/-	91.8	54.13/-	88.0	142.5/-	54.3	18.1/6	49.6	13.55	58.3	26.75	48.6	16.25	55.1	25.36	73.1	9.84	82.0
13 1/2	41.6	55/-	75.3	36.5/-	58.4	110.1/-	42.0	12.1/-	33.1	8.60	37.0	21.50	39.1	12.00	40.7	18.65	53.7	8.61	71.8
20 1/16	65.3	72/6	99.3	71.9/6	155.1	174.13/-	66.7	21.11/-	59.4	17.15	73.8	29.50	53.6	19.25	65.3	26.63	76.7	10.11	84.3
20 1/8	62.6	72/6	99.3	71.12/6	115.4	174.4/-	66.5	21.4/-	58.2	15.45	66.4	28.50	51.8	17.75	60.2	24.50	70.6	10.21	85.1
19 1/4	59.5	70/-	95.9	68.19/6	111.1	165.18/-	63.4	18.16/-	51.6	15.20	65.4	26.25	47.7	16.50	55.9	24.-	69.2	10.21	85.1
19 1/8	61.0	67/6	92.5	61.3/-	98.5	161.17/6	61.8	18.6/6	50.3	16.45	70.8	27.25	49.5	17.25	58.5	24.13	69.5	10.21	85.1
18 1/16	59.0	67/6	92.5	53.9/-	86.1	145.-/-	55.4	17.16/-	48.9	16.50	71.0	28.75	52.3	18.00	61.0	26.25	75.6	10.21	85.1
16 1/16	50.0	67/6	92.5	50.1 6	80.7	136.4/6	52.0	17.19/-	49.3	14.50	62.4	27.75	50.5	17.50	59.3	26.63	76.7	10.21	85.1
16	49.9	67/6	92.5	48.2/-	77.5	134.17/6	51.5	18.3/-	49.8	13.10	56.3	27.00	49.1	16.75	56.8	24.25	69.9	9.18	76.5
16 1/8	51.0	65/-	89.0	47.15/-	76.9	135.5/6	51.7	18.6/-	50.2	11.95	51.4	27.25	49.5	16.50	55.9	24.88	71.7	9.28	77.3
16 1/16	52.0	63/6	87.1	46.6/-	74.6	132.6/-	50.5	17.18/-	49.1	11.-	47.3	27.00	49.1	15.75	53.4	26.50	76.4	9.39	78.3
16 1/2	51.5	63/6	87.1	43.-/-	69.3	117.13/-	44.9	15.15/-	43.2	10.55	45.4	24.50	44.5	14.50	49.2	26.25	75.6	9.49	79.1
16 3/8	51.9	63 6/8	87.1	46.8/6	74.8	113.16/-	43.5	15.18/6	43.7	10.85	46.7	24.00	43.6	13.00	44.1	25.25	72.8	9.70	80.8
16 5/8	51.9	63 6/8	87.1	47.6/6	76.2	115.3/-	44.0	15.5/6	41.9	9.95	42.8	22.50	40.9	12.50	42.4	25.-	72.0	9.90	82.6
13 7/8	43.2	60/6	82.9	45.7/6	73.1	116.8/-	44.4	14.-/6	38.5	10.30	44.3	21.25	38.6	12.00	40.7	24.63	71.0	10.11	84.3
12 1/2	38.9	58/6	80.3	45.1/6	72.6	117.-/6	44.7	13.5 6	36.4	10.95	47.1	21.75	39.5	12.00	40.7	22.50	64.8	10.21	85.1
13 7/16	41.8	58/6	80.3	45.1/6	72.6	122.1/-	46.6	13.3 6	36.2	10.90	46.9	25.25	45.9	14.50	49.2	22.25	64.1	10.21	85.1
13 1/8	40.9	58 6	80.3	42.15/6	68.9	113.4/-	43.2	12.10/-	34.3	10.25	44.1	24.50	44.5	14.50	49.2	22.25	64.1	10.21	85.1
12 7/16	40.3	58/6	80.3	39.6/6	63.4	104.17/-	40.0	11.10/6	31.6	9.40	40.4	23.50	42.7	13.00	44.1	21.75	62.7	10.21	85.1
12 1/8	40.1	58/6	80.3	36.6/6	58.5	106.2/6	40.5	11.11/6	31.8	9.10	39.1	22.00	40.0	12.50	42.4	19.13	55.1	10.21	85.1
13 1/4	41.2	58/6	80.3	34.14/-	55.9	112.5/6	42.9	12.15/6	35.1	9.25	39.8	22.25	40.5	12.50	42.4	20.25	58.4	8.26	68.8
12 1/16	39.9	58/6	80.3	32.15/-	52.8	114.19/6	43.9	11.19/6	32.9	7.20	31.0	22.25	40.5	12.00	40.7	18.75	54.0	7.-	58.3
13 1/16	41.4	55/6	76.0	30.3/6	48.6	111.16/-	42.7	11.4/-	31.1	6.55	28.2	20.00	36.4	11.00	37.3	18.-	51.9	6.50	54.2
13 1/8	43.0	46.-	63.0	28.2/6	45.3	101.1/6	38.6	10.9/6	28.8	6.30	27.2	19.50	35.5	10.75	36.4	17.50	50.3	6.65	55.4
14 1/4	45.1	44/6	61.0	27.19/6	45.1	102.-/-	39.0	11.5/-	30.9	6.40	27.5	19.00	34.5	10.75	36.4	16.75	48.3	6.80	56.7
14 1/16	44.6	41/6	56.8	27.6/6	44.2	98.17/6	37.8	10.16/-	29.6	6.30	27.2	16.25	29.5	9.00	30.5	—	—	6.95	57.9
13 7/8	43.2	41/6	56.8	27.14/6	44.7	98.18/-	37.8	10.14/-	29.4	6.65	28.6	16.50	30.0	9.00	30.5	11.63	33.5	7.10	59.2
14	43.6	41/6	56.8	26.4/-	42.2	99.2/6	37.9	10.5/-	28.1	6.90	29.7	16.25	29.5	9.00	30.5	11.75	33.9	7.25	60.4
13 3/4	42.8	44/-	60.3	24.18/-	40.1	96.6/-	36.8	9.9/-	25.9	6.90	29.7	16.50	30.0	8.75	29.7	10.25	29.5	7.40	61.7
13 1/8	40.9	45/-	61.6	23.8/-	37.7	84.15/6	32.4	8.16/6	24.2	6.25	26.9	16.50	30.0	9.00	30.5	9.25	26.7	7.40	61.7
12 5/8	39.3	44/-	60.3	21.6/-	34.3	89.13/6	34.2	8.-/-	22.0	5.80	24.9	15.75	28.6	8.25	28.0	8.88	25.6	7.40	61.7
12 1/8	39.3	44/-	60.3	20.12/6	33.2	84.9/-	32.3	7.5/-	19.9	5.25	22.6	15.25	27.7	7.75	27.1	9.-	25.9	7.40	61.7
12 1/16	37.7	42/6	58.2	19.7/-	31.2	88.15/6	33.9	7.6/-	20.0	—	—	16.00 ¹⁰⁾	29.1	8.00 ¹⁰⁾	29.1	9.75 ¹²⁾	28.9	—	—
12 7/16	38.7	42/6	58.2	19.12/6	31.6	91.3/-	34.8	7.9/6	20.5	5.85	25.2	16.25 ¹¹⁾	29.5	8.75 ¹¹⁾	29.7	—	—	—	—
12 7/16	38.7	42/6	58.2	19.12/6	30.3	92.16/-	35.4	6.18/6	19.0	5.75	24.7	—	—	—	—	—	—	—	—

Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74/5 K.G. Hongaarsche, vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G.
¹⁾ Noteering Schotland 59/6. ²⁾ 58/- ³⁾ 1 Juli. ⁴⁾ 8 Juli. ⁵⁾ 15 Juli. ⁶⁾ 7 Juli. ⁷⁾ 14 Juli. ⁸⁾ 12 Juli.

terwijl in April *f* 6 was betaald, herstelde de vraag zich geleidelijk. In de laatste weken van Juni is de roggeprijs nog verder gedaald, weder met geregelde zaken naar Nederland in Canadeesche rogge. In Duitschland zijn ook voor rogge de oogstvooruitzichten goed en in verband met de verwachting, dat behalve van tarwe ook van rogge de uitvoer als van ouds door middel van Einfuhrscheine zal worden mogelijk gemaakt, werd aan het einde van Juni uit Duitschland, ondanks de lage prijzen, ook rogge aangeboden.

MAIS.

Voor maïs bestond in April in Nederland en de andere invoerlanden goede kooplust en daar de verschepingen uit Argentinië niet overmatig waren, vond speciaal voor levering op korten termijn een prijsstijging plaats. Voor spoedige partijen werd een toenevende premie boven latere posities betaald. Uit Roemenië werd wel wat meer maïs aangeboden dan tevoren, doch de hoeveelheden waren niet groot en de ter verlading gebrachte Donau-maïs was grotendeels bestemd naar de Middellandsche Zee en Duitschland,

omdat in dat land de Reichmaïsstelle den prijs voor Donau-maïs aanmerkelijk lager houdt dan voor andere soorten. Aan het einde van April ging de vaste stemming voor maïs verloren. Bij de intrede van beter

weder verminderde toen korten tijd de kooplust en daar kort daarop veel Plata-maïs in West-Europa arriveerde, ging de premie voor spoedige partijen geheel verloren, terwijl ook overigens het prijspeil eenige verlaging onderging met toegenomen Argentijnse verschepingen. Nadat in de tweede helft van April in Nederland ongeveer *f* 85 per 2000 KG. voor spoedige maïs was betaald in korten tijd zelfs nog meer, werd op 9 Mei aangekomen Plata-maïs te Rotterdam reeds weder voor ongeveer *f* 74 verhandeld. De zeer flauwe stemming, die hier heerschte heeft in dien tijd geleid tot flinke zaken in Plata-maïs uit Nederland naar naburige landen, waarbij Engeland. Spoedig heeft de Nederlandsche vraag zich echter hersteld, daar het maïsverbruik hier groot blijft en ondanks flinke aanvoeren hebben zich in de Nederlandsche havens geen voorraden van eenige betekenis gevormd. De prijzen hebben in Mei en Juni verder slechts geringe schommelingen ondergaan, die zich in Nederland voor Plata-maïs gewoonlijk nabij *f* 78 per 2000 KG bewogen. De verschepingen uit Argentinië bleven groot en dat voor spoedige partijen dikwijls weder een premie werd betaald, wijst op het gezonde karakter der markt. Dat Argentinië dit jaar veel minder maïs voor uitvoer beschikbaar heeft dan in het vorige seizoen, kwam echter in den loop der prijzen nog niet tot uitdrukking. Slechts valt na 15 Juni een betere tendens te constateeren, doch eene prijsverbetering van eenige betekenis ontwikkelde zich niet, afgezien dan van de premie voor spoedige posities. Juli-maïs aan de termijnmarkt te Rotterdam herstelde zich van *f* 71 tot ongeveer *f* 73 per 2000 KG., Roemenië blijft geregeld maïs aanbieden, doch naar Nederland waren daarin ook in Juni de zaken niet groot.

GERST.

Gerst was in April zeer vast met goede vraag, terwijl het aanbod uit Rusland, Roemenië en Argentinië

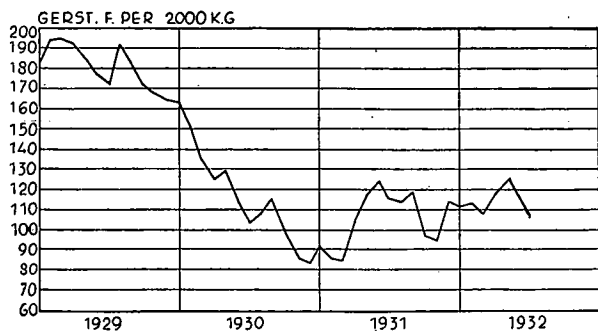
Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN										INDEXCIJFERS					
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/Finland per standaard van 4.672 M ³ .		RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		THEE Af. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. 1/2 K.G.		COPRA Ned.-Ind. f. m. s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100		The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100	
	f	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	f	%	In-voer	Uit-voer	100	100	100,0	100,0
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,87 ⁵	100,0	100	100	100,0	100,0		
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9		
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5		
1928	151,50	94,8	-1/10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6		
1929	146,00	91,4	-1/10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6		
1930	141,50	88,6	-15,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4		
1931	110,75	69,3	-3	8,4	8,-	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,37 ⁵	42,9	117	136	62,6	57,9		
Jan. 1930	147,50	93,9	-17,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9		
Febr. "	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126 ⁵	81,3	75,2		
Maart "	147,50	92,3	-17,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2		
April "	147,50	92,3	-17,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8		
Mei "	145,00	90,8	-16,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0		
Juni "	145,00	90,8	-16,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4		
Juli "	142,50	89,2	-15,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3		
Aug. "	142,50	89,2	-14,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5	67,9		
Sept. "	140,00	87,6	-14,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4		
Oct. "	132,50	82,9	-14	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6		
Nov. "	130,00	81,4	-14,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	139	71,0	63,3		
Dec. "	130,00	81,4	-14,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3		
Jan. 1931	125,00	78,2	-14,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2		
Febr. "	125,00	78,2	-13,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	96	121	67,1	59,4		
Maart "	125,00	78,2	-13,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵	51,9	107	140	66,5	59,1		
April "	125,00	78,2	-13,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4		
Mei "	125,00	78,2	-13,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37 ⁵	42,9	114	141	65,8	56,8		
Juni "	110,00	68,9	-13,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12 ⁵	39,4	127	133	64,5	56,8		
Juli "	110,00	68,9	-13	8,4	8,77 ⁵	48,6	27	44,0	38,25	45,3	15,-	41,8	138	153	62,6	55,8		
Aug. "	100,00	62,6	-12,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,12 ⁵	39,4	122	142	60,6	55,6		
Sept. "	100,00	62,6	-12,375	6,7	7,52 ⁵	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,37 ⁵	37,3	125	146	58,7	58,1		
Oct. "	100,00	62,6	-12,375	6,7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7	58,5		
Nov. "	100,00	62,6	-12,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3	113	132	58,7	58,8		
Dec. "	82,50	51,6	-12,25	6,3	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8	58,8		
Jan. 1932	82,50	51,6	-12,125	6,0	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,12 ⁵	36,6	103	107	54,2	58,4		
Febr. "	82,50	51,6	-12	5,6	7,05	37,6	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5	59,8		
Maart "	70,00	43,8	-11,625	4,6	6,25	33,3	23	37,5	31	36,7	14,75	41,1	87	116	52,9	58,3		
April "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,90	31,5	23	37,5	29,25	34,6	14,-	39,0	89	110	51,6	56,0		
Mei "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,62 ⁵	30,0	23,50	38,3	30,25	35,7	13,25	36,9	89	107	51,0	54,0		
Juni "	70,00	43,8	-11,375	3,9	6,30	33,6	24	39,1	28,50	33,7	12,37 ⁵	34,5	101	116	50,3	52,5		
4 Juli	70,00	43,8	-11,3125	3,7	6,75	36,0	24	39,1	24 ²⁾	28,4	12,37 ⁵	34,5						
11 "	70,00	43,8	-11,375	3,9	6,75	36,0	24	39,1			12,25	34,1						
18 "	70,00	43,8	-11,4375	4,0	6,75	36,0	24	39,1			12,25	34,1						

¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. ²⁾ 7 Juli.

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend

gering was. Het evenmin overdadige aanbod van Canadeesche gerst werd gemakkelijk opgenomen en naar Nederland werden daarin geregeld zaken gedaan. De prijzen van beschikbare voergerst stegen van f 118 tot f 126 per 2000 KG., doch spoedig volgde daarop tot dalende prijzen een sterke toeneming van het aanbod uit Canada. Aanvankelijk leidde dit in Mei tot flinke zaken, doch wegens de beperkte voorraden daalde de prijs voor beschikbare gerst in Nederland eerst slechts langzaam. Naarmate de aanvoeren uit Canada

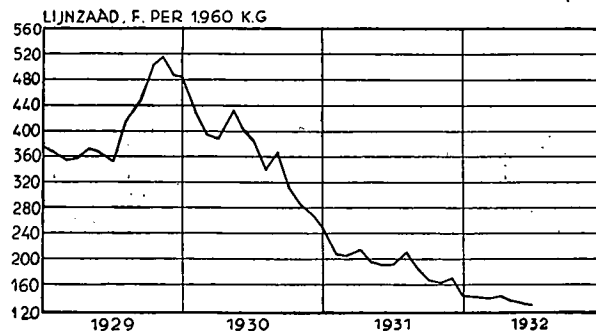
toenamen, terwijl daar de prijsdaling voortging, moest echter ook de aangekomen gerst binnenkort aanmerkelijk lager worden opgeruimd. Aan het einde der maand drukten groote aanvoeren van Canadeesche gerst de markt zoozeer, dat die voor ongeveer f 100 te koop was. Ook Donau-gerst werd toen meer aangeboden en speciaal naar Noord-Duitschland werden daarin vrij aanzienlijke zaken gedaan. Toen de overdadige aanvoeren opgeruimd waren, trad omstreeks 10 Juni een herstel van ongeveer f 6 in, en zelfs kon kort daarna voor spoedige gerst weder een premie worden bedongen. Geregeld bleven naar Nederland zaken uit Canada tot stand komen, waarbij eerst eenige prijsverbetering intrad, doch later werd gerst in ladende booten en in verdere posities weder goedkooper en dringender uit Canada aangeboden. Nu rogge en Australische tarwe zoo goedkoop te koop zijn, is in Nederland de vraag voor gerst verminderd.

In Roemenië zijn de oogstvooruitzichten gunstig en in Juni werd steeds Donau-gerst aangeboden ter verlading in de herfst maanden, welk aanbod ook herhaaldelijk tot zaken leidde.

LIJNZAAD.

Een overzicht over de afgelopen drie maanden toont een scherpe verlaging van de prijzen, maar tevens het feit, dat Argentinië over het eerste halfjaar van 1932, niettegenstaande de economische depressie in staat is geweest slechts een weinig minder, 30.000 tons, te exporteeren dan het voorgaande jaar. Dat Argentinië niettegenstaande de moeilijkheden toch in staat is geweest slechts 30.000 tons minder te exporteeren dan het voorgaande jaar, is slechts te wijten aan het opgeven van den gouden standaard voor den Argentijnschen Peso, waardoor de prijzen der landsproducten in lijn kwamen met andere concurrerende artikelen. De gedurende dit tweede drietal maanden van dit jaar verschepte hoeveelheid lijnzaad is 467.000 tons, hetwelk bijna 200.000 tons minder is dan het vorige jaar gedurende dezelfde periode, maar toch belooft de totaal geëxporteerde hoeveelheid voor de eerste zes maanden 1.124.600 tons, tegenover 1.151.800 tons het vorige jaar. Deze vermindering is hoofdzakelijk te wijten aan den teruggang van de consumptie in Noord-Amerika. Bij den vrijwel mislukten oogst, dien men daar verleden jaar heeft gehad, meende men er rekening mede te kunnen houden, dat Noord-Amerika op groote schaal koper zou blijven van lijnzaad en genoodzaakt zou zijn om voor zijn behoeften grotere hoeveelheden dan het vorige jaar in Argentinië te dekken. De slechte toestanden in Noord-Amerika hebben klaarblijkelijk de afzetmogelijkheid voor dit product teruggebracht en de Ver-

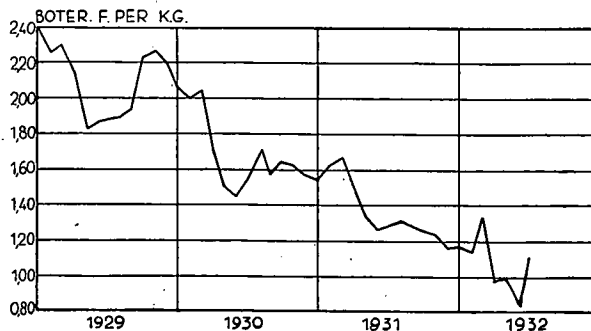
Staten hebben deze eerste zes maanden van dit jaar, met een zeer veel kleineren eigen oogst slechts 141.000 tons in Argentinië opgenomen, tegenover 154.000 tons het vorige jaar. Dit is daarom zoo teleurstellend, omdat over de eerste drie maanden van dit jaar Amerika 32.000 tons meer ontving dan het jaar tevoren en dus de teruggang in de consumptie pas in de laatste maanden duidelijk is gebleken. Intusschen komen berichten omtrent den uitzaai van de nieuwe oogsten binnen en daaruit blijkt, dat in Noord-Amerika de aanstaande oogst veel grooter zal zijn dan verleden jaar en dat in Argentinië de uitzaai voor den nieuwen oogst onder uitermate gunstige omstandigheden plaats heeft. Onder die omstandigheden zullen de koopers zich niet behoeven te haasten en is de mogelijkheid groot, dat Argentinië dit jaar het eerst sinds langen

tijd met een vrij belangrijk surplus aan lijnzaad de nieuwe campagne zal ingaan. Opmerkelijk is, dat Britsch-Indië, waar het export-surplus ongeveer 50/60.000 tons grooter wordt geschat dan het vorige jaar, als verkoper niet het minste gewicht in de schaal legt en dat klaarblijkelijk de eigen consumptie in dat land grooter is geworden door de lage prijzen. Die prijzen, die begin April van dit jaar ca. f 140 waren, zijn intusschen met slechts een kleine onderbreking aan het einde van April tot op het einde van Juni gezakt naar ca. f 127 per last. Op dit lage niveau is wel iets belangstelling bemerkbaar, maar de consumptie onthoudt zich stelselmatig van het aangaan van eenig contract op verdere levering en bepaalt zich tot het koopen van hetgeen voor onmiddellijke behoefte dringend noodzakelijk is.

BOTER.

Het tweede kwartaal is de periode van de groote en snelle toename der melkproductie. Al trad deze factor door de minder gunstige weersomstandigheden dit jaar in beteekenis wat terug, door de inkringing der kaasbereiding waren de eischen aan het verwerkingsvermogen van de markt, wat de boter betreft, in het berichtskwartaal zeker niet minder dan in andere, meer normale jaren. Op het prijspeil van f 0,95 per KG. toonde het binnenland gedurende de maand April een goede vraag te kunnen ontwikkelen. Toen in het laatst van deze maand hier te lande werd overgegaan tot contingentering van den invoer, liepen de prijzen nog tot f 1.— op.

Noch in Engeland, noch in België kon op dit niveau onze toch al geringe afzet tegen de Deensche prijzenconcurrentie in stand blijven. Naar Duitsch-

land liep de uitvoer, eensdeels wegens gebrek aan betalingsmiddelen, anderdeels door de hoge invoerrechten, welke voor een groot deel van onzen export daarheen op 86 Mark moesten worden gecalculeerd, vergeleken met de maand tevoren, opnieuw ernstig terug.

De uitvoer naar Frankrijk stelde niet teleur, integendeel het oorspronkelijk, weliswaar krap toegemeten kwartaalscontingent, onderging in den loop van deze maand bijna een verdubbeling.

De enorme daling van den uitvoer van boter blijkt uit de volgende tabel:

Boter in tons.

	Invoer				Uitvoer			
	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932
1e halfj. .	772	742	1.233	3.792	24.194	21.678	18.007	8.400
2e „	1.255	1.252	2.798	—	23.127	20.231	14.951	—
Maart ...	56	95	130	307	3.919	3.167	2.839	1.911
April ...	86	133	94	266	4.308	4.014	3.473	1.600
Mei	96	76	152	110	5.411	4.620	4.132	1.881
Juni	145	121	173	251	5.168	4.322	3.468	1.096

Terwijl de boteruitvoer gemiddeld tot meer dan de helft van het vorig jaar was geslonken, is het begrijpelijk, dat de snel toenemende aanvoeren op de botermarkt gedurende de maand Mei niet dan tegen opnieuw verlaagde prijzen in het binnenland een onderkomen moesten zoeken. Daar komt bij, dat België overging tot contingentering van den boterinvoer. De prijzen vielen in enkele weken op een laagterecord van f 0,74 per KG. Ondanks deze lage prijzen was het onmogelijk alle boter te plaatsen en moesten de producenten ertoe overgaan boter in de koelhuizen te zetten. In dezen tijd van het jaar moge dit een gewoon verschijnsel zijn, doch in verband met de onzekere vooruitzichten was het ditmaal een noodsprong. Einde Mei greep tenslotte de regeering in. De Crisis-Zuivelwet stond in uitzicht; dan volgde de toezegging, dat de regeering opslagkosten in koelhuis zou vergoeden, welk plan eenige weken later uitgroeide tot prijsgarantie bij koelhuissopslag. Door een en ander liepen de prijzen wat op.

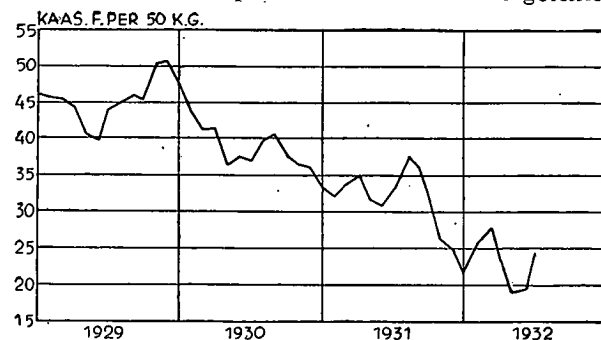
Inmiddels had de Tweede Kamer het wetsontwerp inzake steun aan de melkveehouderij aangenomen. De aangekondigde maatregelen waren met betrekking tot de boter van dien aard, dat, alhoewel deze zelf in het berichtskwartaal niet tot uitvoering konden komen, zij hun uitwerking op de botermarkt reeds bij voorbaat hadden. Het publiek begon te hamsteren, waardoor in het begin van Juni de binnenlandsche vraag een prijsstijging forceerde tot f 1.15. Ook was er gedurende enkele weken van de zijde van den handel een speculatie voor het koelhuis ontstaan. In de tweede helft van Juni werd de binnenlandsche vraag veel kalmer, doch de toezegging der regeering inzake de prijsgarantie bij opslag in koelhuis en het feit, dat de exporteurs hun afzet gaande hielden, waren o.m. factoren, welke den boterprijs hier te lande op het eenmaal bereikte niveau van f 1.15 konden handhaven.

Het is duidelijk, dat deze prijzen in geen verband meer staan met de internationale markt. In de maand Juni heeft het Deensche boteraanbod op de Engelsche markt den internationalen boterprijs op een nieuw laagterecord gedrukt. Ook in Duitschland en in Frankrijk hebben de overvloedige aanvoeren van dikwijls inferieure boters de prijzen naar omlaag gedrukt. Op het eind van het kwartaal leek het evenwel, of op een prijsniveau van f 0.72 een nieuw evenwicht gevonden was.

In de toekomst zal voorloopig, nu de steunwet voor de melkveehouderij op 11 Juni a.s. in werking treedt, de binnenlandsche markt geheel onderworpen zijn aan het prijsniveau, dat de regeering in deze omstandigheden tot op zekere hoogte kan voorschrijven.

KAAS.

De steeds moeilijker wordende omstandigheden, waaronder de kaasafzet te lijden had, hebben in het berichtskwartaal de prijzen dermate omlaag gedrukt, dat het in deze branche tot een débacle is gekomen. De productie moest worden ingekrompen, hetgeen dan ook in den loop van de maand Mei is geschied.

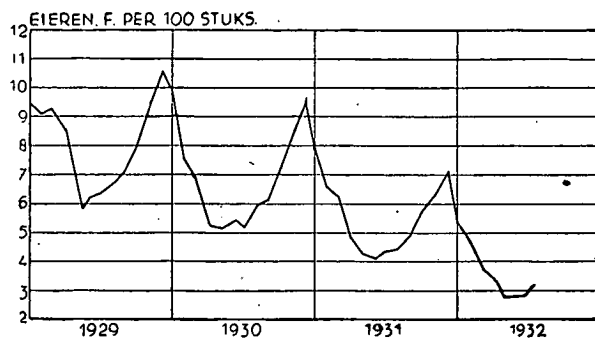
Zoodra evenwel, met name in Friesland, de kaasproductie weer even loonend werd, nam het aanbod toe en was spoedig de markt weer opnieuw overvoerd. De regeeringsmaatregelen, welke zich uiteraard ook t.a.v. het vet in de kaas uitstrekten, oefenden op het eind van het kwartaal een stabiliseerenden invloed uit.

Hieronder volgt een overzicht van den uitvoer van kaas:

Kaas in tons.

	Invoer				Uitvoer			
	1929	1930	1931	1932	1929	1930	1931	1932
1e halfj.	271	308	274	239	45.206	44.031	41.364	36.603
2e „	385	377	336	—	50.609	49.744	45.027	—
Maart...	45	56	57	47	8.124	6.599	6.348	4.962
April ...	44	48	46	37	7.329	7.027	6.986	6.397
Mei	52	49	36	38	7.877	8.172	6.815	6.299
Juni	39	41	45	36	9.386	8.655	8.627	7.605

EIEREN.

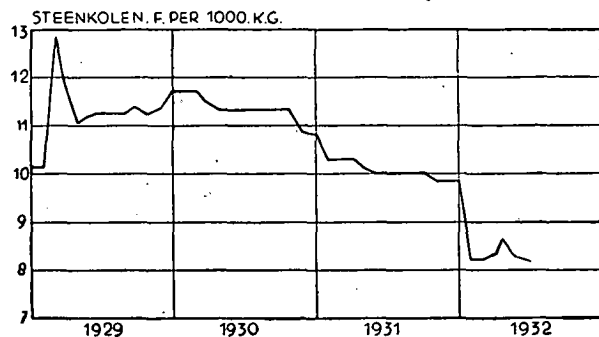
STRENKOLEN.

In de afgelopen drie maanden is de markt voor kolen, cokes en briketten voortdurend flauw en gedrukt geweest, afgezien van een kleine seizoensopleving voor de magere kolen en brechcokes voor huisbrand, welke als zoodanig nog gering en van korten duur was en welke veroorzaakt werd door de gewone jaarlijksche zomerrabatten. Voor de industrie bleef de vraag tot het uiterste beperkt. Het Westfaalsche kolensyndicaat vermeerderde zijn afzet in Mei tot 91.000 ton kolen per dag in het unbestrittene Gebiet (April 67.000 t.) en tot 78.000 ton per dag in het bestrittene Gebiet (April 72.000 t.). Niettegenstaande dezen vermeerderden afzet namen de voorraden aan de mijnen niet in evenredigheid af. Ook de productie is in Mei wat toegenomen. Men voldoet in het algemeen aan de vraag naar de meest gewilde soorten, Nuss 5, Nussgrus en ongewassen Feinkohlen, doch is genoodzaakt soorten, waarvoor niet dadelijk een koper gevonden is, op voorraad te nemen, waar ze, wachtend op een toekomstigen afzet, de productiekosten verhoogen.

Ook in Engeland was de maand Mei betrekkelijk

gunstig. De gemiddelde fob. waarde voor Groot Britannië vermeerderde van 16/1 per ton in April tot 16/5½ per ton in Mei, terwijl voor de havens van Zuid-Wales een vermeerdering te constateeren viel van 18/6¼ per ton in April, tot 19/5 per ton in Mei, welk gemiddelde het hoogste was van dit jaar. De oorzaak van dit betere cijfer voor Zuid-Wales ligt evenwel geheel aan de betere omstandigheden op de anthracietmarkt, waar een gemiddelde fob. prijs gemaakt werd van 27/5½ per ton, hetgeen een verbetering in prijs beteekent van 1/3¼ per ton. Behalve deze „bright spot” is de toestand in Engeland uiterst gedeprimeerd en niettegenstaande de depreciatie van het Pond, dat na een stijging in de eerste drie weken van April wederom gevallen is, zijn ook daar evenals in andere landen de berichten van toenemende verzuimdagen, ontslagen van arbeiders en stilleggen van mijnen niet van de lucht.

Door de Coal Mines Act 1932 zal Engeland voorloopig gespaard blijven van moeilijkheden tusschen owners en arbeiders. De wet maakt niet alleen het behoud van 8 Juli af van den 7½-urigen werkdag mogelijk, maar zelfs, voor onbepaalden tijd, daar in de wet geen tijdsbepaling is opgenomen, behalve dat Engeland zich aan zal sluiten, indien bij overeenkomst van Genève door de zes andere kolenproducerende landen de 7¼-urige arbeidsdag zal worden aangenomen. De loonen blijven als zij waren voor de eerstkomende twaalf maanden, niet op grond van de wet, maar op grond van een overeenkomst tusschen de Re-

geering en de Coalowners. Ook het systeem van quota en minimumprijzen blijft bij de wet gehandhaafd. Opmerking verdient, dat de minister bij de verdediging van dit punt als zijn meening te kennen gaf, dat zonder dit systeem de prijzen gemiddeld 2/6 lager zouden liggen.

Zeer veel belangstelling hebben de proeven met het stoken van een mengsel van 60 pCt. olie en 40 pCt. poederkolen op het s.s. „Scythia” van de Cunardlijn getrokken, welke geslaagd schijnen en ook economisch waardevolle resultaten zouden hebben opgeleverd. Of deze vinding een voordeel voor de kolenindustrie zijn zal, is nog problematisch.

Allerwege moet men zich aan de verminderde vraag aanpassen. Ook de Nederlandsche mijnen ontkomen niet aan dit proces. Dit jaar is het eerste jaar, dat men hier met ernstige afzetmoeilijkheden te kampen heeft. Verleden jaar kon men de productie nog opvoeren. Onder den invloed van deze nog weinig gekende moeilijkheden hebben werkgevers en werknemers naar het nieuwmodische recept gegrepen en — wel verre van te trachten zichzelf te helpen zoals sommige andere industrieën doen — zich tot de Regeering gewend met het verzoek om steun in den vorm van contingentering van buitenlandse kolen. De werkgevers motiveeren hun verzoek door er op te wijzen, dat zij zonder steun de loonen niet op het tegenwoordige peil zullen kunnen handhaven. Dat het een economisch vereischte is die loonen op dat peil te laten, wordt niet nader aangetoond. Dat de Regeering er toe over zal gaan nog meer steun aan de Nederlandsche mijnen te geven dan zij reeds doet, (ieder kent de directe bevoordeeling, die daarin gelegen is,

dat de Nederlandsche Regeering allen officiëelen of semi-officiëelen kolenverbruikenden instellingen voorschrijft of casu quo verzoekt Nederlandsche kolen te gebruiken) en het verzoek zal worden ingewilligd, is voorshands, ook op economische gronden, welhaast niet aan te nemen.

PETROLEUM.

Verreweg de belangrijkste gebeurtenis der verslagperiode was zeker de *internationale petroleumconferentie te New-York*, waar de vertegenwoordigers der groote Europeesche en Amerikaansche petroleumconcerns met de Russen over een regeling van de exportmarkten onderhandelden. Deze besprekingen leverden weliswaar geen onmiddellijk en tastbaar resultaat op, doch eindigden ook niet met zoo'n volslagen mislukking als een groot gedeelte der berichten daaromtrent beweerden. Want in elk geval kwam een verzoening tot stand tusschen de Socony-Vacuum Corp. en de Koninklijke-Shell groep, die sinds de dagen van den strijd tegen de Russische olie minder vriendelijke gevoelens tegen elkaar koesterden, en het was ook mogelijk, tusschen alle niet-Russische belanghebbenden overeenstemming over de te volgen politiek op verkoopgebied te bereiken, terwijl met de Russen althans overeenstemming betreffende het theoretisch wenschelijke evenwicht tusschen aanbod en vraag op de wereldmarkt te bereiken was; de verwezenlijking van dit denkbeeld strandde echter op belangrijke detailkwesties.

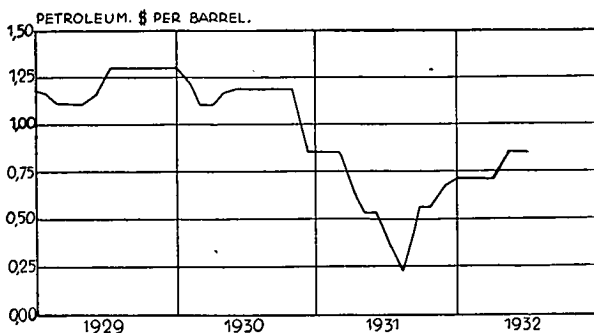
Naar het schijnt, hebben de groote concerns den Russen eerst aangeboden hun geheele export-overschot tot nader vast te stellen prijzen gedurende tien jaren te koop, waarop echter de Russen niet gingen, die zich niet van hun verkooporganisatie wenschten te ontdoen, hetgeen een consequentie van aanvaarding van dit voorstel zou zijn geweest, terwijl ook de bepaling van den prijs van deze olie moeilijkheden moet hebben opgeleverd. Later moet het voorstel in dien zin zijn gewijzigd, dat de groote concerns den Sovjets het recht wenschten toe te kennen, jaarlijks een bepaalde hoeveelheid, mits niet groter dan de uitvoer van 1931 (pl.m. 5.3 mill. ton), uit te voeren, die de Sovjets niet onder een bepaalden minimumprijs mogen aanbieden, terwijl de concerns zich verplichtten, hoeveelheden, die de Russen niet tot dien prijs zouden kunnen plaatsen, van hen over te nemen. M.a.w. men wenschte den Russen een gegarandeerd afzetquotum op de wereldmarkt toe te staan. De Russen schijnen daar in principe wel ooren naar gehad te hebben; zij hadden echter bezwaren tegen den langen duur der overeenkomst (10 jaar) en wenschten zich niet langer dan voor drie jaar te binden. Ook hier schijnt over de prijzen geen overeenstemming mogelijk te zijn geweest. Het verdient in elk geval vermelding, dat de onderhandelingen in commercieel-vriendschappelijken geest werden gevoerd, en dat, toen zij werden beëindigd, de mogelijkheid bleef bestaan om ze ergens anders te hervatten, waarbij in de eerste plaats aan een nieuwe bespreking te Parijs werd gedacht.

Inmiddels zijn te Parijs de belanghebbenden weer bijeengekomen, echter — althans voorloopig — zonder de Russen. Daartegen wordt aldaar met de vertegenwoordigers van de Roemeensche petroleumindustrie onderhandeld, die te New-York niet, of niet voldoende, waren vertegenwoordigd. Zoodra met de Roemenen, wier uitvoer gedurende 1931 op vele markten een nog veel storender factor was dan de Russische petroleum; een overeenstemming zal zijn bereikt, moeten, zooals verluidt, de onderhandelingen met de Russen worden heropend. Aan het feit, dat de Roemeensche petroleumexport gedurende de laatste jaren zelfs belangrijker is gestegen dan de Russische, werd tot voor kort niet voldoende aandacht geschonken, echter toont het volgende staatje wel de beteekenis daarvan, vooral ook in vergelijking met den Russischen uitvoer, duidelijk aan:

Petroleum- en benzine-uitvoer van Rusland en Roemenië.
(1000 KG. ton)

Jaren	Rusland		Roemenië	
	totaal benzine		totaal benzine	
1929	3815.2	1099.5	2822.9	802.4
1930	4803.0	1470.1	3867.2	1119.5
1931	5277.4	1782.2	4668.0	1547.5
Toeneming 1929/ 1931	1462.2	682.7	1845.1	745.1

Wat alleen het jaar 1931 betreft, is de totale Russische petroleumuitvoer met 9,9 pCt. (tegenover 1930) gestegen, de benzineuitvoer echter met 21,1 pCt.; daar staat tegenover een vermeerdering van den totaaluitvoer uit Roemenië van 20.7 pCt. en van benzine zelfs van 38.2 pCt.

In de tweede plaats moet als belangrijk worden aangemerkt de aanneming van de (inmiddels van kracht geworden) invoerrechten en verbruiksbelasting (accijns) op petroleum in de Ver. Staten. De invoerrechten bedragen: voor smeeroïlen 4 \$cts. per Gall. (3.78 Liter), voor benzine 2½ \$cts., parafine 1 ct. per lb., stook-, gas- en lampolie ½ ct. per gall. en ruwe olie eveneens ½ ct. per gall. Verder wordt op benzine een federale belasting van 1 \$ct. per gall. geheven, buiten de belasting, die de verschillende staten der Unie reeds heffen, en op smeeroïlen een belasting van 4 \$cts. Daarmede is de strijd om de invoerrechten ten gunste van de verdedigers van deze rechten beslist. Deze uitslag houdt ten nauwste verband met de behoeften van de Amerikaansche Schatkist. Echter zal men goed doen, zich geen overdreven voorstellingen van de opbrengst der invoerrechten te maken, terwijl natuurlijk de verbruiksbelasting op benzine flinke bedragen zal opleveren. Deze benzinebelasting blijft van kracht tot 30 Juni 1933, de andere belastingen tot 30 Juni 1934. Daartoe behoort ook de belasting van 4 pCt. van de waarde op de door pijpleidingen getransporteerde hoeveelheid olie.

De verwachting, dat een invoerrecht op petroleum en hare derivaten zou worden geheven, heeft tot een belangrijke transactie in de Amerikaansche petroleum-industrie aanleiding gegeven. De Standard Oil Co. of Indiana heeft al haar belangen in het buitenland overgedaan aan de Standard Oil Co., New-Jersey. De „Stanolind” heeft een zeer belangrijke productie in Venezuela en Mexico, alsmede groote raffinaderijen aldaar en op Aruba (en ook in Europa). Haar productie buiten de Ver. Staten is belangrijk groter dan haar afzet buiten deze, zoodat het verschil naar de Ver. Staten werd geïmporteerd. Dat wordt door de nieuwe rechten onmogelijk gemaakt. De Standard Oil Co., New-Jersey, kan echter deze ruwe olie en de gewonnen derivaten gebruiken voor de voorziening van de tot nu toe door haar met olie uit de Ver. Staten voorziene markten, al had zij zelve ook een belangrijke buitenlandsche winning en verwerking van ruwe olie. Het gaat bij deze transactie om waarden van pl.m. 146 miljoen dollars.

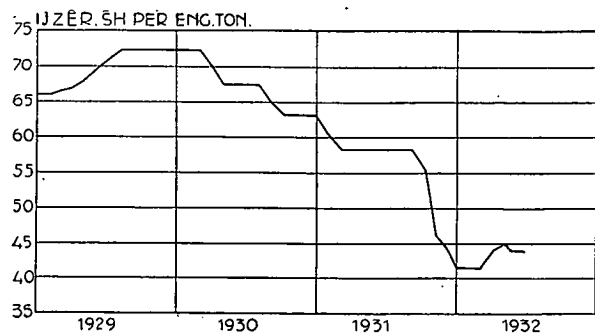
De voorloopige cijfers van de wereldproductie gedurende de eerste vier maanden van 1932 luiden, vergeleken met die van 1931, als volgt:

	1932	1931
	(1000 barrels)	
Januari	110.347	108.995
Februari	103.256	99.906
Maart	111.108	112.115
April	108.911	113.792
Jan/April	433.622	434.808

De productie bleef dus ongeveer op dezelfde hoogte, al valt ónmiskenbaar een betere stabiliteit in 1932 dan in 1931 te constateeren. Echter is een stabiele productie — afgescheiden nog van het feit, dat dezelfde het resultaat van een ongelijksoortige ontwikkeling in de verschillende landen is, — niet voldoende, om den toestand van de petroleumindustrie volkomen meester te blijven, want het verbruik is teruggegaan en zal ongetwijfeld nog verder afnemen, ook in de Ver. Staten, waar het in 1931 zelfs nog iets hooger was dan in 1930. Ook daarom blijken de petroleumconferenties van New-York en Parijs geen overbodige luxe te zijn.

IJZER.

Nadat het eerste kwartaal tegen den gewonen gang van zaken in de eerste maanden van het jaar geen enkel teken van opleving op de exportmarkt voor ruwijzer te zien heeft gegeven, is de markt in het tweede kwartaal geleidelijk gedaald. Thans, aan het begin van het tweede halfjaar zijn de vooruitzichten aan den eenen kant door beschermende maatregelen der verschillende landen en aan den anderen kant door het falen van de pogingen der Fransche producenten, om tot overeenstemming te komen, zoo mogelijk nog ongunstiger geworden. In het bijzonder oefent de verhooging van het Engelsche invoerrecht van 10 pCt. (op 1 Maart van kracht geworden) tot 33½ pCt. ad val. (op 14 Juni) een ongunstigen invloed uit op de exportmarkt van het vasteland. De Engelsche markt is hierdoor zoo goed als geheel voor het buitenlandsche ruwijzer gesloten. Weliswaar kon gieterij-ijzer (Lux. 3) reeds na de depreciatie van het Pond in September 1931 en de heffing van de 10 pCt. in Maart 1932 bijna geen afzet meer vinden op de Engelsch-Schotsche markt, maar ruwijzer voor de staalbereiding werd nog steeds ingevoerd. Thans kan alleen nog Britsch-Indisch ruwijzer vrij van rechten binnenkomen. Intusschen is de vraag naar ruwijzer in Engeland achteruitgegaan, terwijl de concurrentie tusschen de Cleveland, Midland en Indische producenten scherper vormen heeft gekregen. De prijs van het Cleveland-product kon diensgevolge geen stand houden. De verbruikers aan de Tees moeten nog wel 58/6 tot hoogoven voor Cleveland No. 3 behalen, maar de gieterijen in Schotland, Lancashire en elders krijgen een korting van 4—5 sh. Ongetwijfeld wordt de markt eveneens gedrukt door de voorraden buitenlandsch product, welke aan den vooravond van de heffing der invoerrechten (dus in Februari en Mei-Juni) in Engeland werden opgeslagen. De positie der Cleveland-producenten is overigens zóó, dat door nauwkeurige aanpassing van de voortbrenging aan de vraag, hun voorraad op een laag peil wordt gehandhaafd.

Anders staat het met de producenten van Lux 3, die met omvangrijke voorraden zitten. De reeds zeer

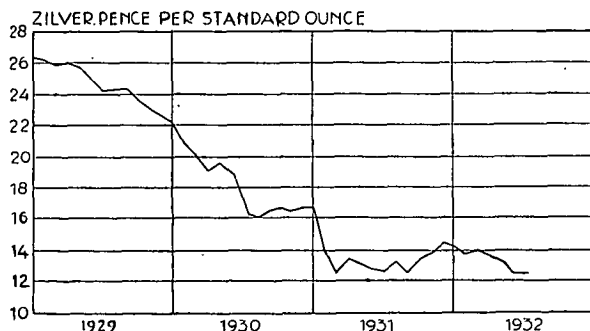
lage prijs van 40 sh. goud fob. Antwerpen, welke aan het einde van het vorige kwartaal voor dit product gold, is gedurende de afgelopen drie maanden tot een prijs, die neerkomt op 37 sh. goud gezakt. Het is wel zeker, dat men hier nog niet eens met een minimumprijs te doen heeft.

De onderlinge concurrentie der Fransche producenten houdt aan. Men is nog steeds niet tot overeenstemming gekomen inzake de stichting van een nieuw verkoopkantoor. In afwachting van het welslagen van toekomstige besprekingen is het Belgische Comptoir, waarin voornamelijk Fransche producenten zitten, tot het einde van dit jaar verlengd.

De prijs van P.L. No. 3 op de Fransche markt daalde in het afgelopen kwartaal van 230—250 Frs. tot 205—230 Frs., terwijl thans het niveau nog lager, nl. op 200—220 Frs. tot Longwy ligt. De prijs van Lux 3 op de Belgische markt is thans 285—295 B. Frs. fob grens tegen 305—330 B. Frs. aan het einde van het voorafgaande kwartaal.

De ruw-ijzerprijzen van de Duitse markt zijn sedert 1 Jan. 1932, toen zij met 10 pCt. werden verlaagd, niet meer herzien, hoewel ook hier de vraag in het afgelopen halfjaar sterk is achteruitgegaan.

ZILVER.

KOPER.

De situatie op de kopermarkt is in de afgelopen periode steeds onoverzichtelijker geworden.

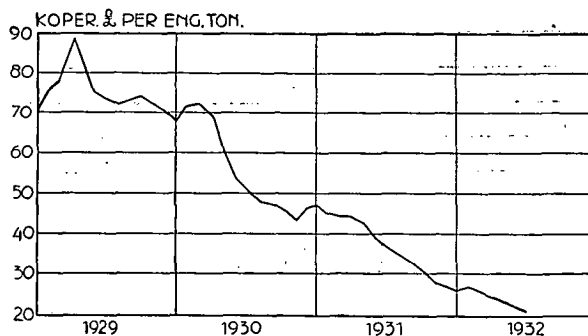
In niet geringe mate heeft de maatregel, in Amerika genomen, om een invoerrecht van 4 \$cts. te gaan heffen op koper daartoe bijgedragen. Het gevolg hiervan is geweest, dat de Kartel-overeenkomst een gedachten knauw heeft gekregen.

In normale omstandigheden, had deze maatregel prijsverhoogend moeten werken, daar, zooals algemeen bekend, de Amerikanen over de grootste kopervorraden beschikken (nog altijd bedragen de voorraden in Amerika ca. 800.000 short tons) indien men de voorraden in de periode van 1926 tot 1929 vergelijkt, dan komt men op een gemiddelde in die jaren, van 330.000 short tons). De slechte vraag naar dit materiaal echter heeft tengevolge gehad, dat de prijs in plaats van vaster, juist lager is geworden. De koperexportprijs bedraagt weliswaar officieel 6.25 \$cts.; in Europa wordt echter voor circa 5 \$cts. electrolytisch koper verhandeld, terwijl de Londense Beurs op het oogenblik zelfs bij een flauweren Pondenkoers nog verder is ingezonken en voor electrolytisch koper £ 30.10 noteert. De kleine fluctuaties in Standard koper geven een speculatieve vraag weer, aangezien Standard Koper het materiaal is, waarin termijnzaken worden gedaan.

In verband met de hierboven geschetste politiek van Amerika inzake den import van koper, heeft een nieuwe bijeenkomst plaats gehad van het Koperkartel. Naar alle waarschijnlijkheid zal het Kartel in de tegenwoordige samenstelling niet blijven bestaan, aangezien de groepen, welke buiten Amerika produceeren, niet langer met Amerika een gemeenschappelijke basis van samenwerking hebben.

Door het verhoogde tarief is het practisch gesproken voor Chili onmogelijk, om koper in Amerika in te

voeren; dit geldt ook voor Canada. Wel is er een nieuwe combinatie gevormd onder invloed van Engeland's belangengroep, welke combinatie een raffinaderij in Engeland opricht, waarbij dan de Canadeesche erts en de erts uit Rhodesia in Engeland zullen worden geraffineerd. Deze raffinaderij is opgericht onder de benaming van „The British Copper Refiners Limited” en is nauw verbonden met de „British Insulated Cable Limited”. Deze raffinaderij zal in Prescot, Lancashire gevestigd worden, in verband met transportmogelijkheden. De maximum-productie zal 1000 tons per week bedragen.

Op de eerstvolgende bespreking tusschen Engeland en zijn koloniën zal de voorziening van Engeland van koper vermoedelijk een punt van bespreking uitmaken en het is niet onmogelijk, dat men ook daar een invoerrecht op koper zal gaan heffen.

Intusschen zal men toch op de een of andere wijze maatregelen moeten treffen om te voorkomen, dat de enorme voorraden zich nog verder uitbreiden, teneinde den prijs niet nog meer te drukken. De toestand op de markt is nog altijd hopeloos. Tegenover een jaarlijksche wereldcapaciteit op het oogenblik van nog steeds 3 millioen ton, staat een consumptie van ongeveer 1 millioen ton. Deze cijfers zijn gebaseerd op den toestand van December 1931. Sindsdien is de consumptie nog steeds afgenomen.

De toestand is alles behalve gunstig. Er zal, indien het Kartel ook werkelijk geheel uit elkaar valt, toch op de een of andere wijze een samenwerking tot stand moeten komen, teneinde te voorkomen, dat zoowel in Amerika als in Europa, de koperpositie catastrophaal zal worden.

TIN.

Het belangrijkste feit in het afgelopen kwartaal was het besluit van het Internationaal Tin Comité, genomen op de vergadering van 21 Juni l.l., om de productie van de 4 aangesloten landen met ingang van 1 Juli wederom belangrijk te verminderen.

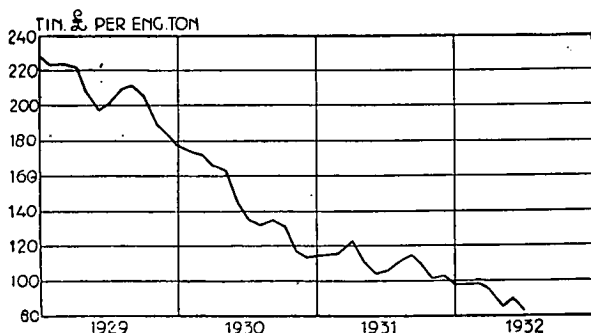
Deze restrictie komt hierop neer, dat deze 4 landen voorloopig voor een jaar hun gezamenlijke productie zullen terugbrengen tot 33½ pCt. van de vastgestelde productie van 1929, met dien verstande echter, dat de export in Juli en Augustus stopgezet zal worden, en gedurende de overige 10 maanden 40 pCt. zal bedragen van de 1929-productie.

Hierdoor zal de jaarproductie dezer landen worden teruggebracht tot 54.056 tons, hetgeen een vermindering beteekent van 17.040 tons ten opzichte van de 1 Juni vastgestelde jaarproductie, en 72.040 tons minder dan het oorspronkelijke quotum van 1 Maart 1931.

De prijs van dit metaal was in deze overzichtsperiode wederom aan tamelijk sterke schommelingen onderhevig. Het kwartaal opende op £ 106½ voor cash tin te Londen, bereikte het laagste punt £ 102¼ op 12 April, liep daarna op tot het hoogste punt op 6 Mei nl. £ 129¼ om op £ 117¼ het kwartaal te sluiten.

Toen begin Juni bekend werd, dat een der grootste Londense metaalmakelaars in moeilijkheden was geraakt, achtte het beursbestuur het geraden, de me-

taalbours gedurende een dag gesloten te houden, ten einde belanghebbenden in de gelegenheid te stellen maatregelen te beramen, om een catastrofe te voorkomen. Bij heropening van de beurs bleek de prijs van £ 120 op £ 115¼ te zijn gezakt, waarna een verdere daling volgde tot £ 109¼, alvorens er tegen einde Juni een herstel intrad tot £ 117¼, onder invloed van de nieuwe restrictie-plannen.

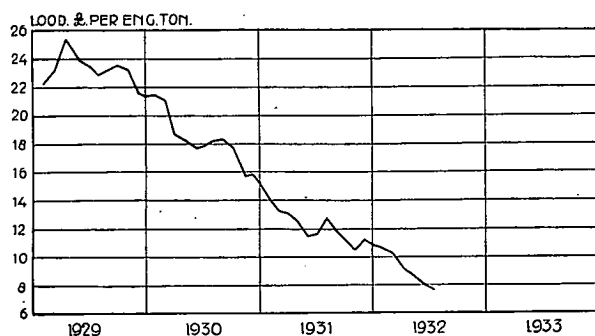
Intusschen is in de statistische positie van dit metaal reeds een lichte verbetering ingetreden. De totale zichtbare wereldvoorraad (carry-over + Visible Supply) is van 60.155 tons per 1 April en 60.547 tons per 1 Mei teruggelopen tot 58.233 tons per ultimo Juni.

LOOD.

De loodprijs is nog steeds dalende. Voor een deel is dit toe te schrijven aan het mislukken om de Loodpool opnieuw op te richten, terwijl anderzijds de landen met sterk gedeprecieerde valuta, b.v. Australië, de productie sterk hebben uitgebreid.

Aan den anderen kant hebben verschillende Amerikaanse loodmaatschappijen haar bedrijven moeten stilleggen.

De toestand op de loodmarkt wordt hoofdzakelijk beheerscht door de vraag, aan den eenen kant van de zijde der electriciteits-industrie en aan den anderen kant van de automobiellindustrie. Aangezien de electriciteitsindustrie indirect afhankelijk is van de bouwwerken en de nieuwbouw bijna in alle landen sterk is teruggelopen, valt er van de zijde der consumenten nog geen opleving te bespeuren.

De loodnotering is in de laatste paar maanden sterk gedaald en bedraagt nu circa £ 9.15 per ton, tegen ca. £ 12 eenige maanden geleden.

Er hebben thans verschillende besprekingen plaats gevonden, om te trachten de Loodpool weer op te richten.

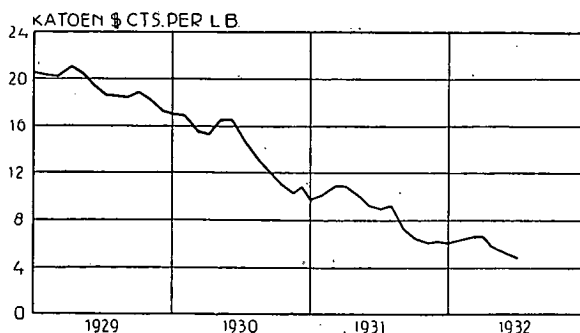
De politiek beheerscht voor een niet gering gedeelte de marktpositie der metalen.

KATOEN.

Prijzen van ruwe katoen, die volgens de Rotterdam-notering begin April ruim 20 cent bedroegen, hebben zich gedurende de maand April vrij goed kunnen handhaven. Gedurende Mei en ook in de eerste helft van Juni zijn deze prijzen geleidelijk gedaald, zoowel tengevolge van gunstige weerberichten uit

Amerika, alsook in verband met het feit, dat de toestand in de katoenindustrie, speciaal in de Ver. Staten, nog steeds buitengewoon ongunstig is. Het verbruik van ruwe katoen is de laatste maanden steeds verder verminderd en het aanbod blijft ruim, daar het overschot uit de vorige oogsten, speciaal van Amerikaanse katoen, zeer groot is.

In Engelsch-Indië is de laatste oogst belangrijk kleiner geweest, terwijl in Egypte van Regeeringswege maatregelen zijn genomen, om in het nieuwe seizoen minder uit te planten, waaraan wel voldaan schijnt te worden. De kleinere opbrengst in Engelsch-Indië heeft reeds tengevolge gehad, dat in verschil-

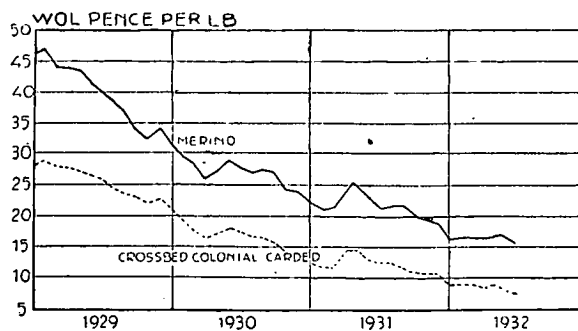

lende landen, speciaal Japan, waar men zeer veel Oost-Indische katoen verwerkte, thans meer Amerikaanse katoen gebruikt wordt, terwijl ook het kleine prijsverschil tusschen deze soorten een stimulerenden invloed op het gebruik van Amerikaanse katoen uitoefent.

Medio Juni bedroeg de prijs te Rotterdam 17 cent, doch in de laatste weken wordt de markt weer wat vaster, omdat men wel inziet, dat prijzen tenslotte zeer laag zijn en bovendien de weerberichten uit Amerika minder gunstig luiden. De opbrengst per bebouwde oppervlakte in de Ver. Staten is in het vorig seizoen ook zoo buitengewoon groot geweest, dat er zeker groote kans bestaat, dat dit jaar de opbrengst relatief vermindert. Bovendien schijnt men wel te beseffen, dat de tegenwoordige prijs buitengewoon laag is en er komt geleidelijk ook wat meer speculatieve vraag.

WOL.

De stemming van de markt was in het tweede kwartaal 1932 over het algemeen heel rustig, zelfs aanmerkelijk rustiger dan gewoonlijk om dezen tijd van het jaar, daar wegens den volkomen onopgehelderden toestand zoowel in politiek als in economisch opzicht, de industrie van geen enkel land er toe kon besluiten, anders dan van de hand in den taud te leven.

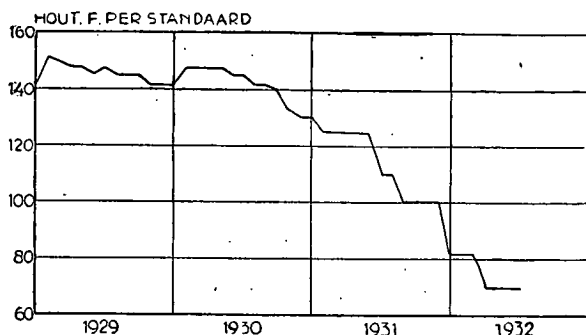
De prijsbeweging in bovengenoemd tijdvak was van geringe beteekenis. Fijne wolsoorten daalden ongeveer 5 pCt. in prijs, grovere soorten tot ongeveer 15 pCt.; de prijzen bereikten daardoor opnieuw een laagte-record.

HOUT.

Sedert het laatste overzicht is de algemeene toestand in den houthandel er niet op vooruitgegaan.

Een feit is het evenwel, dat van de inmiddels aan-

gekomen partijen een betrekkelijk klein gedeelte onverkocht is gebleven, aangezien de voorraden in de tweede hand niet bijzonder groot zijn geweest, waardoor het mogelijk was, een vrij behoorlijk kwantum hetzij vóór, of direct na aankomst aan den man te brengen.

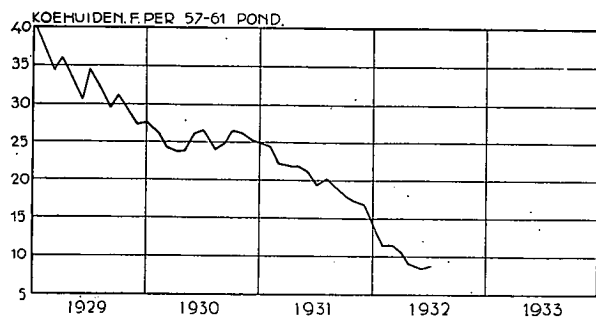
Er is ook dit jaar beduidend meer Russisch dan Finsch en Zweedsch Vuren aangevoerd en naar het zich op het oogenblik laat aanzien, zal dit voorloopig nog wel zoo blijven. De Russen zijn bereid om, wat betreft specificaties, den Hollandschen koopers in alle opzichten tegemoet te komen, terwijl ook de importeurs van het Russische hout van den prijs dikwijls iets laten vallen, teneinde de algemeen nog vrij dure kosten van opslag, etc. te vermijden.

Officieel zijn de Russische prijzen nog ongewijzigd, d.w.z. er wordt verkocht à f 87.50 basis 7/6½, c.i.f. Hollandsche haven, tot welken prijs vrij geregeld contracten worden afgesloten. Het totale kwantum wordt geschat op 60/70.000 stds., doch dit betreft natuurlijk alleen de z.g. voorjaars- en zomerpartijen. Voor de najaarverschepingen zijn nog geen prijzen bekend, doch men verwacht over het algemeen nog een kleine reductie, wanneer de Russen het voor Nederland gereserveerde kwantum in ieder geval wenschen te verkoopen. Van Finland is ca. 15/17.000 stds. afgesloten, met 10/12.000 stds. van Zweden, zoodat deze landen bij hun normaal kwantum zeer veel ten achter zijn gebleven. De Zweden noteeren over het algemeen f 70 basis 7, evenals de goede Finsche producties, terwijl de z.g. tweede-klas afladers in Finland ook wel à f 67.50 voor de 7 hebben geaccepteerd. Bij een vracht van f 14 à f 15 blijven deze prijzen dus altijd nog onder de officiële Russische notering, doch in aanmerking moet worden genomen, dat alleen de Russen in staat zijn, de voor Nederland speciaal passende maten en specificaties in nagenoeg elk kwantum te leveren.

Wat betreft de prijzen voor latere verscheping, zal heel veel afhangen van het feit, of de Russen inderdaad bereid zullen zijn, verdere concessies te doen, waarmede men natuurlijk ook in Finland en Zweden rekening zal moeten houden.

Op het oogenblik gaat er vrijwel niets om, daar er voorloopig genoeg is gekocht en men dus kalm den verderen loop van de markt kan afwachten.

KOEHUIDEN.

RUBBER.

Zoals uit ons wekelijksch statistisch overzicht van groothandelsprijzen blijkt, is de rubberprijs na een aanvankelijke verdere daling gedurende de laatste

weken vrij stabiel gebleven, en zelfs kan van een lichte verbetering worden gesproken.

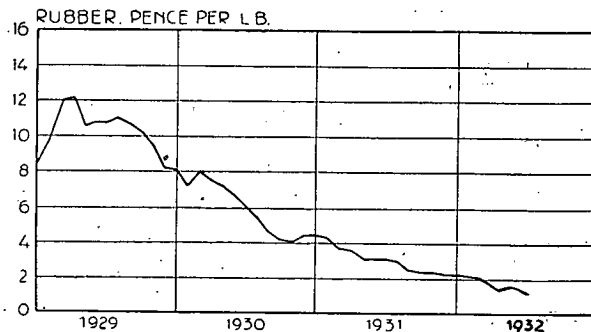
Inderdaad waren de prijzen op een niveau beland, dat een verdere daling practisch onmogelijk maakte, want voor tal van ondernemingen liggen deze prijzen niet slechts belangrijk onder den reëelen kostprijs, maar ook onder den potentiël laagsten prijs, waaronder dan de prijs ware te verstaan, die te bereiken was, indien voor de betreffende onderneming alle factoren, die tot een daling der productiekosten kunnen bijdragen, reeds gerealiseerd waren. Een belangrijke en algemeene daling van den kostprijs is niet meer te verwachten; slechts bij een enkele onderneming, waar nog niet alle deze factoren volkomen hun uitwerking hebben gehad, is misschien nog een kleine vermindering mogelijk. De verwachting, is dan ook, dat nog tal van ondernemingen den tap zullen moeten stopzetten.

Dat zulks ook in Ned.-Indië inderdaad het geval is, blijkt uit de volgende cijfers van het Centraal Kantoor voor de Statistiek:

Datum	Tap geheel stop gezet		Tap gedeeltelijk stop gezet		Areaal, waarop niet getapt wordt	
	Ondern.	H.A.	Ondern.	H.A.	H.A.	% van '31
22 April	212	28.094	121	17.469	45.563	12
22 Mei	256		130		49.187	13
Juni	313		133		68.149	18

De verschepingen van Nederlandsch-Indië beliepen gedurende de eerste vier maanden van 1932 70.124 tons tegen 81.213 tons in de eerste vier maanden van 1931, 85.622 tons gedurende de eerste vier maanden van 1930 en 86.953 tons idem van 1929. De productie van bevolkingsrubber heeft in deze vier maanden beloopt: 19.916, 20.986, 33.634 en 33.543 tons; de achteruitgang is dus hier wel bijzonder opmerkelijk.

De bruto-export uit de Maleische staten bereikte gedurende de eerste vijf maanden van 1932 in totaal 201.516 ton tegen 219.853 ton in 1931. De totale invoer was 29.191 ton tegen 43.356 ton, zoodat de totale netto-export uit Malakka 172.325 ton bedroeg tegen 176.497 ton in het vorige jaar; zoodat men ziet, is de vermindering van den bruto-export voor verreweg het grootste gedeelte een gevolg van den verminderden import. Waar volgens de statistiek der Rubber Growers Association van de 615 verslag uitbrengende maatschappijen 338 ondernemingen in de Maleische staten gedurende de eerste vier maanden van 1932 3.157 ton méér hadden geproduceerd, terwijl de netto-export met 3.895 ton verminderde, mag geconcludeerd worden, dat ook op Malakka de productie van de bevolkingsrubber sterk afnam, nl. met pl.m. 7.000 ton, en dat derhalve in dit opzicht overeenstemming tusschen de verschijnselen in Malakka en in Nederlandsch-Indië bestaat.¹⁾

Niettegenstaande deze vermindering is men echter nog ver verwijderd van het evenwicht tusschen pro-

¹⁾ In Mei hebben de 615 maatschappijen 21.215 ton tegen 20.640 ton in April geproduceerd. In de eerste vijf maanden van 1932 hebben de op Malakka werkzame maatschappijen 4.265 ton meer geproduceerd dan in 1931, terwijl de productie der verslag uitbrengende maatschappijen in Nederlandsch-Indië slechts met 24 ton is gestegen. Bij 60 maatschappijen op Java is de productie met 1.161 ton gedaald, terwijl hetzelfde aantal maatschappijen op Sumatra haar productie met 1.185 ton heeft verhoogd.

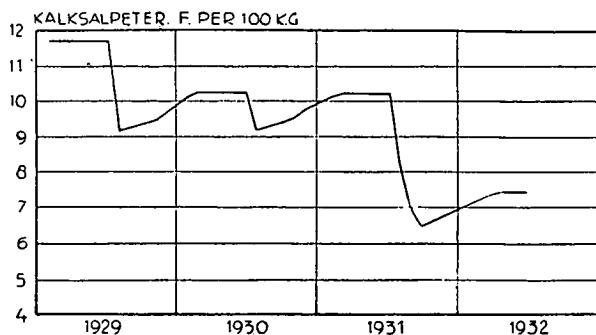
ductie en verbruik. Gedurende de eerste vijf maanden van 1932 moet de wereld-export van rubber pl.m. 308.000 ton hebben bedragen of 29.000 ton minder dan in 1931 (337.000 ton); waar echter gedurende denzelfden tijd het verbruik met 19.000 ton, of van 289.000 tot 270.000 ton afnam, bestaat, ondanks de geringere daling van het verbruik, nog steeds een belangrijke overproductie.

De wereldvoorraad is gedurende de laatste twaalf maanden met 117.000 ton tot meer dan 670.000 ton gestegen; echter is deze vermeerdering vooral op rekening van de eerste helft dezer periode te zetten, want sinds het begin van 1932 zijn de voorraden in Europa en Amerika slechts met pl.m. 20.000 ton toegenomen.

Wat het verbruik betreft, blijkt uit de Amerikaanse cijfers der bandenproductie, dat deze gedurende de eerste vier maanden met 15.9 pCt. voor de buitenbanden en met 16 pCt. voor de binnenbanden is gedaald.

Automobilbanden behooren eveneens tot de door de nieuwe Amerikaanse belastingwetgeving getroffen voorwerpen. Mocht het productiecijfer voor Juni, zooals wordt verwacht, belangrijk hooger zijn dan het gemiddelde gedurende de eerste maanden van het jaar, dan hangt zulks ongetwijfeld samen met de verhoogde activiteit der rubberfabrieken voor de datum, waarop de nieuwe wet van kracht werd (21 Juni).

KALKSALPETER.

SUIKER.

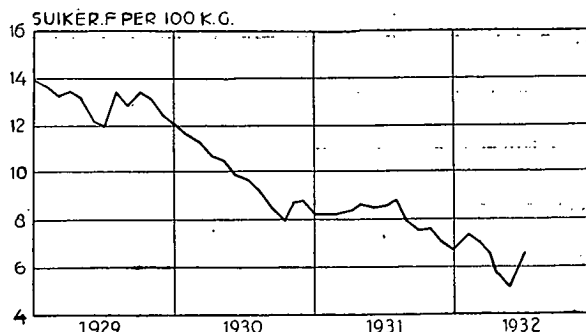
De in het laatste kwartaaloverzicht geschilderde toestanden in verband met de heerschende werelddepressie bleven ook gedurende April en Mei van dit jaar hun nadeeligen invloed op de suikermarkten uitoefenen.

De prijzen in Amerika en Europa, die reeds einde Maart op eene ongekend lage prijsbasis waren aangeland, daalden nog verder, totdat op de Amerikaanse termijnmarkt in Mei eene notering van 0.52 d.c. voor Ruwsuiker bereikt werd, terwijl aan de Londensche termijnmarkt zich de prijzen enkele pence boven Sh. 4/- bewogen.

De raming van F. O. Licht van het in Europa voor den biëtenuitzaai bestemde areaal, die half April bekend werd en voor Europa zonder Rusland eene vermindering van 7,9 pCt., voor Rusland alleen eene vermeerdering van 13 pCt. aantoonde, bracht in de heerschende lusteloze stemming geen verbetering, integendeel deze cijfers veroorzaakten in den beginne teleurstelling.

Eerst in Juni kon eene gunstigere stemming voor het artikel suiker baan breken. De aanbiedingen van suiker, die zonder invoerrechten in de Ver. Staten ingevoerd konden worden, werden hoe langer hoe schaarscher, terwijl de overige producenten tot de heerschende ruïneuse prijzen slechts schoorvoetend verkochten. Buitendien gaven de berichten over eene waarschijnlijk verdere sterke inkrimping van den volgenden Cuba-oogst en over plannen, om van den tegenwoordigen vrijen voorraad een kwantum van nog 800.000 tons terug te houden (behalve hetgeen reeds door de Chadbourne-overeenkomst geblokkeerd is)

steun aan de markt. Dit viel samen met eene krachtige vraag naar geraffineerd van de zijde der consumptie in Amerika. Ook in andere landen bleek men meer vertrouwen in de toekomst van het artikel suiker te krijgen, zoodat de hierboven genoemde prijzen voor ruwsuiker prompte levering in den loop van Juni konden oploopen tot 0,82 d.c. te New-York en Sh. 5/9 in Londen.

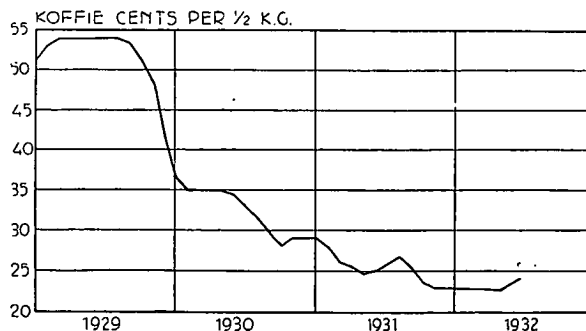

Hier te lande daalde de prijs op de Amsterdamsche termijnmarkt voor Witte Kristalsuiker, Augustus levering, tot f 5½ per 100 KG., doch steeg tegen einde Juni weer tot f 6⅞.

Op Java vonden van tijd tot tijd afdoeningen plaats tot meestal niet gepubliceerde prijzen, die zich in de buurt van f 6 per 100 KG. voor Superieur bewogen. Waar Java de scherpe daling van de laatste maanden bespaard was gebleven, kon uit den aard der zaak ook de jongste stijging op andere markten weinig of geen invloed op Java uitoefenen. Intusschen was de vraag uit de oostelijke afzetgebieden nog zeer beperkt.

KOFFIE:

In den loop van het tweede kwartaal steeg de notering van loco Robusta Koffie alhier van 23 ct. op 24 ct. per ½ K.G. en die van Superior Santos van 27 ct. op 29 ct. per ½ K.G. De kost- en vrachtaanbiedingen uit Brazilië stegen voor vol beschreven Superior Santos (omgerekend in cents per ½ K.G.) van 25½ op 29 ct. om daarna in te zakken tot 28½ ct., en voor Rio type 7 van 20½ op 22½ ct. om daarna in te zakken op 22½. De rijzing was het gevolg van den door Brazilië genomen en thans ook uitgevoerden maatregel om de vernietiging van een deel van het overschot op veel grootere schaal te doen plaats hebben dan in de vorige maanden was geschied. Er werden namelijk volgens de officiële opgaven van den Braziliaanschen Koffieraad thans per maand meer dan 1 miljoen balen vernietigd en hierdoor gelukte het den prijs van het artikel weder enkele centen op te drijven. Ook de houding van den Braziliaanschen wisselkoers, die tusschen 1 April en 30 Juni ongeveer 22 pCt. steeg, werkte de rijzing in de hand. De kleine daling aan het einde van het kwartaal is te beschouwen als het gevolg van een eenigszins tegemoetkomende houding der Braziliaansche afladers tegenover de Europeesche en Amerikaansche koopers, die zich tijdens de rijzing slechts van het hoognoedige hadden voorzien.

De cif-prijzen van Robusta koffie op prompte verscheping van Nederlandsch-Indië stegen voor Ro-

busta W.I.B. van 22 ct. tot 25 ct. per ½ K.G. om daarna weder terug te vallen op 23 ct. Ongewasschen Palembang Robusta steeg van 16¼ op 18¼ ct. doch zakte daarna wederom terug tot 17 ct.

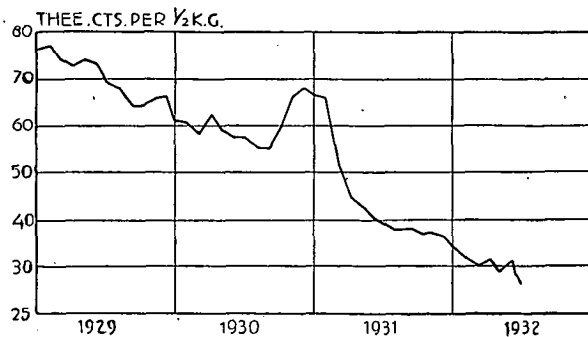
De noteringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt bleven in April vrijwel geheel ongewijzigd, liepen in Mei ongeveer 2 ct. op en daalden daarna wederom tot op bijna het niveau van 1 April.

THEE.

De theemarkt heeft in het juist geëindigde kwartaal van een verdere inzinking blijk gegeven, waardoor de meeste thee-ondernemingen thans in een uiterst benarde positie zijn komen te verkeeren.

De Amsterdamsche middenprijzen geven van deze daling in beperkte mate blijk, eerstens omdat de Amsterdamsche noteringen inderdaad boven de Londensche zijn komen te liggen en Amsterdam zich voor een belangrijk deel van Londen heeft losgemaakt; tweedens omdat de bladsorteringen, die als exportthee meer naar Amsterdam dan naar Londen worden gedirigeerd, minder in prijs zijn gedaald dan de gruissoorten, welke voor de binnenlandsche consumptie in Engeland den hoofdschotel vormen.

De bovenbedoelde prijsdaling heeft zich geaccentueerd in de maand Juni. Zij kan worden verklaard eensdeels als gevolg van de groote hoeveelheden Britsch-Indische en Ceylon thee van zeer middelmatige kwaliteit, die de Londensche markt nauwelijks verwerken kon, anderdeels omdat vele Engelsche koopers, met het oog op de sinds 20 April opnieuw ingestelde theerechten, zich van behoorlijke voorraden hadden voorzien, welke geheel onverwachts werden belast met een accijns van 2 d. per lb., hetgeen de financiering dezer voorraden uiteraard aanmerkelijk verzwaaarde.

De gemiddelde Amsterdamsche veilingprijzen (P. v. d. T.) gaven wegens de toenemende vraag voor export (die in Londen aanzienlijk afneemt) betrekkelijk geringe schommelingen te zien.

Per halfkilogram in entrepôt bedroegen zij:

veiling dd.	Java	Sumatra
7/4	29	28¼
21/4	30¼	25¼
12/5	31	28
26/5	31¼	26¼
9/6	28¼	24¼
23/6	30¼	26

De Britsche „empire” producenten hebben van de Engelsche Regering hun zin gekregen, toen bij de afkondiging van het budget, de in 1929 afgeschafte theerechten opnieuw werden ingevoerd en wel ten bedrage van 4 d. per lb. voor niet Britsche en 2 d. per lb. voor Britsche thee (Britsch-Indië en Ceylon).

Tot nu toe hebben de Engelschen daarmede slechts dit bereikt, dat de specifiek voor de Engelsche consumptie bestemde sorteringen, gevoelig in prijs daalden; terwijl de Londensche export er aanzienlijk door benadeeld is geworden. De Ned.-Indische thee, die voor ruim 40 pCt. een afzetgebied vond in Engeland zelf, is nu gedwongen andere afzetgebieden te zoeken, terwijl andere landen dan Engeland ook hunnerzijds weer belangstelling gaan toonen voor het Ned.-Indi-

sche product. Op den duur moet dit daardoor gebaat zijn, omdat Java en Sumatra minder eenzijdig op Engeland als afnemer georiënteerd zullen worden.

De Java-uitvoer is verminderd. Men zoekt het blijkbaar meer in kwaliteit dan in kwantiteit:

	Januari t/m Mei 1932	1931
	in 1000 KG.	
Java	28.024	28.817
Sumatra	5.661	5.159

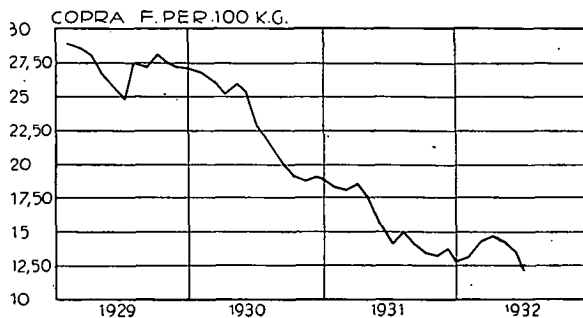
De grootere uitvoer uit Sumatra valt te verklaren door het in productie komen van vroegere uitbreidingen of geheel nieuwe ondernemingen.

De uitvoer van Noord-Britsch-Indië bedroeg in April 3.455.000 lbs. (vorig jaar 2.270.000 lbs.) en in Mei 5.501.000 lbs. (vorig jaar 5.514.000). In April schijnt het weder zeer gunstig te zijn geweest. Verwacht mag worden, dat Britsch-Indië ook wel door den nood gedwongen zal worden, om meer op kwaliteit te werken dan het tot dusverre deed.

COPRA.

De markt liep gedurende de maanden April, Mei en Juni tamelijk sterk terug, en wel van ca f 14¼ tot f 12.

Het aanbod uit de productielanden was tamelijk ruim, terwijl de kooplust tengevolge van deviezenmoeilijkheden en ongunstige politieke vooruitzichten, onvoldoende was.

Het aanbod van stoomend goed was gedurende de verslagperiode gering, enkele malen kon men daarvoor een kleine premie maken.

Ceylon copra werd ook weer wat ruimer aangeboden, in deze kwaliteit kwamen hier meer zaken tot stand.

Indexcijfers van groothandelsprijzen in Engeland.

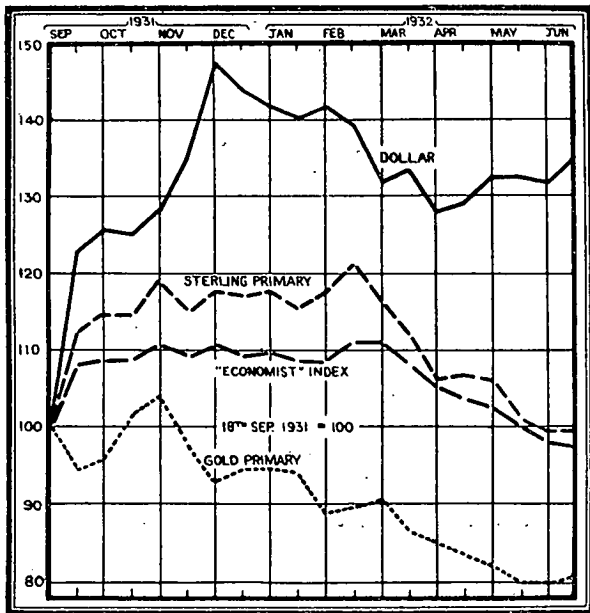
„The Economist” schrijft: Einde 1931 gaf ons indexcijfer van groothandelsprijzen een stijging van bijna tien procent ten opzichte van het prijsniveau, onmiddellijk voorafgaande aan de prijsgeving van den gouden standaard, te zien; de trend leek eenigermate stabiel en men meende te mogen verwachten, dat de lange, rampspoedige prijsdaling, voorzover het de prijsnotering in Engelsche Ponden betrof, definitief tot staan was gekomen. De laatste zes maanden evenwel hebben aangetoond, dat deze verwachting prematuur was en tot teleurstelling moest leiden. Zooals uit het volgende overzicht van ons indexcijfer (herleid tot een percentage voor 1927) blijkt, bereikte ons indexcijfer einde Juni een nieuw laagterecord en wel een van 2,5 pCt. beneden dat, van midden September 1931 en ruim 7 pCt. beneden het cijfer van een jaar geleden.

Zooals bekend, hebben wij sedert het prijsgeven van den gouden standaard door Engeland steeds getracht zooveel mogelijk licht te doen schijnen op den loop van de groothandelsprijzen door ons gewone indexcijfer aan te vullen met twee andere indices, welke op bijna analoge wijze zijn samengesteld, t.w. 1o. een reeks van typische grondstoffen, waarvan de prijzen in goudvaluta's worden genoteerd, in hoofdzaak op

Engelsche groothandelsprijzen.
1927 = 100.

	Gemiddelde				Einde			
	1924	1929	1930	1931	1931	Dec. 1931	Mrt. 1932	Juni 1932
Granen en Vleesch	114.2	96.9	81.0	68.7	68.8	69.0	73.7	68.9
Andere Voed. en Genotm.	106.7	85.8	77.2	65.3	60.2	65.7	65.8	57.6
Weefstoffen	136.8	92.2	64.4	50.0	48.4	52.8	50.4	43.7
Delfstoffen	119.4	95.6	83.6	73.1	72.4	76.7	71.4	67.4
Diversen	105.6	90.5	81.6	68.4	68.7	66.2	62.2	58.4
Totaal..	115.7	92.4	77.6	64.9	63.6	65.8	64.3	58.8

de Amerikaansche markten, en 2o. een bijna overeenkomstige lijst van grondstoffen, waarin op de Londensche markt op Sterlingbasis handel wordt gedreven. In het volgende diagram hebben wij den loop van ons indexcijfer en onze twee aanvullende indices grafisch voorgesteld, tezamen met een curve, die de Dollar Prijzen, omgerekend in Ponden Sterling, aangeeft. Bij elke curve is het midden van September 1931 tot uitgangspunt genomen.

Bovenstaande grafiek is nauwkeurige bestudeering waard. Zij leent zich tot tegenstrijdige interpretaties, doch wij meenen, dat het voorbarig is, om reeds thans uit de schommelingen van de vier curven eenige definitieve gevolgtrekkingen te maken. Indien wij eerst de periode van midden September 1931 tot einde Februari 1932 nagaan, dan zijn wij geneigd te veronderstellen, dat de volgende factoren zich voordoen. De depreciatie van het Pond, en inzonderheid de sterke daling (welke zich als een omgekeerde beweging op de grafiek voordoet) tusschen half November en half December 1931 waren op dat tijdstip van groote beteekenis voor de daling van de goudprijzen; want de producenten in de landen met goudvaluta waren als gevolg van de crisis genoodzaakt hun prijzen aan de Engelsche markt aan te passen. De markante conclusie, die uit deze grafiek kan worden getrokken, is inderdaad, dat het Pond Sterling tot einde Februari bij de vaststelling van de prijzen den toon aangaf. Tusschen einde Februari en midden April had de stijging van het Pond tot natuurlijk gevolg een daling van de Pondenprijzen, en van midden April tot het einde van het halfjaar, toen het Pond min of meer in relatie stond tot den Dollar, liepen de Ponden- en goudprijzen ongeveer parallel. In beide gevallen zou men kunnen zeggen, dat overeenkomstige invloeden — inzonderheid de vermindering van den internationalen wereldhandel — dezelfde gevolgen hadden.

Wij willen dit overzicht beëindigen met een slot-tabel, die in verkorten vorm den loop van ons totale

indexcijfer, herleid tot een percentage voor 1913, aantoonst:

1913 = 100.

	Gemiddelde				Einde			
	1924	1929	1930	1931	1931	Dec. 1931	Mrt. 1932	Juni 1932
Granen en Vleesch	159.9	135.6	113.4	96.1	96.3	96.6	103.1	96.4
Andere Voed. en Genotm.	169.9	136.8	122.9	104.1	95.9	104.7	104.8	91.8
Weefstoffen	210.6	141.9	99.1	77.0	74.5	81.3	77.6	67.3
Delfstoffen	145.2	116.2	101.6	88.9	88.0	93.3	86.8	82.0
Diversen	131.5	112.7	101.5	85.3	85.6	82.4	77.5	72.7
Totaal..	159.3	127.2	106.8	89.3	87.5	90.6	88.5	80.9

Toen wij een jaar geleden den toestand bespraken, merkten wij op, dat de daling van de groothandelsprijzen tot een gemiddeld niveau van 12½ pCt. onder dat van 1913 een spanning legde op de wereldhuishouding, waarvan de uiteindelijke gevolgen, indien geen herstel zou plaats hebben, niet gemakkelijk te overzien waren. In de afgelopen twaalf maanden is veel gebeurd, dat krachtig den nadruk legt op deze waarschuwing. Het vraagstuk, hoe een prijs herstel kan worden bevorderd, vormt heden ten dage meer dan ooit het brandpunt van de moeilijkheden in de wereld.

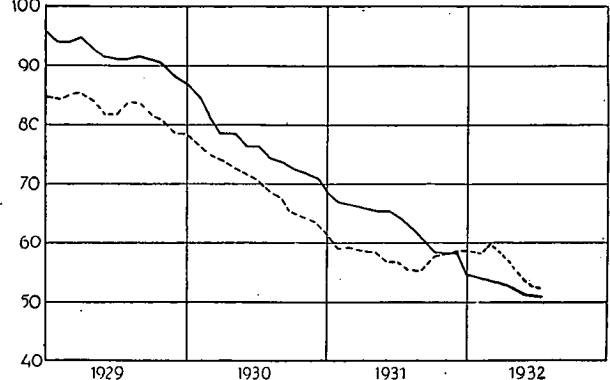
Voorts volgt hier nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen:

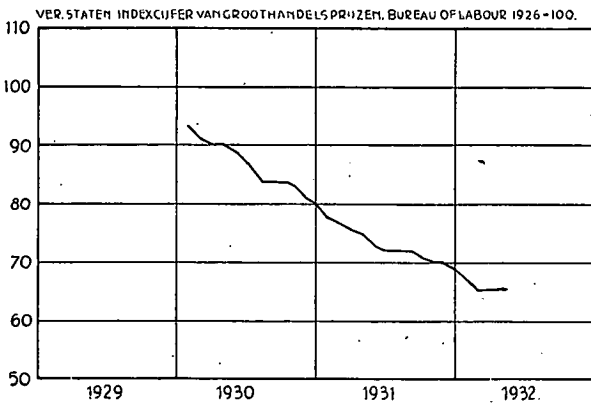
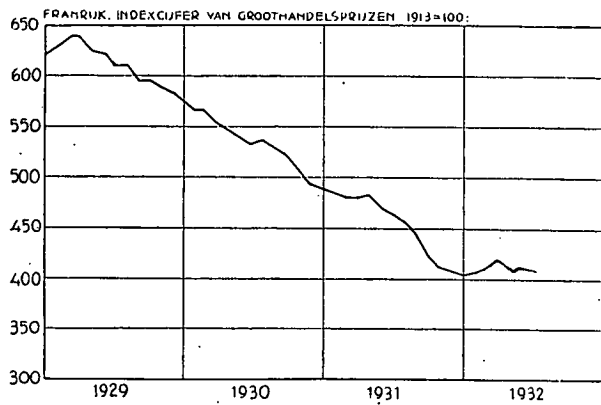
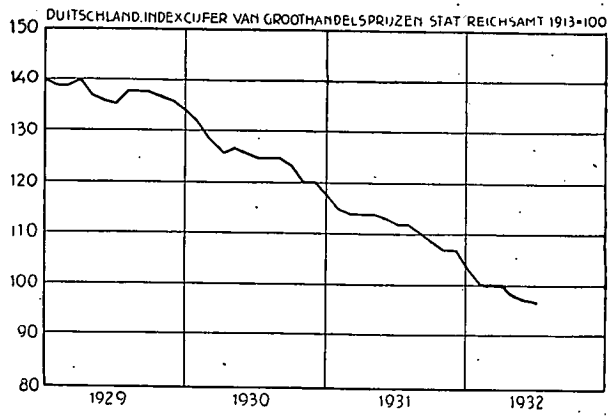
	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
November 1913..	70 ⁴⁾	100 ⁶⁾	100	100	100 ⁷⁾	100	100	100
November 1918..	358	438	438	438	367	367	322	214
Hoogste 1920..	591	679	679	679	325	366	297	322
Gemiddelde 1925..	104 ⁵⁾	547	646	142 ⁶⁾	—	161	155	202
" 1926..	100 ⁵⁾	703	654	134	145	149	145	179
" 1927..	95	618	527	138	142	146	148	170
" 1928..	97	621	491	140	145	148	149	171
" 1929..	95	611	481	137	141	140	142	166
" 1930..	86	533	411	125	126	122	117	137
" 1931..	73	455	342	111	110	111	97	116
April 1931..	75	484	353	114	112	112	102	119
Mei " "	73	470	347	113	111	111	102	116
Juni " "	72	467	339	112	110	110	100	114
Juli " "	72	456	337	112	110	110	97	116
Augustus " "	72	446	331	110	108	109	94	115
September " "	71	428	330	109	106	107	91	113
October " "	70	414	330	107	106	108	89	111
November " "	70	408	329	107	106	110	89	111
December " "	69	404	326	104	103	111	85	114
Januari 1932..	67	405	326	100	101	109	84	121
Februari " "	66	412	323	100	100	110	83	122
Maart " "	66	418	322	100	99	109	82	110
April " "	66	415	319	98	98	109	81	116
Mei " "	64	412	313	97	96	109	79	114

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Stat. Reichsamt. ³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen. ⁴⁾ 1926 = 100. ⁵⁾ Jaargemiddelde. ⁶⁾ Sedert October 1923 juli 1914 = 100. ⁷⁾ Midden 1914 = 100.

Men zal zien, dat de buitenlandsche indexcijfers zich in een dalende richting blijven bewegen. Het indexcijfer van de Ver. Staten dat in Februari, Maart en April stabiel was gebleven, is in Mei opnieuw gedaald.

— NEDERLAND INDEXCIJFER VAN GROOTHANDELSPRIJZEN (CENTR. BUR. STATISTIEK) 1927 = 100 HERLEIDT TOT 1925 = 100
— ENGLAND INDEXCIJFER VAN GROOTHANDELSPRIJZEN THE ECONOMIST 1927 = 100 HERLEIDT TOT 1925 = 100

Indexcijfers van scheepsvrachten.

„The Economist” schrijft: Gedeeltelijk tengevolge van seizoensinvloeden en gedeeltelijk als een weer-

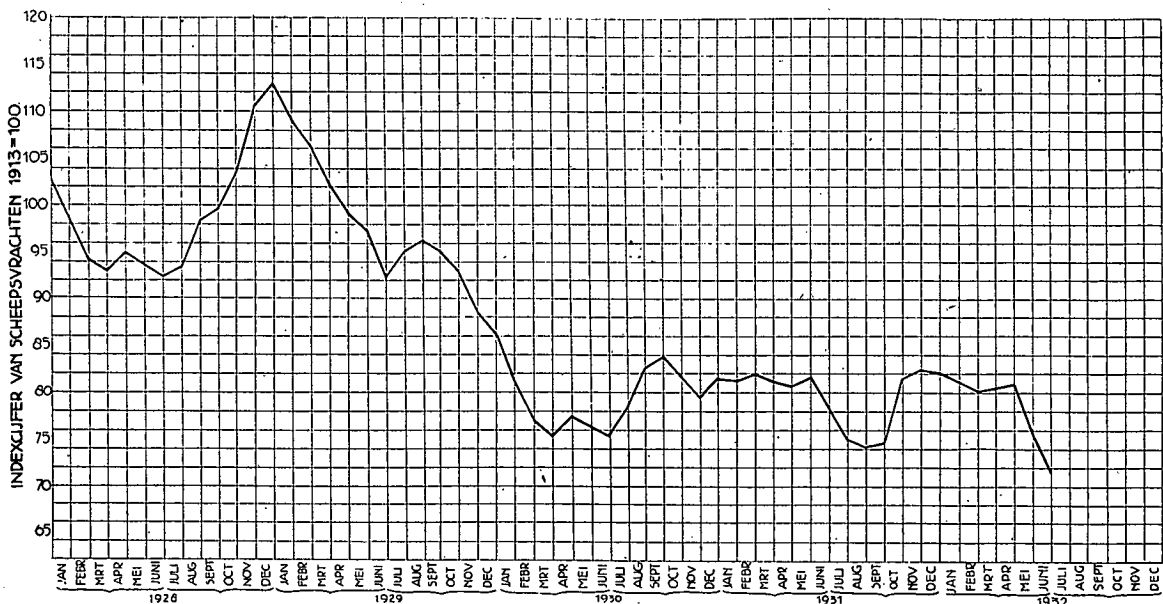
spiegeling van een geaccentueerd overaanbod van tonnage, die de markten, waar de vraag meer en meer beperkt wordt, drukten, toonde het indexcijfer van scheepsvrachten in Juni een verderen achteruitgang. Ons indexcijfer daalde met 5.3 pCt., en staat nu 8.4 pCt. lager dan een jaar geleden:

Datum	Europesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis	100	100	100	100	100	100	100
(Gemiddelde v. 1898-1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Juni 1931	82,4	89,6	89,8	91,8	93,0	98,8	90,9
Juli	81,2	85,5	86,3	87,6	87,8	95,2	87,3
Aug.	80,6	82,3	88,3	88,4	87,3	92,6	86,6
Sept.	82,5	83,1	86,3	86,1	85,2	97,9	86,9
Oct.	90,8	91,5	89,6	97,6	94,0	106,8	95,0
Nov.	91,1	92,0	85,0	99,1	98,8	108,6	95,8
Dec.	91,0	90,4	85,0	98,1	103,0	105,0	95,4
Jan. 1932	88,8	85,2	88,2	90,9	98,3	101,5	92,2
Febr.	88,7	85,5	89,0	87,4	95,8	99,7	91,0
Mrt.	87,3	86,3	87,0	87,7	95,9	103,3	91,2
April	86,1	91,7	86,0	90,8	99,3	96,1	91,7
Mei	86,3	89,6	81,6	93,5	88,8	88,1	88,0
Juni	83,3	87,4	77,1	93,1	82,3	76,6	83,3

De volgende tabel geeft ons indexcijfer te zien, herleid tot 1913 = 100:

Maand	1929	1930	1931	1932
Januari	109,6	81,2	81,2	79,2
Februari	106,7	76,5	81,9	78,2
Maart	102,6	75,5	81,3	78,4
April	99,1	77,1	80,8	78,8
Mei	97,3	76,1	81,8	75,6
Juni	92,1	75,7	78,1	71,6
Juli	94,8	78,1	75,0	
Augustus	96,1	82,6	74,4	
September	95,3	83,6	74,7	
October	93,3	81,7	81,7	
November	88,3	79,3	82,3	
December	86,2	81,5	82,0	
Jaarl. gemiddelde	96,8	79,1	79,6	

Bij de beschouwing van deze cijfers dient men er verder rekening mede te houden, dat zij voor de laatste maanden niet op goudbasis zijn herleid. Daarom is de daling ten opzichte van het vorige jaar in goudponden gerekend veel grooter dan de gegevens in de onderstaande grafiek aangeven.

De economische toestand in Nederland, Duitsland, Engeland en de Ver. Staten.

Nederland.

In ons land heeft de crisis zich in het begin van dit jaar bijzonder verscherpt, hetgeen moge blijken uit de verschillende gegevens, die in het nevenstaande overzicht zijn opgenomen. Daar ons land geen belangrijke productie-indices bezit, die up to date zijn, vormen de werkloosheidscijfers een van de beste conjunctuurindices. De werkloosheid is in de eerste vier maanden van dit jaar sterk gestegen. De daling in Maart en April, die aan seizoensfactoren is toe te schrijven, is veel geringer dan in dezelfde maanden van het vorige jaar. Volgens het Departement van Binnenlandsche Zaken stonden op 25 Juni jl. bij 996 gemeenten ingeschreven 244.557 geheel en 18.618 gedeeltelijk werklozen.

Naast de werkloosheidscijfers kan men voor enkele typische exportbedrijven (gloeilampen, radio, kunstzijde) uit de uitvoercijfers eenigszins den toestand in die bedrijfstakken beoordeelen. De uitvoer is ook hier sterk teruggelopen. Ook alle andere in den conjunctuurstaat opgenomen gegevens geven een beeld van den gestadigen achteruitgang van den economischen toestand van ons land (scheepvaartverkeer, ontvangsten van de spoorwegen, enz.).

De ongunstige toestand, waarin ons land zich bevindt, blijkt wel zeer duidelijk uit de handelsbeweging. In de nevenstaande grafiek zijn de veranderingen in invoer en uitvoer naar de waarde en het gewicht sedert 1925 duidelijk te zien. Het zwart gedrukte gedeelte heeft betrekking op de eerste vijf maanden van elk jaar.

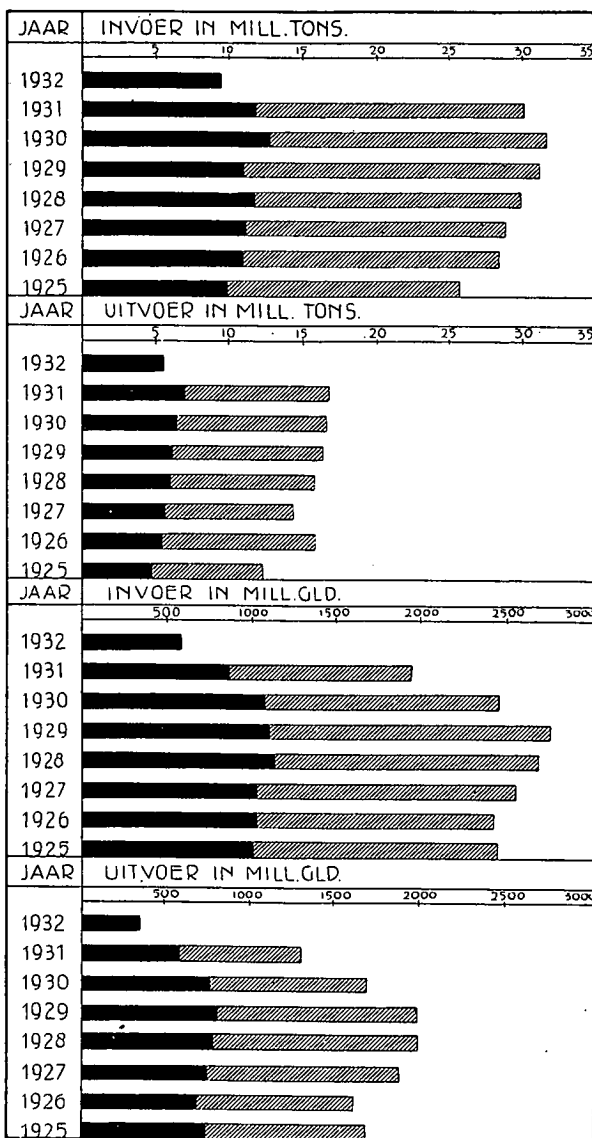
Intusschen zijn de cijfers over het eerste halfjaar bekend geworden, waaruit blijkt, dat de waarde van onzen uitvoer steeds meer daalt, hetgeen vooral aan de waardedaling van tuinbouw- en zuivelproducten is toe te schrijven.

De handelsbeweging van ons land toont het volgende beeld, waarin G. het gewicht in millioenen KG. en W. de waarde in millioenen gulden voorstelt.

	Invoer		Uitvoer		Invoersaldo	
	G.	W.	G.	W.	G.	W.
1931						
1e kwartaal ..	6.842	494	4.038	344	2.804	150
2e „ ..	7.423	492	4.235	334	3.188	158
3e „ ..	8.120	466	4.527	342	3.593	124
4e „ ..	7.514	441	4.019	293	3.495	148
Totaal 1931	29.899	1.893	16.819	1.313	13.080	580
1932						
1e kwartaal ..	5.840	356	3.428	218	2.412	138
2e „ ..	5.897	321	3.430	200	2.467	121

Duitschland.

In den buitengewoon ongunstigen toestand van Duitschland is nog steeds geen verandering ingetreden. Het aantal werklozen, dat aan het einde van het eerste kwartaal een recordhoogte bereikte van 6.1 miljoen, d.w.z. meer dan een derde van het aantal arbeiders, is sindsdien slechts onbelangrijk teruggelopen. De oorzaak hiervan is, dat over de geheele linie de productie verder is gedaald. De bouwnijverheid en de machine-industrie hebben het meest onder de crisis te lijden, die thans echter ook in de industrie van consumptiemiddelen begint door te werken. De handelsbeweging toont eveneens een sterken achteruitgang. De handelsbalans blijft echter nog steeds actief, hoewel het saldo niet zoo groot meer is als verleden jaar. Over de eerste vijf maanden bedraagt het uitvoeroverschot R.M. 512.0 miljoen tegen R.M. 823.9 miljoen in dezelfde periode van 1931. Duitschland is, wat zijn uitvoer betreft, bijna geheel op Europa aangewezen. Door de depreciatie van de valuta's van verschillende landen is zijn afzet naar die landen aanzienlijk verminderd. De kosten van levensonderhoud zijn in de periode van April 1931 tot April 1932 met bijna 12 pCt. gedaald.

Engeland.

De toestand in Engeland blijft eenigszins stationair. Er zijn feitelijk geen markante teekenen van opleving noch van achteruitgang te bespeuren. Bij herleiding op goudbasis, blijkt de daling der uitvoerwaarde zeer aanzienlijk, zooals ook elders in dit kwartaalbericht wordt aangetoond. De werkloosheid is echter nog steeds zeer belangrijk en veel groter dan een jaar geleden. Vooral het cijfer voor de maand Mei, t.w. ruim 2,8 miljoen werklozen, maakt na de daling in Maart en de matige stijging in April een zeer ongunstigen indruk.

Vereenigde Staten.

De hevigheid van de depressie in de Ver. Staten kan niet beter worden geïllustreerd dan door het feit, dat volgens „Iron Age” (zie het laatste maandbericht van de Fed. Reserve Bank te New-York) de staalindustrie op 15 pCt. van haar capaciteit werkt. De productie-index van de Federal Reserve Bank staat thans op een niveau, dat 3 pCt. lager is dan het laagtepunt in 1921. Voor de eerste vijf maanden van 1932 is het aantal bouwcontracten 63 pCt. lager dan in de overeenkomstige periode van 1931. Volgens de American Federation of Labour bedraagt het aantal werklozen naar schatting 10 miljoen d.w.z. meer dan 20 pCt. van het volgens de census van 1930 bestaande aantal werknemers. De bedrijvigheid in de automobiellindustrie in de afgelopen maand is eenigszins toegenomen, doch dit speelt tegenover den achteruitgang in andere bedrijfstakken geen rol van betekenis.

Productie en Handel.

Datum	Productie.																		Invoer *)						Uitvoer *)									
	Steenkolen 1)		Scheepsbouw 2)		Aanbestedingen 3)		Indexcijfer der werkloosheid		Totaal		Invoersaldo grondstoffen 1922-1925 = 100		Kracht-werktuigen		Arbeids-werktuigen		Landbouw-werktuigen		Totaal	Fabrikaten	Grondstoffen	Gloeilampen	Radio	Kunstzijde	Margarine	Kaas	Groenten	Invoer-overschot						
	1000 tons	1000 B. R.T.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.											in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.
	1000 tons	1000 B. R.T.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.	in mill. gld.				
1925	593	101	9.55	0.36	—	205	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151	164	52	631	24	395 ⁴	31	237	1.280	7.7	6.6	36.5	54				
1926	737	148	11.33	0.39	—	203	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	193	52	899	28	325 ⁴	100	444	1.744	7.9	7.0	35.9	58				
1927	791	172	11.07	0.48	7,5	212	139	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158	210	58	751	29	318 ⁴	173	579	2.158	7.7	8.1	38.8	54				
1928	910	173	13.35	0.57	5,6	224	157	48.3	76.6	7.1	166	225	67	849	27	573	336	633	2.431	7.4	7.7	43.8	58	573	336	633	2.431	7.4	7.7	43.8	58			
1929	965	172	14.84	0.68	5,9	229	161	51.2	82.4	7.4	166	228	72	895	27	503	875	717	2.271	6.0	8.0	45.9	63	503	875	717	2.271	6.0	8.0	45.9	63			
1930	1.018	187	15.42	0.29	7,8	202	146	40.3	78.2	8.1	143	222	62	929	23	412	908	743	1.992	5.7	7.8	45.0	59	412	908	743	1.992	5.7	7.8	45.0	59			
1931	1.075	108	12.66	0.16	14,7	158	128	23.4	56.0	6.5	109	230	45	941	17	243	706	791	1.588	4.5	7.2	39.4	49	243	706	791	1.588	4.5	7.2	39.4	49			
J.'30	1.060	—	12.13	0.14	—	221	168	2.99	—	—	152	227	66	936	27	372	968	774	2.280	6.2	7.5	43.7	69	372	968	774	2.280	6.2	7.5	43.7	69			
Feb.	985	179	13.91	0.34	—	201	160	2.51	—	—	145	251	69	833	24	304	737	730	2.149	5.7	6.1	47.1	56	304	737	730	2.149	5.7	6.1	47.1	56			
Mrt.	997	—	20.54	0.27	—	227	159	3.29	—	—	156	271	73	814	24	338	951	786	2.260	6.9	6.6	53.7	70	338	951	786	2.260	6.9	6.6	53.7	70			
Apr.	977	—	21.35	0.38	—	204	154	2.95	—	—	142	230	64	852	22	360	792	628	1.821	5.0	7.0	44.7	62	360	792	628	1.821	5.0	7.0	44.7	62			
Mei	1.017	187	17.84	0.35	—	224	163	5.39	—	—	151	223	68	929	25	434	735	887	2.562	5.8	8.2	47.5	73	434	735	887	2.562	5.8	8.2	47.5	73			
Juni	916	—	18.04	0.77	—	201	159	3.68	—	—	135	191	56	943	21	466	667	582	1.728	5.5	8.7	59.4	66	466	667	582	1.728	5.5	8.7	59.4	66			
J.'31	1.058	—	10.21	0.23	17,9	178	139	2.62	4.62	0.23	118	249	51	895	19	325	1.205	605	1.300	5.6	6.7	33.9	60	325	1.205	605	1.300	5.6	6.7	33.9	60			
Feb.	938	121	13.98	0.09	17,1	149	137	2.74	4.08	0.48	109	241	49	793	17	271	809	722	1.547	4.7	5.8	33.3	40	271	809	722	1.547	4.7	5.8	33.3	40			
Mrt.	1.077	—	17.94	0.10	16,4	167	137	2.11	5.49	0.48	116	270	48	921	19	248	948	761	1.581	5.2	6.3	12.7	51	248	948	761	1.581	5.2	6.3	12.7	51			
Apr.	1.060	—	16.72	0.45	11,8	168	136	1.99	4.99	1.17	119	240	47	932	18	211	628	806	1.634	4.9	7.0	35.2	49	211	628	806	1.634	4.9	7.0	35.2	49			
Mei	997	108	14.81	0.12	10,7	161	136	2.03	5.59	1.02	112	211	43	1.048	19	319	449	1.105	2.178	4.9	6.8	41.4	49	319	449	1.105	2.178	4.9	6.8	41.4	49			
Juni	1.106	—	11.81	0.01	10,3	163	132	2.26	4.93	1.26	103	193	39	997	16	269	392	804	1.636	5.0	8.6	47.4	60	269	392	804	1.636	5.0	8.6	47.4	60			
Juli	1.167	—	15.99	0.08	11,7	165	126	1.73	5.42	0.58	115	238	47	1.112	18	211	353	753	1.554	5.5	8.9	58.0	50	211	353	753	1.554	5.5	8.9	58.0	50			
Aug.	1.068	95	10.53	0.27	12,2	147	123	1.93	4.61	0.44	107	225	41	1.025	16	157	457	674	1.368	4.1	7.7	52.7	40	157	457	674	1.368	4.1	7.7	52.7	40			
Sept.	1.121	—	10.97	0.33	12,8	153	117	1.62	4.76	0.34	120	246	45	1.004	17	204	651	679	1.367	4.3	7.5	36.4	33	204	651	679	1.367	4.3	7.5	36.4	33			
Oct.	1.156	—	10.09	0.08	14,8	160	119	1.48	4.11	0.23	111	213	43	954	17	241	746	852	1.656	5.3	8.1	32.9	49	241	746	852	1.656	5.3	8.1	32.9	49			
Nov.	1.085	68	8.24	0.12	18,4	140	117	1.54	3.52	0.14	101	226	44	835	17	224	1.127	804	1.493	2.7	7.2	31.1	39	224	1.127	804	1.493	2.7	7.2	31.1	39			
Dec.	1.069	—	10.61	0.02	22,6	141	119	1.34	3.85	0.16	81	213	36	779	15	234	712	927	1.684	2.4	5.6	26.2	60	234	712	927	1.684	2.4	5.6	26.2	60			
J.'32	1.025	—	7.88	0.05	27,1	131	115	4.49	3.68	0.26	70	193	29	691	13	156	588	597	1.329	1.9	5.9	34.9	61	156	588	597	1.329	1.9	5.9	34.9	61			
Feb.	1.001	51	7.65	0.06	25,9	110	114	1.16	3.82	0.31	76	250	34	697	13	153	448	730	1.561	1.9	5.5	38.6	34	153	448	730	1.561	1.9	5.5	38.6	34			
Mrt.	1.072	—	7.64	0.05	23,9	116	111	1.42	3.18	0.47	73	266	31	722	13	162	348	608	1.347	1.3	5.0	43.7	43	162	348	608	1.347	1.3	5.0	43.7	43			
Apr.	1.069	—	8.40	0.01	22,1	113	103	1.36	3.96	0.68	69	202	27	715	12	126	312	660	1.377	1.4	6.4	40.9	44	126	312	660	1.377	1.4	6.4	40.9	44			
Mei	997	—	6.47	0.16	—	101	95	1.59	2.82	0.44	64	182	25	753	11	102	292	566	1.194	1.1	6.3	34.1	37	102	292	566	1.194	1.1	6.3	34.1	37			

1) Vanaf Jan. 1931 voorloopig. 2) De cijfers van 1925-1927 hebben betrekking op Juni. 3) „De Aannemer”. 4) Bruto-gewicht X 1000 K.G.

Datum	Kapitaalmarkt										Geldmarkt		Prijzen			Verkeer			Aantal Faillissementen *)			
	Effectenbeurs		Emissies						Spaar-banken		Prolongatierente *)	Particulier disconto *)	Indexcijfers van		Scheepv. verkeer *)		Ontvangsten van					
	Koersen 1)	Rendement van 4% Obligaties *)	Totaal (zonder conversie)	Conversie	Nederland en Koloniën	Buitenland	Aandeelen	Obligatiën	Rijkspost-spaarbank	40 particuliere spaar-banken *)			Groothandels-prijzen *)	Prijzen in den landbouw 2)	Kosten van Levensonderh. arbeidsgezeg. Amsterdam 3)	Inkomend	Uitgaand	Ontvangsten van de Spoorwegen		Ontvangsten van Posten, Telegra-fie en Telefoon		
	Handelsondern.	Industrie	Scheepvaart	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In millioenen guldens	In pCt.	1913=100	1924=100	1 Oct.'23=30 Spt.'24=100	In 10.000.000 M ³ .	In millioenen guldens	In 10.000.000 M ³ .	In millioenen guldens				
1925	—	—	—	297	219	175	122	64	233	304	191	2,88	3,08	155	—	—	5,00	4,24	13,6	6,31	342	
1926	—	—	—	4,44	470	429	196	274	73	397	299	2,92	2,88	145	—	—	5,22	6,10	13,6	6,23	312	
1927	—	—	—	4,57	494	46	158	336	93	401	321	2,25	3,83	3,76	148	—	94,9	5,95	4,80	13,5	6,23	296
1928	—	—	—	4,49	667	48	364	303	338	329	332	2,42	4,16	4,18	149	—	95,8	6,14	5,03	14,5	6,42	266
1929	168	433	125	4,64	460	84	327	133	287	173	343	2,57	4,89	4,82	142	—	95,1	6,02	4,12	15,0	6,79	236
1930	126	265	83	4,23	598	64	349	249	29	569	367	2,17	2,06	117	79	—	91,1	5,95	4,00	14,6	6,62	252
1931	94	167	50	3,33	474	292	41	11	322	429	300	1,56	1,42	97								

Datum	Productie ¹⁾ , Handel en Verkeer																
	Index van de industriële productie	Productie-index van ¹⁾					Aantal werklozen ²⁾	Buitenlandsche handel (maandgemidd.)						Invoer- resp. Uitvoer- (+) overschot	Scheepvaart- verk. v. d. be- langr. havens ²⁾		Ontvangsten van de spoorwegen ²⁾
		Steenkolen	Ijzer	Staal	Machine- industrie	Textiel- industrie		Invoer			Uitvoer				In- komend	Uit- gaand	
								Totaal	Grond- stoffen	Fabri- katen	Totaal	Grond- stoffen	Fabri- katen				
Gemiddelde van 1928 = 100						1000	in miljoenen R.M.						in 1000 N.R.T.		Mill. R.M.		
1925	83,2	87,6	86,6	84,6	81,8	—	1.030	518	167	774	166	563	256	2.766	2.793	—	
1926	78,9	96,5	82,7	76,7	69,5	85,0	—	834	412	114	868	228	596	34	3.190	3.183	
1927	100,1	102,0	111,3	112,6	91,7	110,1	—	1.186	599	212	900	217	644	286	3.389	3.374	417,6
1928	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	—	1.167	602	204	1.023	229	740	144	3.678	3.653	428,3
1929	101,4	108,3	113,8	112,5	100,9	91,9	1.917	1.121	600	189	1.124	244	819	4	4.637	3.598	445,5
1930	83,6	94,7	82,5	80,5	83,1	87,7	3.140	866	459	150	1.003	204	753	137	3.671	3.644	380,3
1931	69,1	78,7	51,6	57,5	59,5	86,0v	4.573	561	290	102	800	151	615	239	3.366	3.331	—
Januari '30	93,7	112,6	109,2	103,7	81,3	—	3.218	1.305	634	174	1.092	249	795	212	3.450	3.465	360,6
Februari	91,0	101,9	106,7	103,7	83,2	—	3.366	962	524	168	1.026	224	756	45	3.144	3.073	340,3
Maart	90,9	97,1	100,8	97,6	90,2	—	3.041	884	493	168	1.104	221	834	220	3.633	3.535	385,7
April	92,3	96,2	93,9	91,0	88,7	—	2.787	889	480	159	977	200	735	88	3.544	3.550	379,4
Mei	88,4	92,5	85,9	81,1	87,7	—	2.635	830	454	159	1.097	236	813	267	3.971	3.975	386,5
Juni	82,0	92,3	79,4	75,6	87,4	—	2.641	814	441	150	910	187	670	97	3.887	3.710	400,9
Januari '31	67,8	90,2	60,5	62,9	54,8	78,4	4.887	715	375	116	775	170	575	60	3.353	3.313	302,7
Februari	69,2	82,6	57,7	67,2	59,4	78,1	4.972	620	331	113	778	160	591	158	2.732	2.746	281,3
Maart	73,5	82,0	56,1	66,1	64,6	83,8	4.744	584	297	111	867	172	662	283	3.223	3.250	329,4
April	76,3	79,3	54,6	65,3	66,4	85,6	4.358	679	368	115	818	160	620	139	3.236	3.225	326,4
Mei	73,9	78,1	55,5	65,7	61,5	87,5	4.053	600	311	113	783	154	593	183	3.546	3.572	343,1
Juni	74,4	76,7	59,6	63,4	68,4	86,9	3.954	607	323	114	747	150	566	140	3.694	3.551	342,8
Juli	71,7	74,6	57,1	62,9	65,2	86,0	3.990	563	287	106	827	151	641	264	3.753	3.673	359,4
Augustus	67,5	73,5	49,9	56,0	61,9	87,2	4.216	454	243	84	803	155	616	349	3.682	3.637	337,1
September	67,0	76,0	45,3	48,2	58,0	87,2	4.355	448	227	85	835	153	646	367	3.421	3.568	331,1
October	64,2	76,8	43,4	47,3	49,6	90,7	4.623	483	224	95	879	148	691	396	3.320	3.470	335,8
November	64,0	80,4	44,0	48,2	48,2	90,4	5.060	485	251	89	749	124	589	264	3.310	3.093	290,0
December	59,4	73,7	35,4	37,2	56,3	89,3	5.668	491	243	86	738	116	589	247	3.125	3.076	258,6
Januari '32	v52,9	71,0	36,0	34,2	33,5	87,8	6.042	440	221	75	542	102	417	102	2.964	2.824	216,2
Februari	v55,3	67,3	35,4	37,8	37,6	v87,5	6.128	441	230	76	538	97	423	97	2.535	2.589	219,7
Maart	v55,3	67,8	31,3	36,5	39,6	v87,5	6.034	364	188	60	527	93	417	163	2.810	2.653	244,5
April	—	65,6	34,7	v42,2	—	—	5.739	427	220	62	481	92	372	54	2.724	2.731	230,4
Mei	—	—	—	—	—	—	5.583	351	176	57	447	78	356	96	2.885	2.885	—
Juni	—	—	—	—	—	—	5476v	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Datum	Kapitaalmarkt ²⁾																				
	Effectenbeurs						Emissies ²⁾ (maandgemiddelden)						Geldmarkt ³⁾		Prijzen		Aantal Faillissementen				
	Indexcijfer van						in miljoenen R.M.						Tegede bij Spaarbanken ⁴⁾	Callrente	Parti- culier Disconto	Rente van maandgeld		Indexcijf. v. Groothand. prijzen	Kosten van Levens- onderhoud		
	325 ³⁾ Aandelen	25 Crediet- banken	6 Steenkolen ondern.	12 Metaal- industrieën	14 Electro- techn. ondern.	26 ³⁾ Chemische ondern.	Totaal	Binnen- landsche	In het buitenland opgenomen	Aandelen	Obligaties	Privaat- rechtelijke ondern.								Publiek- rechtelijke lichamen	mill. R.M.
1925 ..	93	93	97	97	93	89	—	250	145	105	55	195	182	68	1.694	9,08		7,02	10,82	142	—
1926 ..	109	118	121	97	121	113	—	510	381	129	82	428	310	200	3.186	5,31	4,91	6,57	134	—	1.003
1927 ..	158	162	163	130	174	155	—	479a	361a	118	120	359	358	121a	4.693	6,05	5,49	7,82	138	148	472
1928 ..	148	159	128	101	174	142	97,2	477b	355b	122	112	365	321	156b	6.990	6,74	6,54	8,22	140	152	665
1929 ..	134	153	120	85	168	123	94,4	242c	213c	29	82	160	174	68c	9.016	7,68	6,87	8,97	137	154	821
1930 ..	109	130	111	73	139	94	97,3	367	269	98	46	321	224	143	10.400	5,06	4,43	6,14	125	147	945
1931 ..	—	—	—	—	—	—	—	206d	177d	29	65	140	149	57	9.722	7,92	6,76	8,28	111	136	1.133
Jan. '30	120	141	123	80	149	102	93,0	322	319	3	163	159	303	19	9.359	6,43	6,33	8,30	132	152	1.106
Febr.	121	143	123	82	148	102	94,1	433	277	156	34	399	335	98	9.548	6,36	5,54	7,41	129	150	1.113
Maart	119	139	123	81	146	101	94,8	450	355	95	23	427	320	130	9.637	5,88	5,12	6,93	126	149	1.142
April	122	139	123	82	150	106	97,1	474	370	104	45	429	273	201	9.724	4,80	4,46	6,06	127	147	1.066
Mei	122	138	121	81	156	108	98,7	321	272	49	27	294	214	107	9.816	4,34	3,69	5,37	126	147	1.062
Juni	116	135	118	78	151	100	99,2	753	247	506	21	732	175	578	9.912	4,01	3,58	4,96	125	148	853
Jan. '31	82	111	86	54	100	74	99,0	301	301	—	75	226	273	28	10.767	5,10	4,75	6,70	115	140	1.085
Febr.	86	111	87	56	106	79	99,4	193	193	—	47	146	169	24	10.946	5,78	4,88	6,61	114	139	1.065
Maart	91	113	93	59	112	86	98,8	198	198	1	15	183	164	34	11.044	5,31	4,76	6,41	114	138	1.240
April	92	113	94	59	113	88	100,2	265	246e	19	14	251	171	94	11.165	5,88	4,65	5,95	114	137	972
Mei	83	106	85	52	102	79	99,8	709	393	315	259	449	345	364	11.225	5,64	4,65	5,90	113	137	956
Juni	76	101	77	47	96	73	97,6	170	170	2	57	113	138	34	11.074	7,07	6,09	7,04	112	138	1.034
Juli	v76,8	v99,9	v75,0	v51,9	v96,5	v73,8	v97,1	110	110	—	20	90	84	26	10.806	—	—	—	112	137	1.013
Aug.	—	—	—	—	—	—	—	280	280	—	213	67	236	44	10.505	—	—	—	110	135	1.065
Sept.	v57,0	v72,5	v52,2	v36,1	v66,8	v57,6	v87,6	75	75	—	23	52	72	3	10.219	9,41	7,94	9,11	109	134	1.341
Oct.	—	—	—	—	—	—	—	44	44	—	8	36	28	16	9.936	9,52	8,11	9,67	107	133	1.435
Nov.	—	—	—	—	—	—	—	56	56	—	29	27	50	6	9.745	9,17	8,11	9,93	107	132	1.215
Dec.	—	—	—	—	—	—	—	56	56	—	22	34	49	7	9.722	8,45	7,32	9,59	104	130	1.178
Jan. '32	—	—	—	—	—	—	—	96	96	—	19	77	57	39	9.886	7,91	6,94	8,53	100	125	1.128
Febr.	—	—	—	—	—	—	—	73	73	—	5	68	27	46	9.988	7,89	6,67	8,21	100	122	1.091
Mrt.	—	—	—	—	—	—	—	32	32	—	9	23	24	8	9.951	7,50	6,09	7,48	100	122	975

Productie, Handel en Verkeer.

Datum	Productie-index ¹⁾ van											Buitenlandsche handel ²⁾					Scheepvaartverkeer				
	Index van de industrie productie											Invoer			Uitvoer		Inkomend	Uitgaand	Indexcijf. v.		Ontvangsten van de spoorwegen
	Steenkolen	Ruwijzer	Staal	Scheepsbouw	Andere metall. industrieën	Katoen	Kunstzijde	Electriciteit	Aantal werkloozen	Totaal	Grondstoffen	Fabrikaten	Totaal	Fabrikaten	Invoer-respuitvoer (+)oversch.	Tijd-chart.			Vrachten		
	Gemiddelde van 1924 = 100											Mill. £			Mill. £		0000 tons	1924 = 100	Mill. £		
1925..	97,5	91,7	85,4	90,2	69,7	106,0	123,6	—	—	1.338	110,3	35,5	26,7	64,4	51,4	45,9	463	519	95	86	8,65
1926..	75,3	46,1	33,4	43,4	52,0	113,8	106,7	—	—	1.506	103,6	32,7	26,3	54,3	44,9	49,3	535	391	108	98	7,12
1927..	108,1	94,6	99,8	111,0	103,6	122,0	120,5	159	—	1.179	101,7	29,3	26,9	59,1	47,0	42,3	505	529	107	95	9,15
1928..	102,5	89,6	90,5	104,0	90,6	114,9	107,8	214	149	1.290	99,8	27,9	26,5	60,3	48,2	39,5	503	537	97	87	8,63
1929..	110,6	96,8	103,7	118,4	105,9	116,1	108,4	225	169	1.263	101,9	28,3	27,9	60,8	47,8	41,1	522	573	107	84	8,91
1930..	98,5	91,8	84,8	90,5	91,7	115,7	84,1	193	179	1.991	87,2	20,9	25,6	47,5	36,6	39,6	531	549	77	65	8,29
1931..	84,1	83,0	51,4	63,8	37,7	106,5	81,5	216	187	2.717	71,9	14,5	21,8	32,4	24,2	39,5	503	486	61	67	7,54
Jan. '30								232	192	1.521	101,9	30,1	28,0	58,3	44,7	43,6	479	579	83	66	9,13
Febr.	109,6	104,2	105,1	118,4	117,6	111,8	107,3	193	198	1.583	88,2	24,0	25,8	51,9	41,2	36,3	427	495	84	64	8,41
Mrt.								183	184	1.694	93,4	24,1	28,1	53,9	42,5	39,5	484	534	84	61	8,92
April								152	160	1.761	83,9	20,7	25,6	46,9	36,7	37,0	498	526	86	66	8,19
Mei	100,9	87,8	98,4	97,0	101,4	117,2	86,4	195	157	1.856	91,0	23,1	27,7	51,0	39,8	40,0	579	598	86	58	8,65
Juni								192	140	1.912	83,4	20,4	24,5	42,8	33,8	40,6	581	534	66	62	7,27
Jan. '31								183	225	2.663	75,6	17,9	20,4	37,6	28,7	38,0	450	469	64	70	7,99
Febr.	85,1	88,3	55,4	67,7	50,6	92,4	71,7	170	198	2.697	63,6	13,3	19,5	31,8	24,0	31,8	401	423	—	65	7,37
Mrt.								191	204	2.666	70,7	15,1	22,3	34,0	25,6	36,7	478	466	59	66	8,01
April								181	171	2.593	70,0	15,5	20,9	32,5	24,3	37,5	459	465	54	67	7,49
Mei	80,6	81,4	54,4	62,9	46,5	121,9	78,1	186	158	2.578	69,6	14,6	21,0	33,9	26,0	35,7	511	504	56	70	7,05
Juni								220	153	2.707	68,6	14,1	20,2	29,4	21,7	39,2	558	507	56	64	7,38
Juli								232	155	2.807	70,1	13,6	20,7	34,3	26,5	35,8	564	536	58	62	7,42
Aug.	81,1	76,2	46,0	57,9	30,4	101,0	74,3	174	149	2.813	65,3	12,5	20,1	29,1	22,0	36,2	568	502	55	63	6,87
Sept.								215	172	2.880	68,3	11,2	22,6	29,8	22,2	38,5	535	503	55	62	7,63
Oct.								250	204	2.793	80,7	11,9	27,2	32,8	24,0	47,9	522	538	77	73	8,06
Nov.	90,5	86,2	49,9	66,8	29,2	110,6	102,0	297	216	2.735	83,2	15,3	28,7	31,9	22,9	51,3	498	460	71	74	7,53
Dec.								288	241	2.670	77,0	18,5	18,2	32,1	22,7	44,9	486	460	71	72	7,64
Jan. '32								305	229	2.855	62,3	16,9	13,3	31,1	23,4	31,2	423	454	51	62	6,67
Febr.	91,4	85,4	54,2	67,0	27,2	105,9	100,9	309	223	2.809	70,2	15,4	20,1	30,0	22,6	40,2	465	410	51	65	6,90
Mrt.								300	215	2.660	61,1	16,5	13,0	31,2	24,2	29,9	413	428	51	69	6,84
Apr.										2.727	53,5	13,4	11,8	34,8	26,8	18,7	435	446	71	69	
Mei										2.822	55,7	13,7	11,6	30,2	23,2	25,5	477	426	71	66	

1) Productie-index van de London en Cambridge Economic Service, met uitzondering van dien van kunstzijde, welke aan de Board of Trade en dien van electriciteit, welke aan de British Electrical and Allied Manufacturers' Association is ontleend.
2) De cijfers over de jaren 1925 - 1929 zijn maandgemiddelden.

Datum	Kapitaalmarkt								Geldmarkt					Prijzen							
	Effectenbeurs ¹⁾				Emissies ²⁾				Geldmarkt					Indexcijfers v. grooth.prijzen ³⁾							
	Koersen van				Totaal	Groot-Brittannië	Britische Bezittingen	Buitenland	Clearing te Londen ⁴⁾	Deposito's	Voorschotten	Wissels	Callrente	3-maands disconto	Totaal	Voedingsmiddelen	Grondstoffen	Fabrikaten	Kosten van levensonderhoud ⁵⁾	Index van gemiddelde weekloonen ⁶⁾	Aantal faillissementen ⁷⁾
	Index van industriële aandelen	Vaste rente- drag. fonds.	Index van koers.	Ind. v. rente- ment																	
1925.....	109	98,3	101,8	18,3	11,0	4,8	2,5	2.983	1.862	856	226	3,47	4,15	95,9	100,4	93,5	100	100,6	413		
1926.....	115	96,4	103,8	21,1	11,7	4,4	5,0	2.946	1.665	892	216	4,01	4,49	89,1	93,1	87,0	98	100,4	370		
1927.....	124	96,9	103,2	26,2	14,7	7,3	4,2	3.068	1.713	928	218	3,71	4,24	85,1	91,4	81,8	95	100,7	381		
1928.....	142	99,2	100,8	30,2	18,3	7,1	4,8	3.276	1.766	948	237	3,56	4,16	84,4	91,6	80,7	95	99,8	365		
1929.....	139	96,3	104,0	21,1	13,3	4,5	3,3	3.328	1.800	991	229	4,58	5,31	82,2	87,4	79,4	94	100,2	345		
1930.....	112	99,4	100,7	19,6	10,6	5,8	3,2	3.232	1.801	963	264	2,36	2,62	72,0	75,4	69,9	90	98,3	369		
1931.....	87	98,7	101,8	7,4	3,5	3,1	0,8	2.651	1.760	957	270	2,92	3,57	62,7	67,0	60,3	84	97,1	339		
Januari 1930	124	95,5	104,7	16,9	11,3	2,9	2,7	3.476	1.805	985	245	4,04	4,11	78,8	83,4	76,3	94	99	407		
Februari	119	96,1	104,2	26,2	8,0	10,6	7,6	3.063	1.751	988	220	3,85	3,96	76,9	81,0	74,7	92	98,5	397		
Maart	116	98,1	102,0	26,4	16,9	5,7	3,7	3.753	1.719	991	184	3,35	3,03	74,9	77,7	73,4	90	98,5	406		
April	120	100,3	99,7	21,3	11,9	0,1	9,3	3.213	1.750	984	210	2,23	2,49	74,4	77,6	72,6	89	98,5	367		
Mei	119	98,4	101,7	37,9	17,8	15,7	4,4	3.475	1.780	972	248	1,94	2,14	73,3	76,5	71,5	88	98,1	367		
Juni	112	97,7	102,4	13,2	7,7	4,6	0,9	3.094	1.826	973	275	2,13	2,33	72,6	76,6	70,4	89	98,1	295		
Januari 1931	96	103,5	96,8	12,3	7,8	1,1	3,4	3.389	1.873	924	330	1,87	2,17	64,3	68,1	62,4	87	98,1	426		
Februari	94	98,5	101,8	19,6	6,0	13,6	—	2.841	1.820	925	301	2,50	2,52	63,9	67,1	62,1	86	97,3	398		
Maart	95,5	99,6	100,6	13,4	7,4	3,6	2,4	2.849	1.764	936	240	2,23	2,62	63,7	66,6	62,1	84	97,3	411		
April	94	100,2	99,9	1,7	1,4	—	0,3	2.893	1.736	940	211	2,31	2,61	63,6	67,4	61,5	84	97	315		
Mei	80	103,0	97,6	11,0	0,9	10,1	—	3.045	1.738	935	224	1,98	2,26	62,8	67,8	60,1	83	97	395		
Juni	82	104,6	96,0	12,8	4,4	5,3	3,1	2.808	1.782	923	266	1,56	2,12	62,1	67,7	59,1	84	97	422		
Juli	86	101,5	98,7	5,2	2,3	2,9	—	3.156	1.788	913	281	1,75	2,14	61,5	65,5	59,2	83	97	438		
Augustus	82	99,2	101,3	1,7	1,7	—	—	2.447	1.745	908	264	3,58	4,31	59,9	64,6	57,3	83	96,3	313		
September	78	97,9	102,9	1,3	1,3	—	—	2.328	1.712	911	237	3,69	4,28	59,7	64,7	57,0	83	96,3	343		
October	87	92,6	108,1	2,5	2,5	—	—	2.204	1.724	910	237	4,31	5,71	62,8	67,7	60,2	84	96,4	413		
November	92	94,0	106,5	4,4	4,3	0,1	—	1.887	1.706	900	240	5,02	5,76	64,0	69,1	61,4	85	96,3	365		
December	81	90,2	111,2	2,7	2,7	—	—	1.969	1.737	900	246	4,21	5,84	63,7	68,0	61,5	84	96,3	400		
Januari 1932	82	93,4	107,5	2,9	0,3	2,6	—														

Productie 1), Handel en Verkeer																			
Datum	Productie-index van											Buitenlandsche handel 2)							
	Index van de industriële productie	Fabrikaten	Mineralen	Steenkolen	Ruwe Petroleum	Koper	Ijzer en Staal	Textielgoederen	Automobielen	Bouwbedrijfheid	Wagonverladings	Katoenverbruik	Aantal tewerkgestelden	Betaalde loonen	Invoer			Uitvoer	
															Totaal	Grondstoff.	Totaal	Fabrikaten	Uitvoeroverschot
Gemiddelde van 1923—1925 = 100													1923—1925 = 100		Mill. \$				
1925	104	105	99	99	104	106	106	104	107	122	103	—	99.6	100.9	352	146	409	154	50
1926	108	108	108	110	105	110	113	104	108	129	106	109.2	101.4	104.3	369	149	401	163	32
1927	106	106	107	99	122	105	104	113	86	129	103	122	98.8	102.0	349	133	405	165	56
1928	111	112	106	96	122	115	119	107	110	135	103	107	97.2	101.8	341	122	427	188	86
1929	119	119	115	102	137	127	130	115	135	117	106	115	101.1	107.7	367	130	437	211	70
1930	96	95	99	88	122	87	95	91	85	92	92	87	87.8	87.4	255	84	320	158	65
1931	81	80	84	72	115	—	59	94	60	63	75	88	74.4	66.0	174	54	202	93	28
Jan '30	106	105	110	100	133	101	99	103	97	95	100	102	93.2	94.4	311	109	411	192	100
Februari	107	107	108	92	135	95	119	99	102	104	99	94	93.3	97.7	282	99	319	183	67
Maart	104	104	98	81	125	88	112	98	98	102	96	94	93.1	98.2	300	102	370	200	70
April	104	104	104	97	128	90	113	96	102	101	97	100	92.6	97.1	308	106	332	189	24
Mei	102	101	104	92	127	90	110	90	101	105	96	91	90.9	94.4	285	87	320	179	35
Juni	98	97	102	89	124	86	109	84	90	99	93	85	88.8	90.7	250	77	295	165	45
Jan. '31	83	82	88	77	110	72	70	86	63	71	82	82	76.4	68.4	183	59	250	117	67
Februari	86	86	86	73	110	76	73	95	68	79	80	86	77.3	73.2	175	56	224	116	49
Maart	87	87	89	76	112	70	75	97	67	77	80	89	78.1	74.9	210	64	236	110	26
April	88	87	91	77	121	69	70	96	77	73	80	92	77.9	73.6	186	55	215	111	29
Mei	87	86	87	75	122	68	66	97	78	65	79	90	77.1	72.1	180	55	204	103	24
Juni	83	82	86	74	122	67	60	96	65	63	77	90	75.0	67.6	173	52	187	98	13
Juli	82	82	86	74	122	59	58	100	60	61	76	93	73.8	64.4	174	50	181	88	7
Augustus	78	78	79	70	107	59	50	99	52	59	72	92	74.2	64.3	167	48	165	84	-2
Septemb	76	75	77	70	102	60	45	100	40	59	69	93	74.7	61.8	170	53	180	83	10
October	73	71	84	71	116	—	45	93	26	55	69	85	71.4	59.4	169	52	205	77	36
Novemb.	73	71	81	67	122	—	51	89	36	49	68	84	68.7	56.2	149	48	194	67	45
December	74	73	85	64	121	—	42	88	66	38	69	86	67.9	55.8	154	50	184	65	30
Jan. '32	72	71	77	58	111	—	43	89	45	31	64	83	66.3	52.4	136	38	150	55	14
Februari	69	68	78	63	109	—	41	86	35	27	62	85	67.3	53.5	131	37	154	57	23
Maart	67	64	84	70	109	—	34	82	28	26	61	85	66.3	52.3	131	36	155	61	24
April	64v	61v	79	55	112	—	32	65	35	27	59	68	64.0	45.7	127	36	135	58	8
Mei															112		132		20

1) De indexcijfers betreffende de productie, de wagonverladings, het katoenverbruik, het aantal tewerkgestelden en de betaalde loonen zijn ontleend aan het Federal Reserve Bulletin. Wat de index van de industriële productie betreft, deze is samengesteld uit de gegevens van 58 industrieën n.l. 50 van fabrieken en 8 van mineralen.

2) Gemiddelde van Maart—Dec. 3) De cijfers der jaren 1925—1929 zijn maandgemiddelden. v) = voorloopig.

Datum	Kapitaalmarkt												Geldmarkt				Prijzen									
	Effectenbeurs						Emissies 3)																			
	Indexcijfer van 1)						Binnen- en buitenl.			Binnenlandsche			Buitenl. Emissies		Callrente 4)		Prima bank-accepten (90 dagen)		Prima handeldspapier (4-6 mind.)		Indexcijfer van grond-hand.prijz.5		Landbouw-producten 6		Kosten van Levens-onderhoud	
	421 Aandelen	351 Industr. aandelen	33 Spoorweg-aandelen	37 Aand. van public utilities	60 Obligatiën	Makelaars-leeningen 3)	Totaal (zonder conversie)	Conversie	Aandelen	Obligatiën	Totaal Binnenland	Privaat-rechtelijke	Publiek-rechtelijke	Buitenl. Emissies	Callrente 4)	Prima bank-accepten (90 dagen)	Prima handeldspapier (4-6 mind.)	Indexcijfer van grond-hand.prijz.5	Landbouw-producten 6	Kosten van Levens-onderhoud	1923 = 100	1923 = 100				
1925	90	88	90	95	95.3	2.336	518	76	101	417	391	300	91	127	4.20	3 3/4	4 1/8	104	110	103.8						
1926	100	100	100	100	97.0	3.293	528	91	98	430	433	313	120	95	4.50	3 3/4	4 3/8	100	100	103.8						
1927	118	118	119	116	98.9	4.433	649	179	126	523	519	388	131	130	4.05	3 3/4	4 3/8	95	99	101.6						
1928	150	154	129	149	98.7	6.440	676	156	256	420	566	446	120	110	6.05	4 1/8	4 7/8	97	106	100.4						
1929	190	189	147	235	95.7	3.990	849	117	508	341	786	668	118	63	7.74	5 1/8	5 3/8	95	105	100.0						
1930	150	141	125	215	98.3	1.894	585	54	129	456	501	374	127	84	2.87	2 1/2	3 15/16	86	88	96.2						
1931	94	87	72	148	95.9	587	259	76	26	233	238	129	109	21	1.74	1 9/16	5 1/8	73	65	86.7						
Jan. '30	156	149	137	209	96.5	3.985	750	77	127	623	720	611	109	29	4.31	3 3/4	4 3/8	93	101	99.3						
Febr.	166	156	143	231	96.4	4.168	596	30	155	441	470	388	82	126	4.28	3 3/4	4 3/8	91	98	98.5						
Mrt.	172	163	143	242	97.7	4.656	799	22	123	676	658	516	142	141	3.56	2 3/4	3 3/8	90	95	97.8						
April	181	171	142	264	97.8	5.063	905	55	261	644	732	582	150	173	3.79	2 3/4	3 3/8	90	96	97.9						
Mei	171	160	136	250	98.0	4.748	1.108	73	411	697	990	847	143	118	3.05	2 3/4	3 3/8	89	93	97.2						
Juni	153	143	125	224	98.2	3.728	709	71	152	557	538	378	160	171	2.60	2 3/4	3 1/8	87	89	96.5						
Jan. '31	112	103	100	163	99.6	1.720	467	182	45	422	335	55	280	132	1.50	1 3/4	2 3/8	78	73	91.1						
Febr.	120	110	105	178	99.4	1.840	206	15	27	179	202	74	128	4	1.50	1 3/4	2 3/8	77	70	89.6						
Mrt.	122	112	97	189	100.0	1.909	566	136	9	557	553	295	294	13	1.56	1 3/4	2 3/8	76	71	89.1						
April	109	100	87	170	99.6	1.651	387	204	102	285	369	267	102	18	1.57	1 3/4	2 3/8	75	70	88.2						
Mei	98	89	77	156	99.7	1.435	344	84	29	315	334	161	173	10	1.45	1 3/4	2 3/8	73	67	86.9						
Juni	95	87	74	153	99.4	1.391	251	151	6	245	225	106	119	26	1.50	1 3/4	2 3/8	72	65	85.9						
Juli	98	90	75	158	99.4	1.344	226	45	2	224	226	115	111	—	1.50	1 3/4	2 3/8	72	65	85.9						
Aug.	96	89	66	154	98.5	1.354	120	6	12	108	120	46	74	—	1.50	1 3/4	2 3/8	72	64	85.9						
Sept.	82	76	56	132	95.6	1.044	268	44	12	256	218	106	112	50	1.50	1 3/4	2 3/8	71	61	85.6						
Oct.	70	65	48	112	89.4	796	44	1	4	40	44	17	27	—	2.10	1 3/4	2 3/8	70	59	84.9						
Nov.	72	68	46	115	89.0	730	109	21	24	85	109	50	59	—	2.50	2 3/4	3 3/8	70	59	83.9						
Dec.	58	54	33	96	81.6	587	119	21	39	80	119	67	52	—	2.73	3 3/4	4 1/8	69	56	83.1						
Jan. '32	58	54	37	94	81.0	512	180	14	4	176	180	47	133	—	2.61	2 3/4	3 3/8	67	53	81.4						
Febr.	56	53	34	93	80.3	525	73	21	4	69	73	39	34	—	2.50	2 3/4	3 3/8	66	51	80.1						
Mrt.	57	54	32	93	80.8	533																				